

ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ
ΣΧΟΛΕΣ: ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΜΕΤΑΛΛΕΙΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ
ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ
ΑΓΡΟΝΟΜΩΝ ΚΑΙ ΤΟΠΟΓΡΑΦΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ
ΔΠΜΣ: ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΥΠΟΓΕΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ ΕΡΓΩΝ
ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ. ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ:
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ ΚΟΡΙΝΘΟΣ – ΠΑΤΡΑ (ΤΜΗΜΑ
ΤΗΣ ΟΛΥΜΠΙΑΣ ΟΔΟΥ)

Σωτηρία Κόλλια, Γεωλόγος

ΑΘΗΝΑ, ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2022

ΣΩΤΗΡΙΑ ΚΟΛΛΙΑ

ΓΕΩΛΟΓΟΣ

Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία

Περιβαλλοντική Αδειοδότηση Έργων Υποδομής στην Ελλάδα. Μελέτη
Περίπτωσης: Αυτοκινητόδρομος Κόρινθος – Πάτρα (τμήμα της ΟΛΥΜΠΙΑΣ
ΟΔΟΥ)

Υποβλήθηκε στη Σχολή Μεταλλειολόγων Μηχανικών, στα πλαίσια του Δ.Π.Μ.Σ.
«Σχεδιασμός και Κατασκευή Υπογείων Έργων»

Ημερομηνία προφορικής εξέτασης: 8 Νοεμβρίου 2022

Τριμελής Επιτροπή Εξέτασης:

Α. Αδάμ, Καθηγήτρια, ΣΜΜΜ ΕΜΠ, Επιβλέπουσα

Σ. Λαμπρόπουλος, Ομότ. Καθηγητής, ΣΠΜ ΕΜΠ

Α. Μπενάρδος, Καθηγητής, ΣΜΜΜ ΕΜΠ

SOTIRIA KOLLIA

GEOLOGIST

Master Diploma Thesis

Environmental Permitting of Infrastructure Projects in Greece: Case study
Motorway Korinthos-Patra (section of OLYMPIAS ODOS)

Supervisor: Adam Aikaterini, Professor

© Σωτηρία Κόλλια, 2022

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All right reserved.

«Περιβαλλοντική Αδειοδότηση Έργων Υποδομής στην Ελλάδα. Μελέτη Περίπτωσης: Αυτοκινητόδρομος Κόρινθος – Πάτρα (τμήμα της ΟΛΥΜΠΙΑΣ ΟΔΟΥ)»

Απαγορεύεται η αντιγραφή, αποθήκευση και διανομή της παρούσας εργασίας, εξ ολοκλήρου ή τμήματος αυτής, για εμπορικό σκοπό. Επιτρέπεται η ανατύπωση, αποθήκευση και διανομή για σκοπό μη κερδοσκοπικό, εκπαιδευτικής ή ερευνητικής φύσης, υπό την προϋπόθεση να αναφέρεται η πηγή προέλευσης και να διατηρείται το παρόν μήνυμα. Ερωτήματα που αφορούν τη χρήση της εργασίας για κερδοσκοπικό σκοπό πρέπει να απευθύνονται προς το συγγραφέα.

Οι απόψεις και τα συμπεράσματα που περιέχονται σε αυτό το έγγραφο εκφράζουν το συγγραφέα και δεν πρέπει να ερμηνευτεί ότι εκφράζουν τις επίσημες θέσεις του Ε.Μ.Π.

Περιεχόμενα	
ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ	vi
ΛΙΣΤΑ ΕΙΚΟΝΩΝ – ΠΙΝΑΚΩΝ - ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	viii
ΠΕΡΙΛΗΨΗ	x
EXTENDED ABSTRACT	xi
1. Εισαγωγή	1
1.1. Σκοπός της παρούσας εργασίας	1
1.2. Μεθοδολογία	2
1.3. Ανάλυση δομής της εργασίας	2
1.4. Γενικά περί Περιβαλλοντικής Προστασίας και Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης	3
2. Θεσμικό Πλαίσιο Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης Έργων και Δραστηριοτήτων	9
2.1. Γενικά	9
2.2. Κατάταξη έργων και δραστηριοτήτων	9
2.3. Κριτήρια κατάταξης έργων ή δραστηριοτήτων	10
2.4. Αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων κατηγορίας A1	11
2.5. Αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων κατηγορίας A2	16
2.6. Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών όρων (Α.Ε.Π.Ο.)	19
2.7. Διάρκεια ισχύος Α.Ε.Π.Ο.	19
2.8. Ανανέωση ή Τροποποίηση Α.Ε.Π.Ο. για Κατηγορίες A1 και A2	19
2.9. Σύνοψη χρονικών διαστημάτων έκδοσης Α.Ε.Π.Ο. για έργα και δραστηριότητες Κατηγορίας A1 και A2	20
2.10. Περιεχόμενα Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.)	22
2.11. Αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων κατηγορίας Β	23
2.12. Αδειοδότηση σε περιοχές του δικτύου Natura 2000	25
2.13. Γνωμοδοτήσεις φορέων και δημόσια διαβούλευση	26
3. Μελέτη περίπτωσης: Η Ολυμπία οδός	29
3.1. Περιγραφή του Έργου	29
3.2. Οι συντελεστές του Έργου	32
3.3. Χρονοδιάγραμμα	35
3.4. Χρηματοδότηση	36
3.5. Περιβαλλοντική αδειοδότηση	37
3.5.1. Έγκριση περιβαλλοντικών όρων	37
3.5.2. Τροποποιήσεις ΚΥΑ ΕΠΟ	44

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

3.5.3. Χρονικά διαστήματα τροποποιήσεων με βάση την ισχύουσα νομοθεσία	67
4. Συμπεράσματα.....	74
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: Νομοθεσία	78
ΙΑ. Εξέλιξη της Περιβαλλοντικής Νομοθεσίας στην Ελλάδα	78
ΙΙ.Α Τροποποιήσεις Νόμου 4014/2011	79
ΙΙΙ.Α Υπουργικές Αποφάσεις που χρησιμοποιήθηκαν για την συγγραφή της παρούσας εργασίας	80
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: Αρχική ΚΥΑ ΕΠΟ	82
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	100

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΑΚ: Ανισόπεδος Κόμβος

ΑΕΠΟ: Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων

ΓΓ: Γενικός Γραμματέας

ΓΓΔΕ: Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων

ΓΠΣ: Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο

ΔΙΒΜΑ: Διεύθυνση Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Αρχαιοτήτων

ΔΙΠΑ: Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης

ΔΙΠΚΑ: Διεύθυνση Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων

ΕΒΑ: Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων

ΕΚ: Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

ΕΕ: Ευρωπαϊκή Ένωση

ΕΕΛ: Εγκατάσταση Επεξεργασίας Λυμάτων

ΕΟΚ: Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα

ΕΟΤ: Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού

ΕΠΕ: Εκτίμηση Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων

ΕΠΚΑ: Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων

ΕΠΟ: Έγκριση Περιβαλλοντικών Όρων

ΕΠΜ: Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετώ

ΕΡΓΟΣΕ: Έργα Ο.Σ.Ε.

ΕΥΔΕ/ΟΑΠ: Ειδική Υπηρεσία Δημοσίων Έργων για τους Οδικούς Άξονες με Παραχώρηση

ΕΥΔΕ/ΚΕΣΠ: Ειδικής Υπηρεσίας Δημοσίων Έργων Κατασκευής Συγκοινωνιακών Έργων με Σύμβαση Παραχώρησης /ΠΕ&ΒΕ

ΕΥΠΕ: Ειδική Υπηρεσία Περιβάλλοντος

ΗΠΜ: Ηλεκτρονικό Περιβαλλοντικό Μητρώο

ΚΕΣΠΑ: Κεντρικό Συμβούλιο Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης

ΚΥΑ: Κοινή Υπουργική Απόφαση

ΜΠΕ: Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων

ΝΑ: Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση

ΠΕ: Περιφερειακή Ενότητα

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΠΠΔ: Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις

ΠΠΕΑ: Προκαταρκτική Περιβαλλοντική Εκτίμηση και Αξιολόγηση

ΡΣ: Ρυμοτομικό Σχέδιο

ΣΔΙΤ: Σύμπραξη Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα

ΣΕΑ: Σταθμοί Εξυπηρέτησης Αυτοκινητιστών

ΣΧΟΑΠ: Σχέδιο Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτών Πόλεων

ΥΑ: Υπουργική Απόφαση

ΥΕΘΑ: Υπουργείο Εθνικής Άμυνας

ΥΠΑΙΘΠΑ: Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων

ΥΠΕΚΑ: Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής
(ΥΠΑΠΕΝ ή ΥΠΕΝ)

ΥΠΕΧΩΔΕ: Υπουργείο Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων

ΥΠΠΟ: Υπουργείο Πολιτισμού

ΦΕΚ: Φύλλο Εφημερίδας της Κυβέρνησης

ΦΤ: Φάκελος Τροποποίησης

ΛΙΣΤΑ ΕΙΚΟΝΩΝ – ΠΙΝΑΚΩΝ - ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Λίστα Εικόνων

Εικόνα 2-1 Οι περιοχές Natura 2000 στην Ελλάδα (Πηγή: michanikos.gr)	26
Εικόνα 3-1 Ολυμπία Οδός Ελευσίνα – Κόρινθος – Πάτρα (Πηγή: Ολυμπία Οδός).....	30
Εικόνα 3-2 Επιμέρους τμήματα Ολυμπίας Οδού σε τμήμα Κόρινθος – Πάτρα(Πηγή: Ολυμπία Οδός)	32
Εικόνα 3-3 Ποσοστά συμμετοχής εταιρειών στην κατασκευή του έργου	34
Εικόνα 3-4 Πηγές και Κατανομή χρηματοδότησης στις επί μέρους φάσεις κατασκευής του Έργου (Πηγή: Ολυμπία Οδός).....	37
Εικόνα 3-5 Α΄ φάση εκσκαφής σήραγγας (Πηγή: 7 ^η ετήσια έκθεση ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ ΑΕ)	50
Εικόνα 3-6 Εργασίες υδατοπροστασίας και τελική κάλυψη στη σήραγγα Μαύρα Λιθάρια (Πηγή: 7 ^η ετήσια έκθεση ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ ΑΕ).....	50
Εικόνα 3-7 Σύστημα συλλογής υδάτων σήραγγα Πλατάνου (ανατολικό στόμιο) (Πηγή: 9 ^η ετήσια έκθεση ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ ΑΕ)	57
Εικόνα 3-8 Αρχαιολογικές ανασκαφές Χ.Θ. 36+500 – 37+000 (Πηγή: 9 ^η ετήσια έκθεση ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ ΑΕ)	57
Εικόνα 3-9 Κατασκευή στον ποταμό Σύθα (Πηγή: 12 ^η ετήσια έκθεση ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ ΑΕ).....	60
Εικόνα 3-10 Πανοραμική φωτογραφία στον ποταμό Σκουπέικο (Πηγή: 12 ^η ετήσια έκθεση ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ ΑΕ).....	60
Εικόνα 3-11 Σύγκριση χρόνου 1 ^{ου} Σταδίου έκδοσης ΑΕΠΟ (μπλε ράβδος: χρόνος που απαιτήθηκε, πορτοκαλί ράβδος: ισχύων χρόνος από την νομοθεσία)	71
Εικόνα 3-12 Σύγκριση χρόνου 2 ^{ου} Σταδίου έκδοσης ΑΕΠΟ (μπλε ράβδος: χρόνος που απαιτήθηκε, πορτοκαλί ράβδος: ισχύων χρόνος από την νομοθεσία)	72
Εικόνα 3-13 Σύγκριση χρόνου 3 ^{ου} Σταδίου έκδοσης ΑΕΠΟ (μπλε ράβδος: χρόνος που απαιτήθηκε, πορτοκαλί ράβδος: ισχύων χρόνος από την νομοθεσία)	72
Εικόνα 3-14 Σύγκριση συνολικού χρόνου έκδοσης ΑΕΠΟ (μπλε ράβδος: χρόνος που απαιτήθηκε, πορτοκαλί ράβδος: ισχύων χρόνος από την νομοθεσία)	73

Λίστα Πινάκων

Πίνακας 1-1 Στάδια ωρίμανσης περιβαλλοντικής πολιτικής (Πηγή: WWF Hellas)	3
Πίνακας 2-1 Ομαδοποίηση των έργων και δραστηριοτήτων σύμφωνα με την υπ. αριθμ: 1958/2012 υπουργική απόφαση	10
Πίνακας 2-2 Σύνοψη Χρόνων έκδοσης Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών όρων (Α1, Α2). Στις παρενθέσεις οι αντίστοιχοι χρόνοι χωρίς ΚΕΣΠΑ ή ΠΕΣΠΑ.	21
Πίνακας 2-3 Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (Πηγή: ΥΠ.ΕΝ.)	24
Πίνακας 2-4 Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις για Π.Π.Δ.	25
Πίνακας 2-5 Γνωμοδοτούντες φορείς κατά την διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων και δραστηριοτήτων υποκατηγορίας Α1 της 1 ^{ης} ομάδας «Έργα χερσαίων και εναέριων μεταφορών»	27
Πίνακας 3-1 Η Νέα Κορίνθου – Πατρών σε αριθμούς (Πηγή: Ολυμπία Οδός).....	29
Πίνακας 3-2 Διαδικασίας Έκδοσης της υπ΄αριθμ: 104892/16-06-2006 ΚΥΑ Έγκρισης Περιβαλλοντικών όρων	40
Πίνακας 3-3 Διαδικασία υποβολής, ελέγχου και έκδοσης Απόφασης 1 ^{ης} τροποποίησης	45
Πίνακας 3-4 Άρθρα που τροποποιήθηκαν με την 1 ^η τροποποίηση	48

ΛΙΣΤΑ ΕΙΚΟΝΩΝ – ΠΙΝΑΚΩΝ - ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Πίνακας 3-5 Διαδικασία υποβολής, ελέγχου και έκδοσης Απόφασης 2 ^{ης} τροποποίησης	49
Πίνακας 3-6 Άρθρα που τροποποιήθηκαν με την 2 ^η τροποποίηση	50
Πίνακας 3-7 Διαδικασία υποβολής, ελέγχου και έκδοσης Απόφασης 3 ^{ης} τροποποίησης	51
Πίνακας 3-8 Άρθρα που τροποποιήθηκαν με την 3 ^η τροποποίηση	53
Πίνακας 3-9 Διαδικασία υποβολής, ελέγχου και έκδοσης Απόφασης 4 ^{ης} τροποποίησης	54
Πίνακας 3-10 Διαδικασία ανανέωσης ισχύος ΑΕΠΟ	55
Πίνακας 3-11 Άρθρα που τροποποιήθηκαν με την 4 ^η τροποποίηση	56
Πίνακας 3-12 Διαδικασία υποβολής, ελέγχου και έκδοσης Απόφασης 5 ^{ης} τροποποίησης	58
Πίνακας 3-13 Άρθρα που τροποποιήθηκαν με την 5 ^η τροποποίηση	59
Πίνακας 3-14 Διαδικασία υποβολής, ελέγχου και έκδοσης Απόφασης 6 ^{ης} τροποποίησης	61
Πίνακας 3-15 Άρθρα που τροποποιήθηκαν με την 6 ^η τροποποίηση	62
Πίνακας 3-16 Διαδικασία υποβολής, ελέγχου και έκδοσης Απόφασης 7 ^{ης} τροποποίησης	63
Πίνακας 3-17 Άρθρα που τροποποιήθηκαν με την 7 ^η τροποποίηση	64
Πίνακας 3-18 Θεματολογία τροποποιήσεων ΚΥΑ ΕΠΟ	66
Πίνακας 3-19 Απαιτούμενοι χρόνοι έκδοσης ΑΕΠΟ για τα ισχύοντα Νομικά πλαίσια την περίοδο μελέτης περίπτωσης	68
Πίνακας 3-20 Τροποποιήσεις ΚΥΑ ΕΠΟ και συσχέτιση των χρόνων με βάση την νομοθεσία	70
Πίνακας 4-1 Σύνοψη Χρόνων έκδοσης Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών όρων Ν.4014/2011 (Κατηγορίες Α1, Α2)	75
Πίνακας 4-2 Απαιτούμενοι χρόνοι τροποποίησης ΑΕΠΟ	76

Λίστα Διαγραμμάτων

Διάγραμμα 2-1 Αλληλουχία διαδικασιών στην περίπτωση Προκαταρκτικού Σχεδιασμού Περιβαλλοντικών Απαιτήσεων (Π.Π.Π.Α.) για την Κατηγορία Α1	13
Διάγραμμα 2-2 Αλληλουχία διαδικασιών στην περίπτωση υποβολής φακέλου Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.) για την Κατηγορία Α1	15
Διάγραμμα 2-3 Αλληλουχία διαδικασιών στην περίπτωση Προκαταρκτικού Σχεδιασμού Περιβαλλοντικών Απαιτήσεων (Π.Π.Π.Α.) για την Κατηγορία Α2	17
Διάγραμμα 2-4 Αλληλουχία διαδικασιών στην περίπτωση υποβολής φακέλου Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.) για την Κατηγορία Α2	18
Διάγραμμα 2-5 Προσδιορισμός επιμέρους φάσεων στην διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης (Πηγή: «Προτάσεις για την επιτάχυνση της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, μέσω της επαναξιολόγησης της κατάταξης έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες ανάλογα με τις επιπτώσεις τους στο περιβάλλον» Συμπληρωματική Ανάλυση, ΣΕΒ, Αθήνα 2019)	21
Διάγραμμα 3-1 Συντελεστές του έργου	33
Διάγραμμα 3-2 Χρονοδιάγραμμα κατασκευής του έργου	36
Διάγραμμα 4-1 Προσδιορισμός επιμέρους φάσεων στην διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης (Πηγή: Συμπληρωματική Ανάλυση, ΣΕΒ, Αθήνα 2019)	74

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στην παρούσα εργασία εξετάζονται οι διαδικασίες που εφαρμόζονται για την περιβαλλοντική αδειοδότηση κατά την κατασκευή ενός μεγάλου τεχνικού έργου. Αναλύεται η περίπτωση κατασκευής - αναβάθμισης του αυτοκινητοδρόμου Κορίνθου - Πατρών, από τον Α/Κ Αρχαίας Κορίνθου έως την παράκαμψη της Πάτρας, συνολικού μήκους 120km.

Στο **1ο Κεφάλαιο** παρουσιάζονται συνοπτικά οι λόγοι που οδήγησαν στην εφαρμογή περιβαλλοντικής πολιτικής καθώς και τα βήματα που έχουν γίνει σε διεθνές και εθνικό επίπεδο για την προστασία του περιβάλλοντος.

Στο **2ο Κεφάλαιο** αναλύεται η νομοθεσία που εφαρμόζεται σήμερα στην Ελλάδα όσον αφορά την Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων σήμερα.

Στο **3ο Κεφάλαιο** περιγράφεται η διαδικασία της Περιβαλλοντικής αδειοδότησης στο έργο κατασκευής - αναβάθμισης του αυτοκινητοδρόμου Κορίνθου - Πατρών, από τον Α/Κ Αρχαίας Κορίνθου έως την παράκαμψη της Πάτρας, μήκους 120km. Αναλύονται οι επιμέρους διαδικασίες, όπως αυτές περιγράφονται στην ισχύουσα νομοθεσία και συγκρίνονται οι χρόνοι αυτοί με τους σχετικούς χρόνους που τελικά απαιτήθηκαν ώστε να ολοκληρωθούν οι σχετικές διαδικασίες και να δοθούν οι κατάλληλες εγκρίσεις με την έκδοση των κατά περίπτωση αποφάσεων.

Τέλος, στο **Κεφάλαιο 4** συνοψίζονται τα ευρήματα της παρούσας εργασίας και γίνεται σύγκριση των επί μέρους διαδικασιών με την κατά περίπτωση ισχύουσα νομοθεσία .

Λέξεις κλειδιά: *Περιβαλλοντική Αδειοδότηση, Περιβαλλοντικοί Όροι, Κόρινθος - Πάτρα Αυτοκινητόδρομος, Ολυμπία Οδός*

EXTENDED ABSTRACT

EXTENDED ABSTRACT

1. Purpose of the thesis

The process of assessing any potential impacts on the environment due to the realisation of projects and activities, as well as the adoption of plans and programmes, whilst it also aims to assess those impacts as early as possible before decisions are made, in order to integrate the environmental dimension into the design of projects and programmes.

The above procedure, within the framework of the Principles of precaution, establishes the necessary measures, conditions and restrictions to ensure that the project /activity is realised in accordance to the principles of sustainable development. (*Source: website of the Ministry of Environment and Energy*)

This process plays a key role in the case of infrastructure projects, as they meet important needs of society, contributing both to development and the fulfilment of the basic needs of the population.

For all the above reasons, it was chosen in this thesis to analyse the environmental permitting procedure of a major technical project that contributes significantly both to the economy of the country and the security of its citizens. This thesis examines the case of the environmental permitting procedure of the section of the Corinth - Patras Motorway (Olympia Odos) in relation to the legislation in force at any given time

2. Methodology

The steps followed in writing this thesis are the following:

- Research on the primary material (legislative framework of environmental permitting procedure, decisions on approval of environmental terms of the project under consideration) available on the internet from the official websites of the Ministry of Energy and the website of Olympia Odos S.A.
- Codification of the environmental permitting procedure over the years in Greece
- Case study of the application of the environmental permitting procedure in the Olympias Odos project: section Corinth – Patras

EXTENDED ABSTRACT

- Drawing conclusions on the environmental permitting procedure and the duration, as well as the comparison of statutory times with the times that were finally achieved.
- Analysis of the structure of the thesis

This thesis examines the procedures applied for the environmental permitting procedure during the construction of a large technical project. The case of the construction - upgrading of the Corinth - Patras motorway, from the Ancient Corinth Interchange to the bypass of Patras, with a total length of 120km, is analysed.

In **Chapter 1**, the reasons that led to the implementation of an environmental policy and the steps taken at international and national level for the protection of the environment, are briefly presented.

Chapter 2 analyses the legislation currently applied in Greece about the Environmental permitting procedure of projects and activities today.

Chapter 3 describes the Environmental permitting procedure for the construction - upgrading project of the Corinth - Patras motorway, from the Ancient Corinth Interchange to the bypass of Patras, with a length of 120km. The individual procedures, as described in the current legislation, are analysed and these times are compared with the relevant times finally required to complete the relevant procedures and to give the appropriate approvals by issuing the relevant decisions.

Finally, **Chapter 4** summarizes the findings of this study and compares the individual procedures with the legislation in force in each case.

3. Case study: OLYMPIA ROAD, Corinth - Patras section

The Olympic Road is one of the most important national projects of strategic importance for the economic and social development of the Peloponnese, Western Greece and Epirus, as it connects the three regions with the capital and the port of Patras. It is a modern motorway with two lanes and an emergency lane in each traffic stream, 12 new tunnels with a total length of 16 km, 209 bridges,

EXTENDED ABSTRACT

overpasses and underpasses, 29 interchanges safely connecting the motorway with the rest of the road network and the surrounding areas.

*Picture 1 Individual sections of Olympia Odos in Corinth - Patras section
(Source: Olympia Odos).*

Olympia Odos is a typical example of a Public Private Partnership (PPPs) in the form of Concession – Operation Contract and was established as a company in 2007 for the sole purpose of implementing the Concession Agreement, which was drawn up between the Greek State and the company. The contributors were, on the part of the Public Sector, the Special Service for Public Works and, on the part of the Private Sector, the construction companies, the lenders - banks, the project operating company, as well as many other consultants.

4. Environmental Permitting procedure

In the framework of the Concession Contract for the "Design, Construction, Financing, Operation, Maintenance and Exploitation of the Elefsina - Corinth - Patras - Pyrgos - Tsakona Motorway Project", which was ratified by Law 3621/2007 (A'168), an Environmental Impact Study file was submitted and approved by Law No: 104892/16-06-2006 Joint Ministerial Decision, Approval of Environmental Terms for the project "Corinth - Patras road axis: upgrading the

EXTENDED ABTRACT

existing road into a motorway" with the corresponding Environmental Impact Assessment file.

The said Joint Ministerial Decision was amended seven (7) times with amendments concerning different issues related to the design and construction of the Project, mostly concerning the locations of borrow areas for the acquisition of inert materials.

Table 1 below summarises the amendments to the original Joint Ministerial Decision Approval of Environmental Terms along with the times and issues raised in each of them. We note that the process of amendments to the original Approval of Environmental Terms by submitting an Environmental Impact Assessment or an Amendment File starts with the phase B of the project construction, i.e., after December 2013 when the Concession Agreement was renegotiated with the cut-off of the "Patras-Pyrgos-Tsakona" section.

Moreover, although the main part of the project was delivered to traffic in April 2017, there is still a need for more borrowing areas as well as to construct new works. A typical example is the additional hydraulic works which had to be constructed in specific locations, as during the first phase of construction, they were not foreseen in all the required locations.

Table 1 *Topic of amendments to the Joint Ministerial Decision Approval of Environmental Terms*

Amendment	Submitted	Regarding
1st 03-06-2014 [ADA: BIY10-A56]	Approval of Environmental Terms	Regarding the additional quarries and borrow areas in the Prefectures of Korinthia and Achaia for the needs of the construction of the motorway
2nd 08-09-2015 [ADA: BMI8465ΦΘΗ-ΓΦΙ]	Approval of Environmental Terms	As regards the final design of the project.
3rd 18-04-2016 [ADA: ΩΧΝ14653Π8-8ΕΙ]	Approval of Environmental Terms	Regarding the delivery of materials from the location Sousana, Athikia, Municipality of Korinthos

EXTENDED ABTRACT

4 th 25-05-2017 [ADA: 620K4653Π8-7ΨZ]	Approval of Environmental Terms	As to: i. The exploitation of 3 quarries of inert materials in the Prefectures of Corinth and Achaia for the needs of the construction of the road project ii. The technical modifications to the technical design of the road project
5 th 09-12-2019 [ADA: ΩΠ5B4653Π-HBX]	Amendment File	As regards the functional extension of the limit of execution of the road project for the reconstruction of bridges on the river Sitha and the Skoupeiko stream on the old highway of Corinth - Patras
6 th 01-02-2021 [ADA: ΨN3Ψ4653Π8-XΛΓ]	Amendment File	Regarding the Environmental Permitting procedure of the effluent treatment plants at the Motorists Service Station in Psathopyrgos and the permit for the reuse of treated effluent.
7 th 10-11-2021 [ADA: ΩNΓΔ4653Π8-N7E]	Approval of Environmental Terms	As regards Environmental Permitting procedure and incorporation of the modifications to the hydraulic design of the project (additional/supplementary hydraulic engineering works)

Table 2 below shows the times required to issue/modify the Approval of Environmental Terms that were in force during the period considered in this thesis. More specifically, the initial Joint Ministerial Decision Approval of Environmental Terms when it was issued, was in force the Joint Ministerial Decision 11014/2003 (Government Gazette 332^B) "Procedure for Preliminary Environmental Assessment and Evaluation and Approval of Environmental Terms according to Article 3 of Law 1650/86 (Government Gazette 160A) as replaced by Article 1 of Law 3010/02 (Government Gazette 91A).

Table 2 Times required for the adoption of the decision

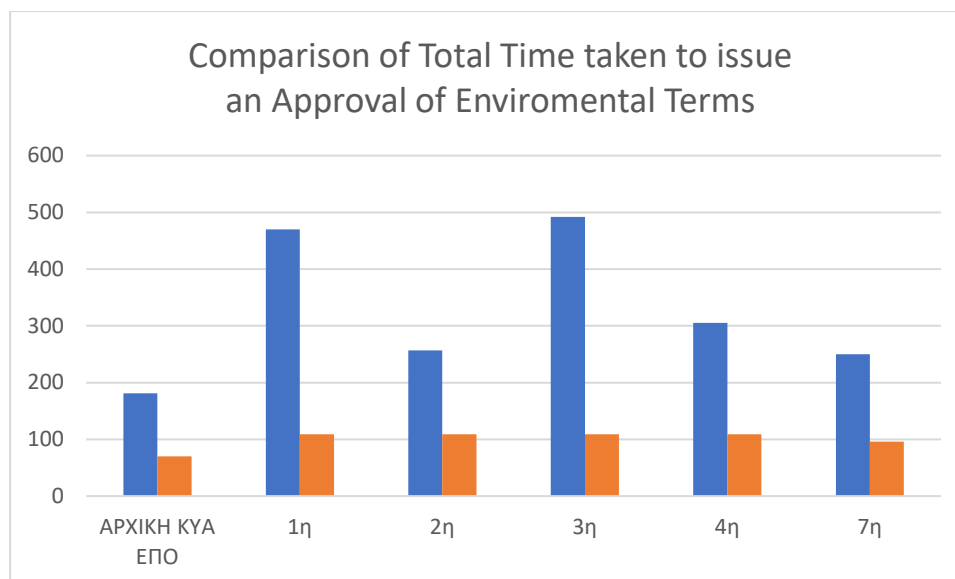
Project Phase	Days		
	Joint Ministerial Decision 11014/2003	L.4014/2011	L.4685/2020

EXTENDED ABTRACT

	(Government Gazette 332 ^B)	(Joint Ministerial Decision 167563/2013 Government Gazette 964B)	
	Initial Joint Ministerial Decision Approval of Environmental Terms	1 st to 5 th amendment	6 th and 7 th amendment
A	20	17	16
B	35	47 (not including the time to be allocated to the operator)	30 (+20 in case of Central Board of Environmental Permitting Process)
C	15	45	20 (or 10 in case of Central Board of Environmental Permitting Process)
TOTAL	70	109	76

To sum up, the diagram in Figure 2 shows the times required to issue the required decision in each case to amend the Approval of Environmental Terms of the project "Corinth-Patras Road axis (upgrading an existing road to a motorway)", an infrastructure project of major national importance, in relation to the legislation in force in each case. It is obvious that there are significant delays in all the individual stages, which are best illustrated by the cumulative times of these stages.

EXTENDED ABTRACT

Picture 2 Comparison of total time taken to issue an Approval of Environmental Terms (blue bar: time taken, orange bar: time required by legislation)

5. Conclusions

To sum up, the following can be said about the environmental permitting procedure for the project under study:

- The initial design of the project required modification on several occasions in that, in addition to the fact that there were initial delays to the project, there was a need for feedback on the project, particularly in terms of finding borrow areas to cover the project's inert materials needs.
- While an Approval of Environmental Terms was initially issued, it had to be amended seven (7) times which leads to the conclusion that the initial permitting was based on a design that required subsequent updating.
- During the environmental permitting procedure, we observe that there were several delays at all stages of the process.
- The bulk of the delays can be found at the stage of opinions and re-responses from the project's facilitating body.

Some further conclusions drawn from this paper are that:

EXTENDED ABTRACT

- There is an effort to reduce the required environmental permitting procedure times, in the context of sustainable development, by modifying the institutional framework, which is not explicitly indicated even in projects of national importance such as the case of the OLYMPIA ROAD.
- It is deemed as necessary to obtain environmental authorisation for a project at a mature planning stage, so that a large number of amendments is not required.

Keywords: Environmental Permitting, Environmental terms, Corinth – Patras Motorway, Olympia Odos

1. Εισαγωγή

1.1. Σκοπός της παρούσας εργασίας

Η δυναμική σχέση αναπτύξεως – περιβάλλοντος έχει να κάνει με τρεις τομείς που σχετίζονται με τις χρήσεις γης, τους φυσικούς πόρους και τη διάθεση των υποπροϊόντων της ανθρώπινης δραστηριότητας. Η διαρκής σχέση και αλληλεπίδραση ανθρώπου – γεωλογικού περιβάλλοντος έχει ως αποτέλεσμα μεταβολές, τόσο στο περιβάλλον όσο και στον άνθρωπο.

Σε τοπικό επίπεδο το περιβάλλον είναι πάντα πλαίσιο αναπτύξεως, ένα πλαίσιο επιδεκτικό σε μεταβολές, φυσικές ή τεχνητές (ανθρωπογενείς) και πλούσιο σε επιδράσεις. Αυτή η συνεχής, χρονικώς και γεωγραφικώς, αλληλεπίδραση απέκτησε το τελευταίο διάστημα το χαρακτήρα μια παγκοσμιότητας ή παγκοσμιοποίησης, όπως και τόσα άλλα. Οι επιπτώσεις στο φυσικό περιβάλλον άρχισαν να ξεφεύγουν από τα στενά τοπικά πλαίσια και να αφορούν μεγάλα τμήματα της Γης ή και ολόκληρο τον πλανήτη.

Η διαδικασία εκτίμησης των δυνητικών επιπτώσεων στο περιβάλλον από την υλοποίηση έργων και δραστηριοτήτων καθώς και την υιοθέτηση σχεδίων και προγραμμάτων, αποσκοπεί στο να αξιολογούνται αυτές όσο το δυνατόν πιο έγκαιρα πριν από τη λήψη των σχετικών αποφάσεων και να ενσωματώνεται η περιβαλλοντική διάσταση στον σχεδιασμό των έργων και προγραμμάτων.

Με την παραπάνω διαδικασία και στο πλαίσιο των αρχών πρόληψης και προφύλαξης, θεσπίζονται τα αναγκαία μέτρα, οι όροι και οι περιορισμοί μέσω των οποίων εξασφαλίζεται ότι το έργο/δραστηριότητα θα υλοποιηθεί με βάση τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης. (Πηγή: *Ιστοσελίδα Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας*)

Η διαδικασία αυτή παίζει καθοριστικό ρόλο στην περίπτωση των έργων υποδομών καθώς αυτά καλύπτουν σημαντικές ανάγκες της κοινωνίας, συμβάλλοντας τόσο στην ανάπτυξη όσο και στην κάλυψη βασικών αναγκών του πληθυσμού.

Για όλα τα παραπάνω επιλέχθηκε στην παρούσα εργασία να **γίνει ανάλυση της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης** ενός μεγάλου τεχνικού έργου το οποίο συμβάλλει ουσιαστικά τόσο στην οικονομία της χώρας

Κεφάλαιο 1: Εισαγωγή

όσο και στην ασφάλεια των πολιτών. Ειδικότερα στην παρούσα Διπλωματική Εργασία εξετάζεται η περίπτωση περιβαλλοντικής αδειοδότησης του τμήματος Κόρινθος – Πάτρα (Ολυμπία Οδός) σε σχέση με την ισχύουσα κατά εκάστοτε χρονική περίοδο νομοθεσία.

1.2. Μεθοδολογία

Τα βήματα που ακολουθήθηκαν κατά την συγγραφή αυτής της εργασίας είναι τα ακόλουθα:

- **Αναζήτηση** του πρωτογενούς υλικού (Νομοθετικό πλαίσιο περιβαλλοντικής αδειοδότησης, Αποφάσεις έγκρισης περιβαλλοντικών όρων του υπό εξέταση έργου) από το διαδίκτυο κυρίως από τις επίσημες ιστοσελίδες του Υπουργείου Ενέργειας και επίσης της σελίδας της Ολυμπίας Οδού Α.Ε.
- **Κωδικοποίηση** της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης με το πέραςμα των ετών στην Ελλάδα
- **Μελέτη περίπτωσης εφαρμογής** της περιβαλλοντικής αδειοδότησης στο έργο της ΟΛΥΜΠΙΑΣ ΟΔΟΥ: Τμήμα Κόρινθος – Πάτρα
- **Εξαγωγή συμπερασμάτων** σχετικά με την διαδικασία και διάρκεια περιβαλλοντικής αδειοδότησης, σύγκρισης θεσμοθετημένων χρόνων με τους χρόνους οι οποίοι τελικά επιτεύχθηκαν.

1.3. Ανάλυση δομής της εργασίας

Στην παρούσα εργασία εξετάζονται οι διαδικασίες που εφαρμόζονται για την περιβαλλοντική αδειοδότηση κατά την κατασκευή ενός μεγάλου τεχνικού έργου. Αναλύεται η περίπτωση κατασκευής – αναβάθμισης του αυτοκινητοδρόμου Κορίνθου – Πατρών, από τον Α/Κ Αρχαίας Κορίνθου έως την παράκαμψη της Πάτρας, συνολικού μήκους 120km.

Στο **1^ο Κεφάλαιο** παρουσιάζονται συνοπτικά οι λόγοι που οδήγησαν στην εφαρμογή περιβαλλοντικής πολιτικής καθώς και τα βήματα που έχουν γίνει σε διεθνές και εθνικό επίπεδο για την προστασία του περιβάλλοντος.

Στο **2^ο Κεφάλαιο** αναλύεται η νομοθεσία που εφαρμόζεται σήμερα στην Ελλάδα όσον αφορά την Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων σήμερα.

Κεφάλαιο 1: Εισαγωγή

Στο 3^ο **Κεφάλαιο** περιγράφεται η διαδικασία της Περιβαλλοντικής αδειοδότησης στο έργο κατασκευής - αναβάθμισης του αυτοκινητοδρόμου Κορίνθου – Πατρών, από τον Α/Κ Αρχαίας Κορίνθου έως την παράκαμψη της Πάτρας, μήκους 120km. Αναλύονται οι επιμέρους διαδικασίες, όπως αυτές περιγράφονται στην ισχύουσα νομοθεσία και συγκρίνονται οι χρόνοι αυτοί με τους σχετικούς χρόνους που τελικά απαιτήθηκαν ώστε να ολοκληρωθούν οι σχετικές διαδικασίες και να δοθούν οι κατάλληλες εγκρίσεις με την έκδοση των κατά περίπτωση αποφάσεων.

Τέλος, στο **Κεφάλαιο 4** συνοψίζονται τα ευρήματα της παρούσας εργασίας και γίνεται σύγκριση των επί μέρους διαδικασιών με την κατά περίπτωση ισχύουσα νομοθεσία .

1.4. Γενικά περί Περιβαλλοντικής Προστασίας και Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης

Το διεθνές περιβαλλοντικό δίκαιο γεννιέται μαζί με την περιβαλλοντική πολιτική κατά τη διάρκεια του 1960 στην Αμερική, όταν αρχίζουν να διατυπώνονται οι πρώτες επιστημονικές ανησυχίες για την κατάσταση του πλανήτη. Πιο συγκεκριμένα θα μπορούσαμε να διακρίνουμε πέντε περιόδους με αρχή την δεκαετία του 1960 κατά τις οποίες διεξήχθησαν διάφορα γεγονότα τα οποία έπαιξαν καταλυτικό ρόλο στην εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων έργων και δραστηριοτήτων από την πρόληψη έως την αντιμετώπιση. Στον *Πίνακα 1-1* που ακολουθεί αναπτύσσονται αναλυτικότερα τα γεγονότα αυτά.

Πίνακας 0-1 Στάδια ωρίμανσης περιβαλλοντικής πολιτικής (Πηγή: WWF Hellas)

Δεκαετία 1960 - Συνειδητοποίηση	<ul style="list-style-type: none">• ο άνθρωπος βλέπει για πρώτη φορά την εικόνα του ευάλωτου πλανήτη από το διάστημα• ανακοίνωση πρώτων επιστημονικών μελετών και διατύπωση ανησυχιών σχετικά με την κατάσταση του πλανήτη. το βιβλίο του Rachel Carson <i>Silent Spring</i>(1962) σχετικά με τις επιπτώσεις του DDT αποτελεί βιβλίο σταθμό για το περιβαλλοντικό κίνημα για την ανάγκη λήψης μέτρων• ενεργοποίηση και κινητοποίηση πολιτών με την ίδρυση περιβαλλοντικών οργανώσεων, όπως το WWF 1961
--	--

Κεφάλαιο 1: Εισαγωγή

Δεκαετία 1970 - Πολιτικοποίηση	<ul style="list-style-type: none">• λήψη πρώτων εθνικών περιβαλλοντικών νομοθετικών μέτρων σε ΗΠΑ και Ευρώπη• διαπίστωση ανάγκης παγκόσμιας προσέγγισης για την επίλυση των περιβαλλοντικών θεμάτων• Δημοσίευση της έκθεσης της Λέσχης της Ρώμης Limits Growth, 1972• η Συνδιάσκεψη της Στοκχόλμης για το Ανθρώπινο Περιβάλλον (1972) αποτελεί ορόσημο για την καθιέρωση του περιβάλλοντος στην πολιτική ατζέντα• ίδρυση του Προγράμματος για το περιβάλλον του ΟΗΕ (UNEP)• Σύναψη των πρώτων διεθνών περιβαλλοντικών συμβάσεων (Σύμβαση Ραμσάρ 1971, Σύμβαση CITES 1973, Σύμβαση MARPOL 1973/78 κοκ)
Δεκαετία 1980 - Μαζική ενεργοποίηση	<ul style="list-style-type: none">• Ωρίμανση της περιβαλλοντικής συνείδησης με αποτέλεσμα την μαζική ενεργοποίηση πολιτών• Γεγονότα (πετρελαιοκηλίδα Exxon -Valdez, ατύχημα Chernobyl) και νέα επιστημονικά δεδομένα (επίδραση όξινης βροχής στον Μέλανα δρυμό, ύπαρξη τρύπας όζοντος, μείωση στο ήμισυ των πληθυσμών ελεφάντων στην Αφρική) δημιουργούν πίεση από την κοινή γνώμη για νέες πολιτικές και νομικές πρωτοβουλίες• διατύπωση της αρχής της Αειφόρου Ανάπτυξης από την Επιτροπή Brundtland για το Περιβάλλον και την Ανάπτυξη (Our Common Future 1987), με στόχο την ισορροπία μεταξύ οικονομικής ανάπτυξης, κοινωνικής ευημερίας και συνοχής και προστασίας του περιβάλλοντος.• εκσυγχρονισμός του περιβαλλοντικού δικαίου. Η αρχική Σύμβαση της Βιέννης (1985) για τις ουσίες που καταστρέφουν τη στιβάδα του στρατοσφαιρικού όζοντος και το Πρωτόκολλο του Μόντρεαλ (1987), το οποίο επέβαλε σαφείς μειώσεις αυτών των ουσιών, αποτελούν χαρακτηριστικό παράδειγμα
Δεκαετία του 1990 - Ωρίμανση	<ul style="list-style-type: none">• η συνδιάσκεψη του Ρίο για το Περιβάλλον και την Ανάπτυξη (1992) αποτελεί σταθμό στην σύγχρονη περιβαλλοντική νομοθεσία και πολιτική. καθιερώνει και πολιτικά την αρχή της αειφόρου ανάπτυξης και τονίζει την ανάγκη τόσο παγκοσμίων λύσεων όσο και τοπικών δράσεων• σύναψη νέων σύγχρονων περιβαλλοντικών συμβάσεων. Σύμβαση του ΟΗΕ για την κλιματική αλλαγή (1992), Πρωτόκολλο του Κιότο (1997), Σύμβαση για την Διατήρηση της

Κεφάλαιο 1: Εισαγωγή

	Βιοποικιλότητας (1992), Σύμβαση του ΟΗΕ για την Αντιμετώπιση της Ερημοποίησης (1994) κοκ
Δεκαετία του 2000- Πρόκληση της εφαρμογής	<ul style="list-style-type: none">• η συνδιάσκεψη του Γιοχάνεσμπουργκ για την Αειφόρο Ανάπτυξη (2002) έθεσε ουσιαστικά ως θέμα προτεραιότητας την εφαρμογή της πληθώρας περιβαλλοντικών δεσμεύσεων που έχουν συμφωνηθεί ιδίως κατά τις δύο τελευταίες δεκαετίες.• τα επιστημονικά δεδομένα επιβεβαιώνουν τα ανησυχητικά σχετικά στοιχεία για την κατάσταση του πλανήτη, παρόλο που υπάρχουν διαθέσιμες οικονομικές τεχνολογικές και νομικές λύσεις για την αντιμετώπιση πολλών περιβαλλοντικών προκλήσεων

Στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής προστασίας η εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ως διαδικασία αφορά στον εντοπισμό, την πρόβλεψη, την αξιολόγηση και την αποφυγή ή τον μετριασμό των επιπτώσεων στο περιβάλλον που απορρέουν από την κατασκευή και λειτουργία έργων, σχεδίων ή προγραμμάτων. Πρόκειται για μια συστηματική και ολοκληρωμένη ανάλυση η οποία χρησιμοποιεί τόσο ποιοτικά όσο και ποσοτικά εργαλεία. Εγγενώς η εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων αφορά στο μέλλον καθόσον επικεντρώνεται στις επιπτώσεις που ενδεχομένως θα επέλθουν, από ένα έργο ή σχέδιο, λειτουργεί δηλαδή προληπτικά. Ο στόχος της είναι να παράσχει πληροφόρηση, τόσο στις αρμόδιες αρχές που λαμβάνουν τις σχετικές αποφάσεις όσο και στο κοινό σχετικά με την αξιολόγηση των επιπτώσεων και την αποτελεσματικότητα των μέτρων τα οποία έχουν ενσωματωθεί στον σχεδιασμό του έργου για την πρόληψη και την αντιμετώπιση τους και να εξασφαλίσει την απαραίτητη διαφάνεια σε όλη τη διαδικασία λήψης απόφασης.

Η **εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων (ΕΠΕ)**, αποτελεί ένα ιδιαίτερος σημαντικό τμήμα της πολιτικής και του δικαίου περιβάλλοντος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η εισαγωγή των διαδικασιών ΕΠΕ στο Ευρωπαϊκό Δίκαιο εισήχθη με την έγκριση της **Οδηγίας 85/337/ΕΟΚ** τον Ιούνιο του 1985 από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Η Οδηγία είχε ως στόχο την προστασία του περιβάλλοντος και την ποιότητα ζωής και τροποποιήθηκε το 1997, το 2003 και

Κεφάλαιο 1: Εισαγωγή

το 2009. Το σύνολο των τροποποιήσεων αυτής, κωδικοποιήθηκαν με την **Οδηγία 2011/92/ΕΕ**.

Στις ημέρες μας έχει αποτυπωθεί σε οριζοντίου χαρακτήρα ρυθμίσεις που περιλαμβάνονται σε τρεις οδηγίες: α) Στην **οδηγία 2001/42/ΕΚ** σχετικά με την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων, β) Στην **οδηγία 2011/92/ΕΕ** για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον (τροποποιήθηκε με την οδηγία **2014/52/ΕΕ**) και γ) Στην **οδηγία 92/43/ΕΟΚ** για την διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας. Το κοινό στοιχείο των τριών ως άνω οδηγιών είναι ότι αποτελούν διαδικαστικούς μηχανισμούς, μέσω των οποίων διενεργείται η εκτίμηση των επιπτώσεων έργων και σχεδίων στο περιβάλλον και στην υγεία του ανθρώπου.

Η περιβαλλοντική νομοθεσία στην Ελλάδα ακολουθεί τις διεθνείς και Ευρωπαϊκές συντεταγμένες αρκετά στενά. Κάποιες νομοθετικές ρυθμίσεις σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος, όπως ο ορισμός των εθνικών δρυμών θεσμοθετήθηκε στην Ελλάδα ήδη από τη δεκαετία του 1930.

Οι βασικές αρχές εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων εισήχθησαν στο Σύνταγμα της Ελλάδας το 1975 όπου στο **άρθρο 24 είχε σαφή αναφορά στην προστασία το περιβάλλοντος**. Ακολούθως με το Νόμο 743/1977 για την προστασία του περιβάλλοντος, το Νόμο 947/1979 για τις αστικές περιοχές και το Νόμο 998/1979 για τις δασικές εκτάσεις. Ένα άλλο σημαντικό βήμα ήταν το ΠΔ 1180/1981 «Περί ρυθμίσεως θεμάτων αναγομένων εις τα της ιδρύσεως και λειτουργίας βιομηχανιών, βιοτεχνιών, πάσης φύσεως μηχανολογικών εγκαταστάσεων και αποθηκών και τη εκ τούτων διασφαλίσεως περιβάλλοντος εν γένει», το οποίο απαιτούσε μελέτη Εκτίμησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για βιομηχανικές, δημόσιες και ιδιωτικές δραστηριότητες.

Το **1986**, με την ψήφιση του **Νόμου 1650/1986** για την προστασία του περιβάλλοντος, διαμορφώθηκαν οι βασικές διατάξεις του ισχύοντος νομικού πλαισίου που καθορίζουν την κατάρτιση και την έγκριση των περιβαλλοντικών μελετών. Αυτός ο νόμος προβλέπει τα κριτήρια για την κατάταξη των έργων σε

Κεφάλαιο 1: Εισαγωγή

κατηγορίες, τι είδους έρευνα απαιτείται για κάθε κατηγορία, το περιεχόμενο της κάθε μελέτης, τα στάδια της ΕΠΕ, το περιθώριο χρόνου και τα μέρη που εμπλέκονται στη διαδικασία. Η πραγματική εφαρμογή της κοινοτικής Οδηγίας 85/337 ξεκίνησε το 1990 με την έκδοση της ΚΥΑ 69269/5387/1990 (ΦΕΚ 678^B/25.10.1990) «Κατάταξη έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες, περιεχόμενο Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.), καθορισμός περιεχομένου ειδικών περιβαλλοντικών μελετών (Ε.Π.Μ) και λοιπές συναφείς διατάξεις, σύμφωνα με το Ν. 1650/1986.»

Αναμόρφωση του θεσμού περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων και δραστηριοτήτων, όπως προβλεπόταν με το Ν. 1650/1986 και την ΚΥΑ 69269/5387/1990 έγινε με το Ν. 3010/2002 (ΦΕΚ 91^A/25.4.2002) «Εναρμόνιση του Ν. 1650/1986 με τις Οδηγίες 97/11/Ε.Ε. και 96/01 Ε.Ε., διαδικασία οριοθέτησης και ρυθμίσεις θεμάτων για τα υδατορέματα και άλλες διατάξεις» που τροποποίησε άρθρα του Ν. 1650/86 και την έκδοση των κανονιστικών κατ' εξουσιοδότηση αυτού Κοινών Υπουργικών Αποφάσεων:

- ΚΥΑ 15393/2332/2002 (ΦΕΚ 1022^B/5-8-2002) “Κατάταξη δημοσίων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες σύμφωνα με το άρθρο 3 του Ν. 1650/1986 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του Ν. 3010/2002 «Εναρμόνιση του Ν. 1650/86 με τις Οδηγίες 97/11/ΕΕ και 96/61/ΕΕ κ.α. (Α' 91)”, όπως αυτή συμπληρώθηκε με τις Κ.Υ.Α. ΕΥΠΕ οικ. 129079/2004 (ΦΕΚ 1409^B/13.9.2004), ΚΥΑ 145799/2005 (ΦΕΚ 1002^B/18.7.2005) και Κ.Υ.Α. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.126880/2007 (ΦΕΚ 435^B/29.03.2007)

- ΚΥΑ 11014/703/Φ104/2003 (ΦΕΚ 332^B/20-3-2003) “Διαδικασία Προκαταρκτικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης και Αξιολόγησης (Π.Π.Ε.Α.) και Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Ε.Π.Ο.) σύμφωνα με το άρθρο 4 του 1650/1986 (Α' 160) όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 του Ν. 3010/2002 «Εναρμόνιση του Ν. 1650/1986 με τις Οδηγίες 97/11/ΕΕ και 96/61/ΕΕ και άλλες διατάξεις».(Α' 91).”

- ΚΥΑ 37111/2021/2003 (ΦΕΚ 1391^B/29-9-2003) “Καθορισμός τρόπου ενημέρωσης και συμμετοχής του κοινού κατά την διαδικασία έγκρισης περιβαλλοντικών όρων των έργων και

Κεφάλαιο 1: Εισαγωγή

δραστηριοτήτων σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 5 του Ν. 1650/1986 όπως αντικαταστάθηκε με τις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 3 του Ν. 3010/2002.”

Σήμερα στην Ελληνική επικράτεια, για την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, εφαρμόζονται οι διατάξεις του **Ν. 4014/11** «Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Περιβάλλοντος» (ΦΕΚ 209 Α/2011), με τον οποίο απλοποιήθηκαν οι διαδικασίες της περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων και δραστηριοτήτων και οι τελευταίες τροποποιήσεις έγιναν με τον **Ν.4964/2022** «Διατάξεις για την απλοποίηση της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, θέσπιση πλαισίου για την ανάπτυξη των Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων, την αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης, την προστασία του περιβάλλοντος και λοιπές διατάξεις» (ΦΕΚ 150^Α /2022).

2. Θεσμικό Πλαίσιο Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης Έργων και Δραστηριοτήτων

2.1. Γενικά

Όπως ήδη αναφέρθηκε στο Κεφάλαιο 1, στην Ελλάδα για την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, εφαρμόζονται οι διατάξεις του Ν.4014/2011 «Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλε διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος» (ΦΕΚ 209^Α/2011),όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα τόσο με το Ν.4685/2020 (ΦΕΚ 92^Α) «Εκσυγχρονισμός περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών 2018/844 και 2019/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και άλλες διατάξεις», με τον οποίο πραγματοποιηθήκαν αρκετές τροποποιήσεις στον αρχικό νόμο, όπως επίσης με τις ελάχιστες τροποποιήσεις που επέφερε ο Ν.4843/2021 (ΦΕΚ 193^Α). Κατά την διάρκεια συγγραφής της παρούσας εργασίας εκδόθηκε ο Ν.4964/2022 (ΦΕΚ 150^Α) με θέμα «Διατάξεις για την απλοποίηση της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, θέσπιση πλαισίου για την ανάπτυξη των Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων, την αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης, την προστασία του περιβάλλοντος και λοιπές διατάξεις» ο οποίος δεν επέφερε ουσιαστικές αλλαγές στα τμήματα που πραγματεύεται η παρούσα εργασία, δεν θα μπορούσε όμως να μην γίνει αναφορά σε αυτή.

2.2. Κατάταξη έργων και δραστηριοτήτων

Στο αρ. 1 του Ν. 4014/2011 γίνεται κατάταξη των έργων και δραστηριοτήτων σε δύο κατηγορίες. Πιο συγκεκριμένα:

Στην **Κατηγορία Α**, περιλαμβάνονται όσα ενδέχεται να προκαλέσουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον και για τα οποία απαιτείται η διεξαγωγή (ΜΠΕ) προκειμένου να επιβάλλονται ειδικοί όροι και περιορισμοί για την προστασία του περιβάλλοντος. Διακρίνονται στην **Υποκατηγορία Α1**, όπου περιλαμβάνονται εκείνα από τα οποία οι επιπτώσεις στο περιβάλλον είναι πολύ σημαντικές και η **Υποκατηγορία Α2**, όπου οι επιπτώσεις στο περιβάλλον είναι σημαντικές.

Κεφάλαιο 2: Θεσμικό Πλαίσιο Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης Έργων και Δραστηριοτήτων

Στην **Κατηγορία Β**, περιλαμβάνεται όσα χαρακτηρίζονται από τοπικές και μη σημαντικές μόνο επιπτώσεις στο περιβάλλον και υπόκεινται σε γενικές προδιαγραφές, όρους και περιορισμούς προστασίας του περιβάλλοντος.

Περαιτέρω ομαδοποίηση των έργων και δραστηριοτήτων, για τα οποία απαιτείται περιβαλλοντική αδειοδότηση σε 12 διακριτές ομάδες έγινε με την υπ. αριθμ.: **1958/2012** υπουργική απόφαση (ΦΕΚ 21^β). Οι ομάδες αυτές παροισιάζονται στον ακόλουθο *Πίνακα 2-1*.

Πίνακας 2-1 Ομαδοποίηση των έργων και δραστηριοτήτων σύμφωνα με την υπ. αριθμ.: 1958/2012 υπουργική απόφαση

1 ^η	Έργα Χερσαίων και Εναέριων Μεταφορών	7 ^η	Πτηνοκτηνοτροφικές εγκαταστάσεις
2 ^η	Υδραυλικά έργα	8 ^η	Υδατοκαλλιέργειες
3 ^η	Λιμενικά έργα	9 ^η	Βιομηχανικές και συναφείς εγκαταστάσεις
4 ^η	Συστήματα Περιβαλλοντικών Υποδομών	10 ^η	Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας
5 ^η	Εξορυκτικές δραστηριότητες	11 ^η	Μεταφορές ενέργειας, καυσίμων και χημικών ουσιών
6 ^η	Τουριστικές εγκαταστάσεις & έργα ανάπτυξης, κτιριακού τομέα, αθλητισμού & αναψυχής	12 ^η	Ειδικά έργα και δραστηριότητες

2.3. Κριτήρια κατάταξης έργων ή δραστηριοτήτων

Σύμφωνα με την υπ. αριθμ. **5688/2018** Υπουργική απόφαση (ΦΕΚ 988^β/21-03-2018), με την οποία γίνεται συμμόρφωση με την Οδηγία 2014/52/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16^{ης} Απριλίου 2014, για να γίνει η κατάταξη των έργων ή δραστηριοτήτων σε μια από τις πιο πάνω κατηγορίες (*Πίνακας 2-1*) θα πρέπει να εξετασθούν τα ακόλουθα:

1. Χαρακτηριστικά των έργων ή δραστηριοτήτων

Τα χαρακτηριστικά των έργων που θα πρέπει να εξετάζονται ως προς τα ακόλουθα: το μέγεθος και ο σχεδιασμός του όλου έργου, τη σωρευτική δράση με άλλα υφιστάμενα και/ ή εγκεκριμένα έργα, τη χρήση φυσικών πόρων, την

Κεφάλαιο 2: Θεσμικό Πλαίσιο Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης Έργων και Δραστηριοτήτων

παραγωγή αποβλήτων, τη ρύπανση και τις οχλήσεις, τον κίνδυνο σοβαρών ατυχημάτων που σχετίζονται με το έργο και τους κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία.

2. Θέση (τοποθεσία) των έργων

Η ευαισθησία των περιοχών που ενδέχεται να θιγούν (η υπάρχουσα και η εγκεκριμένη χρήση γης (ΡΣ, ΓΠΣ, ΣΧΟΟΑΠ, όρια οικισμών), ο πλούτος, η διαθεσιμότητα, η αναγεννητική ικανότητα των φυσικών πόρων της περιοχής και η ικανότητα απορρόφησης του φυσικού περιβάλλοντος με ιδιαίτερη έμφαση σε: υγροτόπους, παραποτάμιες περιοχές, εκβολές ποταμών, παράκτιες περιοχές και το θαλάσσιο περιβάλλον, ορεινές και δασικές περιοχές, προστατευόμενες φυσικές περιοχές και φυσικά πάρκα, διατηρητέες ή προστατευόμενες περιοχές Natura 2000, περιοχές όπου έχει ήδη υπάρξει αστοχία στην τήρηση των πρότυπων περιβάλλοντος ποιότητας, πυκνοκατοικημένες περιοχές και τοπία και τοποθεσίες ιστορικής, πολιτιστικής ή αρχαιολογικής σημασίας.

3. Ο τύπος και τα χαρακτηριστικά των ενδεχόμενων επιπτώσεων.

Πιο συγκεκριμένα το μέγεθος και η χωρική έκταση των επιπτώσεων (π.χ. γεωγραφική περιοχή και μέγεθος του πληθυσμού που ενδέχεται να θιγούν), η δύση των επιπτώσεων, ο διασυνοριακός χαρακτήρας των επιπτώσεων, η ένταση και η πολυπλοκότητα των επιπτώσεων, η πιθανότητα των επιπτώσεων, η αναμενόμενη έναρξη, η διάρκεια, η συχνότητα και η αντιστρεψιμότητα των επιπτώσεων, η συσσώρευση των επιπτώσεων με επιπτώσεις άλλων υφιστάμενων ή εγκεκριμένων έργων και η δυνατότητα αποτελεσματικής μείωσης των επιπτώσεων.

2.4. Αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων κατηγορίας A1

Η διαδικασία αδειοδότησης έργων και δραστηριοτήτων **κατηγορίας A1**, σύμφωνα με το αρ.2 Ν.4014/2011 πριν τη σύνταξη της Μ.Π.Ε. δύναται να ξεκινήσει με την υποβολή φακέλου Προκαταρκτικού Σχεδιασμού Περιβαλλοντικών Απαιτήσεων (Π.Π.Π.Α.) και να ζητηθεί γνωμοδότηση από την αρμόδια Περιβαλλοντική Αρχή. Ο φάκελος αυτός περιέχει:

- Τα βασικά τεχνικά χαρακτηριστικά του έργου
- Τις ενδεχόμενες κύριες περιβαλλοντικές επιπτώσεις

Κεφάλαιο 2: Θεσμικό Πλαίσιο Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης Έργων και Δραστηριοτήτων

Και προσδιορίζει:

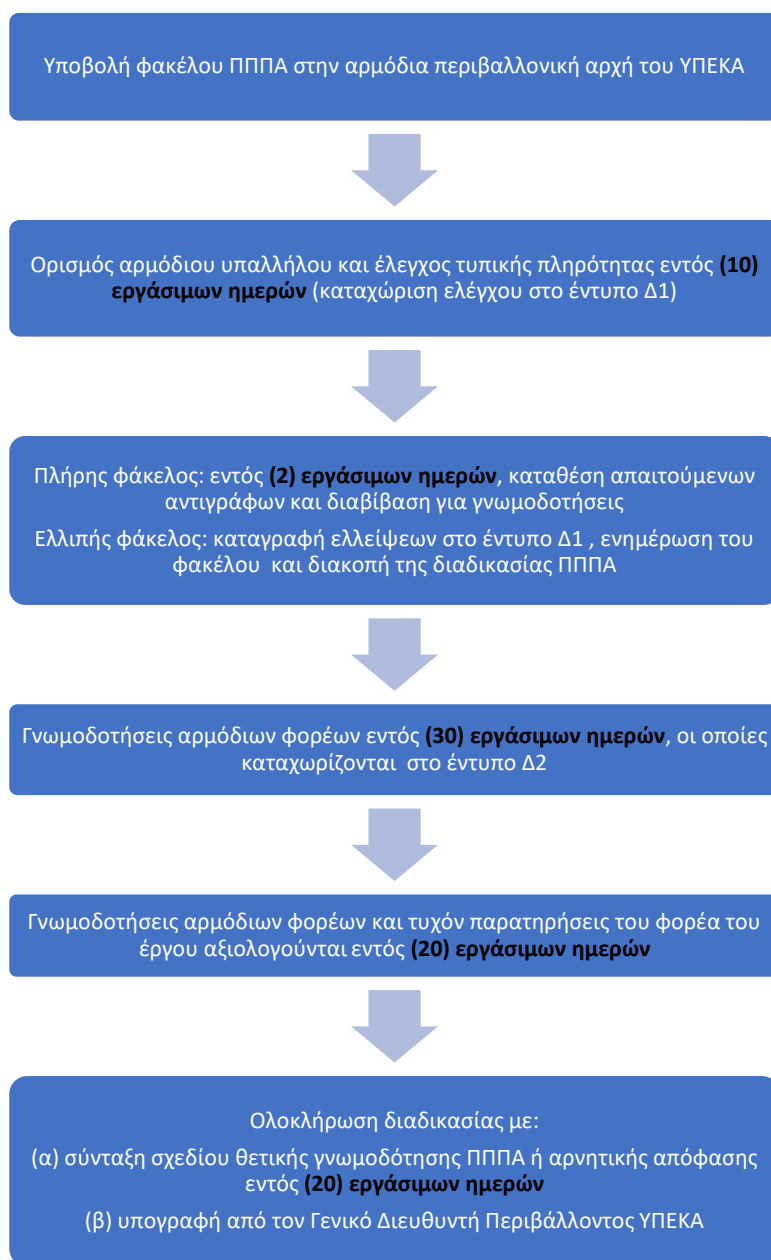
- Τις δέσμες των εναλλακτικών λύσεων
- Τις αναγκαίες ειδικές μελέτες και κατευθύνσεις εκπόνησης (μεθοδολογία, χαρακτηριστικά)
- Τα θέματα στα οποία θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη βαρύτητα
- Τον κατάλογο των φορέων των οποίων ζητείται η γνώμη
- Τις ενδεχόμενες ειδικότερες κατευθύνσεις σχετικά με το περιεχόμενο της ΜΠΕ
- Παράρτημα με όλες τις διατυπωθείσες γνώμες

Με την υπ. αριθμ 167563/13 Υπουργική απόφαση (ΦΕΚ 964^B /2013) , γίνεται εξειδίκευση των διαδικασιών και των ειδικότερων κριτηρίων περιβαλλοντικής αδειοδότησης όπως ορίζονται στον Ν.4014/2011. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι επί μέρους χρόνοι περιβαλλοντικής αδειοδότησης έχουν μεταβληθεί με το Ν.4685/2020 μόνο για τις περιπτώσεις που δεν επιλέγεται από τον υπόχρεο φορέα του έργου ή της δραστηριότητας η διαδικασία της γνωμοδότησης με την υποβολή φακέλου ΠΠΠΑ.

Πιο συγκεκριμένα συντάσσεται και υποβάλλεται φάκελος Π.Π.Π.Α., ακολούθως ορίζεται υπάλληλος της αρμόδια Περιβαλλοντικής Αρχής ο οποίος διενεργεί έλεγχο πληρότητας φακέλου (καταγράφονται οι ελλείψεις και διακόπτεται η διαδικασία σε περίπτωση μη συμπλήρωσής τους), διαβιβάζεται ο φάκελος για γνωμοδοτήσεις (Ε.Ο.Τ., δασαρχεία κλπ), διενεργείται Δημόσιος Διάλογος με ευθύνη του φορέα του έργου/ δραστηριότητας, και τέλος εξάγεται είτε θετική γνωμοδότηση ΠΠΠΑ ή απορριπτική απόφαση από τον Γενικό Διευθυντή Περιβάλλοντος του Υ.Π.Ε.Κ.Α..

Στο *Διάγραμμα 2-1* που ακολουθεί παρουσιάζεται η ροή των διαδικασιών που ακολουθούνται στην περίπτωση Προκαταρκτικού Σχεδιασμού Περιβαλλοντικών Απαιτήσεων (Π.Π.Π.Α.) για την Κατηγορία Α1. Από αυτό προκύπτει ότι το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από την ημερομηνία κατάθεσης του φακέλου στην αρμόδια περιβαλλοντική αρχή έως της ημερομηνία έκδοσης της θετικής γνωμοδότησης ή της αρνητικής απόφασης είναι **ογδόντα δύο (82) εργάσιμες ημέρες.**

Κεφάλαιο 2: Θεσμικό Πλαίσιο Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης Έργων και Δραστηριοτήτων

Διάγραμμα 2-1 Αλληλουχία διαδικασιών στην περίπτωση Προκαταρκτικού Σχεδιασμού Περιβαλλοντικών Απαιτήσεων (Π.Π.Π.Α.) για την Κατηγορία Α1

Στην περίπτωση που δεν επιλεγεί Π.Π.Π.Α. (σύμφωνα με το Ν.4685/2020), τότε συντάσσεται Μ.Π.Ε. και υποβάλλεται φάκελος Μ.Π.Ε. (σύμφωνα με την υπ. αριθμ. 170225/14 υπουργική απόφαση), ορίζεται υπάλληλος της αρμόδιας Περιβαλλοντικής Αρχής για συντονισμό της διαδικασίας, διενεργείται έλεγχος πληρότητας (καταγράφονται οι ελλείψεις και διακόπτεται η διαδικασία σε περίπτωση μη συμπλήρωσής τους). Στη συνέχεια διαβιβάζεται ο φάκελος για

Κεφάλαιο 2: Θεσμικό Πλαίσιο Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης Έργων και Δραστηριοτήτων

γνωμοδοτήσεις (Ε.Ο.Τ., δασαρχεία κλπ), διενεργείται Δημόσια Διαβούλευση, διαβίβαση όλων εντός 30 ημερών στο ΥΠ.Ε.Κ.Α.. Ακολουθεί γνωμοδότηση Κεντρικού Συμβουλίου Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης ΚΕΣΠΑ σε περιπτώσεις μη διαβίβασης γνωμοδοτήσεων διαβιβάσεων ή αντιφατικών δεδομένων.

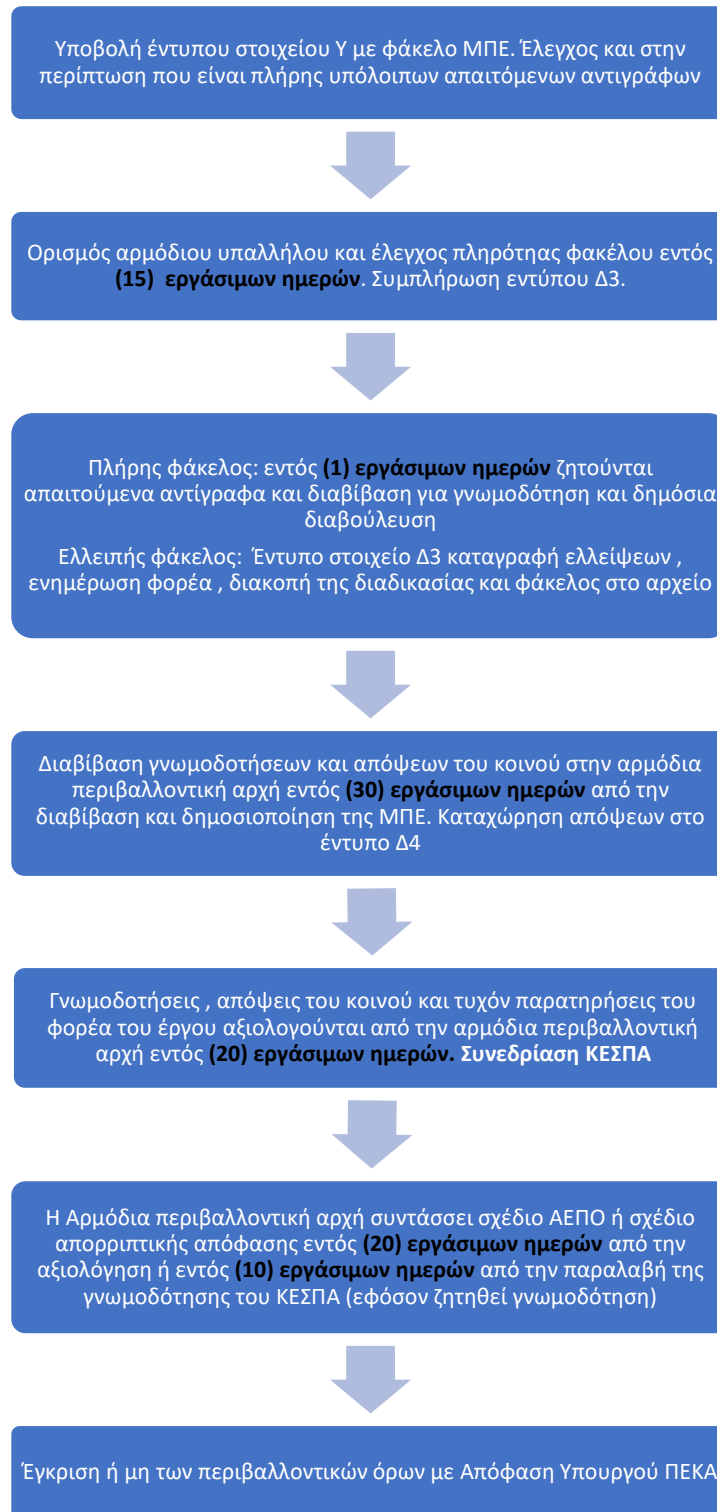
Τέλος εκδίδεται Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών όρων (Α.Ε.Π.Ο.) ή απορρίπτεται το αίτημα με **απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.**

Από το επόμενο *Διάγραμμα 2-2* παρατηρούμε ότι το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από την κατάθεση του έντυπου στοιχείου Υ, όπως προβλέπεται, συνοδευόμενο από τον φάκελο ΜΠΕ έως την έγκριση των Περιβαλλοντικών Όρων ή τη απόρριψη αυτής είναι **εβδομήντα έξι (76)εργάσιμες ημέρες.** Στο χρόνο αυτό συμπεριλαμβάνεται και η τυχόν γνωμοδότηση του ΚΕΣΠΑ σε περίπτωση που ζητηθεί.

Από όλα τα παραπάνω βλέπουμε ότι ο μέγιστος χρόνος που μεσολαβεί για την έκδοση Α.Ε.Π.Ο. στην Κατηγορία Α1 , συμπεριλαμβανομένου της πρόδρομης διαδικασίας ΠΠΠΑ μπορεί να φτάσει τις **εκατό πενήντα οκτώ (158) εργάσιμες ημέρες.**

Αξίζει να σημειωθεί πως στην υπ. αριθμ. 167563/13 Απόφαση προβλέπεται παράταση των ως άνω αναφερόμενων χρόνων μέχρι το διπλάσιο αυτών για τις περιπτώσεις σύνθετων έργων.

Κεφάλαιο 2: Θεσμικό Πλαίσιο Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης Έργων και Δραστηριοτήτων

Διάγραμμα 2-2 Αλληλουχία διαδικασιών στην περίπτωση υποβολής φακέλου Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.) για την Κατηγορία Α1

Κεφάλαιο 2: Θεσμικό Πλαίσιο Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης Έργων και Δραστηριοτήτων

2.5. Αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων κατηγορίας Α2

Στα πλαίσια της διαδικασίας έγκρισης περιβαλλοντικών όρων για τα έργα και δραστηριότητες Κατηγορίας Α2 δύναται να γίνει διάκριση σε αυτές που περιλαμβάνουν Προκαταρκτικό Προσδιορισμός Περιβαλλοντικών Απαιτήσεων (Π.Π.Π.Α) και σε αυτές που δεν επιλέγεται ΠΠΠΑ και συντάσσεται απευθείας Μ.Π.Ε..

Στην πρώτη περίπτωση αρχικά συντάσσεται και υποβάλλεται ο φάκελος Π.Π.Π.Α., ορίζεται ο υπάλληλος της αρμόδιας Περιβαλλοντικής Αρχής ο οποίος θα διενεργήσει το έλεγχο πληρότητας (καταγράφοντας τις ελλείψεις, οι οποίες αν δεν συμπληρωθούν διακόπτεται η διαδικασία ελέγχου). Ακολούθως διαβιβάζεται ο φάκελος για γνωμοδοτήσεις (Ε.Ο.Τ., δασαρχεία, αρχαιολογία κλπ) και διενεργείται δημόσιος διάλογος με ευθύνη του φορέα του έργου-δραστηριότητας. Τέλος, εκδίδεται θετική γνωμοδότηση Π.Π.Π.Α ή απορριπτική απόφαση από τον Γενικό Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Στην δεύτερη περίπτωση, η οποία περιλαμβάνει την μη επιλογή φακέλου Π.Π.Π.Α., τότε συντάσσεται Μ.Π.Ε.. Τα στάδια της διαδικασίας περιλαμβάνουν την σύνταξη και υποβολή φακέλου Μ.Π.Ε. (σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπ. αριθμ: 170225/14 Υπουργική Απόφαση). Ακολούθως ορίζεται υπάλληλος της αρμόδιας Περιβαλλοντικής Αρχής για τον συντονισμό της διαδικασίας, διενεργείται έλεγχος πληρότητας, όπως στην προηγούμενη διαδικασία, διαβιβάζεται ο φάκελος για γνωμοδοτήσεις (Ε.Ο.Τ., δασαρχεία, αρχαιολογία κλπ), διενεργείται δημόσια διαβούλευση.

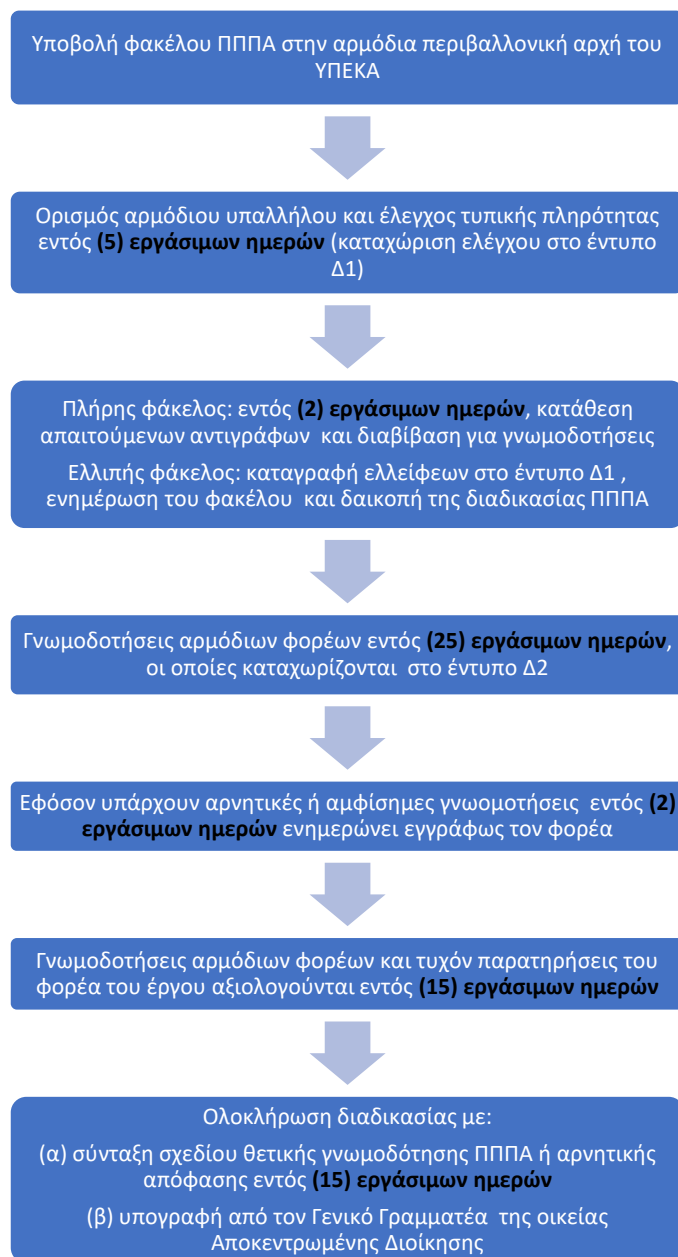
Στη συνέχεια διαβιβάζεται όλη η αλληλογραφία στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση και ακολουθεί γνωμοδότηση του Κεντρικού Συμβουλίου Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης ΚΕΣΠΑ, στις περιπτώσεις μη διαβίβασης γνωμοδοτήσεων, ύπαρξης αντιφατικών δεδομένων ή άλλων σχετικών ζητημάτων.

Τέλος εκδίδεται Α.Ε.Π.Ο. ή απορρίπτεσαι το αίτημα με **απόφαση του Γ.Γ. Αποκεντρωμένης Διοίκησης**. Το μέγιστο χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από την ημερομηνία κατάθεσης του φακέλου μέχρι την έκδοση ή μη της Έγκρισης των Περιβαλλοντικών όρων είναι **εκατόν εβδομήντα οκτώ (178) εργάσιμες**

Κεφάλαιο 2: Θεσμικό Πλαίσιο Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης Έργων και Δραστηριοτήτων

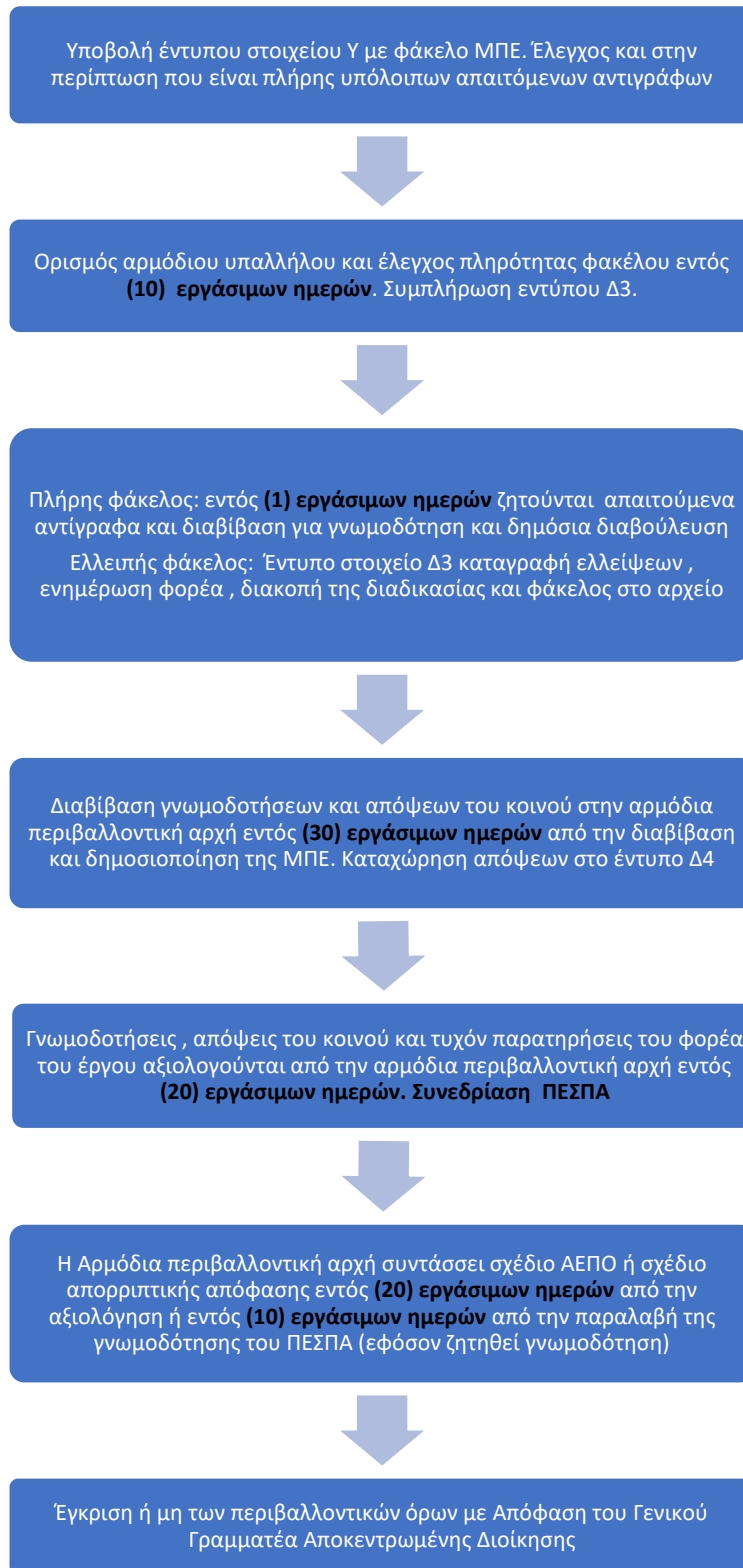
ημέρες. Στην περίπτωση μη υποβολής φακέλου ΠΠΠΑ ο μέγιστος χρόνος έκδοσης ή μη της έγκρισης είναι **εβδομήντα μία (71) εργάσιμες ημέρες.**

Στα *Διαγράμματα 2-3* και *2-4* που ακολουθούν παρουσιάζεται η αλληλουχία των χρόνων στην περίπτωση υποβολής φακέλου για Προκαταρκτικό Προσδιορισμός Περιβαλλοντικών Απαιτήσεων (Π.Π.Π.Α) (Διάγραμμα 2-3) και στην περίπτωση υποβολής μόνο φακέλου Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.) (Διάγραμμα 2-4).

Διάγραμμα 2-3 Αλληλουχία διαδικασιών στην περίπτωση Προκαταρκτικού Σχεδιασμού Περιβαλλοντικών Απαιτήσεων (Π.Π.Π.Α.) για την Κατηγορία Α2

Κεφάλαιο 2: Θεσμικό Πλαίσιο Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης Έργων και Δραστηριοτήτων

Διάγραμμα 2-4 Αλληλουχία διαδικασιών στην περίπτωση υποβολής φακέλου Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.) για την Κατηγορία Α2

Κεφάλαιο 2: Θεσμικό Πλαίσιο Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης Έργων και Δραστηριοτήτων

2.6. Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών όρων (Α.Ε.Π.Ο.)

Σύμφωνα με όσα ορίζονται στο αρ. 2 παρ. 7 του Ν.4014/2011 με την έκδοση της Α.Ε.Π.Ο. επιβάλλονται για την εκάστοτε δραστηριότητα ή έργο οι προϋποθέσεις, οι όροι, οι περιορισμοί και διαφοροποιήσεις για την πραγματοποίηση του έργου ή της δραστηριότητας, ιδίως ως προς τη θέση, το μέγεθος, το είδος, την εφαρμοζόμενη τεχνολογία και τα γενικά τεχνικά χαρακτηριστικά.

Επιπλέον ορίζονται τυχόν αναγκαία επανορθωτικά ή προληπτικά μέτρα και δράσεις παρακολούθησης των περιβαλλοντικών μέσων και παραμέτρων ή και αντισταθμιστικά μέτρα που αφορούν, κατά σειρά προτεραιότητας, στην αποφυγή ή ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων ή στην επανόρθωση ή αποκατάσταση του περιβάλλοντος.

2.7. Διάρκεια ισχύος Α.Ε.Π.Ο.

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο αρ.5 του Ν.4014/2011 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει με το αρ. 1 παρ. 1 του Ν.4685/2020 η διάρκεια ισχύος της Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών όρων, ορίζεται στα **15 (δεκαπέντε) έτη**, όμως με ειδικά αιτιολογία δύναται να εκδίδεται για διάρκεια ισχύος μικρότερης των δεκαπέντε ετών.

Προβλέπεται δυνατότητα παράτασης **έως 6 (έξι) έτη** εφόσον το έργο ή η δραστηριότητα διαθέτει ως Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης την Οικολογική Διαχείριση και Οικολογικός Έλεγχο (EMAS) και έως **4 (τέσσερα) έτη** εφόσον το έργο ή η δραστηριότητα διαθέτει ως Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης ISO 14001 ή άλλο αντίστοιχο σε ισχύ και για όσο χρόνο το Σύστημα αυτό βρίσκεται σε ισχύ.

2.8. Ανανέωση ή Τροποποίηση Α.Ε.Π.Ο. για Κατηγορίες Α1 και Α2

Σύμφωνα με την υπ. αριθμ. 167563/13 Υπουργική Απόφαση για την ανανέωση της Α.Ε.Π.Ο. απαιτείται υποβολή (τουλάχιστον δύο μήνες πριν τη λήξη ισχύος της υφιστάμενης Α.Ε.Π.Ο.) Φακέλου Ανανέωσης που συμπεριλαμβάνει τα αποτελέσματα των προγραμμάτων παρακολούθησης και τυχόν τροποποιήσεις στις παραμέτρους. Ακολούθως διενεργείται έλεγχος πληρότητας (καταγραφή

Κεφάλαιο 2: Θεσμικό Πλαίσιο Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης Έργων και Δραστηριοτήτων

των ελλείψεων και διακοπή της διαδικασίας μέχρι την προσκόμιση των απαιτούμενων δικαιολογητικών , όπως προηγουμένως). Στην περίπτωση της ανανέωση Α.Ε.Π.Ο. γίνεται ενημέρωση του κοινού και δεν προβλέπεται εκ νέου διαδικασία διαβούλευσης.

Τέλος, εντός **25 ημερών** ανανεώνεται ή παρατείνεται η ισχύς, στις περιπτώσεις που δεν απαιτείται σύνταξη νέας Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.), με απόφαση του Γενικού Διευθυντή της αρμόδιας Περιβαλλοντικής Αρχής ή από τον ιεραρχικώς προϊστάμενο του. Στην περίπτωση που η διαδικασία ανανέωσης/τροποποίησης γίνει με κατάθεση φακέλου Μ.Π.Ε. οι χρόνοι που προβλέπονται είναι κοινοί με τους αρχικούς χρόνους έγκρισης.

Σύμφωνα με την υπ. αριθμ. 167563/13 Υπουργική Απόφαση για τις περιπτώσεις που χρειάζεται τροποποίηση της Α.Ε.Π.Ο. των κατηγοριών Α1 και Α2 και οι οποίες αναφέρονται στον εκσυγχρονισμό, επέκταση, βελτίωση ή τροποποίηση των έργων ή δραστηριοτήτων όπου διατίθενται σε ισχύ, εγκεκριμένοι περιβαλλοντικοί όροι απαιτείται η υποβολή τροποποιητικού φακέλου, ο οποίος περιλαμβάνει τεχνική περιγραφή του υφιστάμενου έργου και προτεινόμενων τροποποιήσεων, εκτίμηση και αξιολόγηση ενδεχόμενων επιπτώσεων και προτάσεις – μέτρα για την αντιμετώπιση τους κλπ. Ακολουθώς διενεργείται έλεγχος πληρότητας και για τις περιπτώσεις ουσιωδών μεταβολών ζητείται νέα Μ.Π.Ε. και ενημερώνεται το κοινό χωρίς διαδικασία διαβούλευσης.

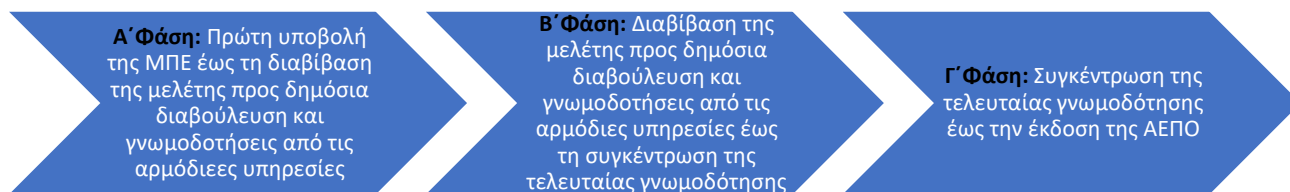
Με προθεσμία 25 ημερών ανανεώνεται με συμπληρώσεις ή παρατείνεται η ισχύουσα απόφαση και τροποποιείται η Α.Ε.Π.Ο. ή εκδίδεται απόφαση μη τροποποίησης.

2.9. Σύνοψη χρονικών διαστημάτων έκδοσης Α.Ε.Π.Ο. για έργα και δραστηριότητες Κατηγορίας Α1 και Α2

Τα χρονικά διαστήματα τα οποία αναφέρθηκαν παραπάνω μπορούν να διακριθούν σε τρεις επιμέρους φάσεις. Η **Α΄ Φάση** περιλαμβάνει το χρονικό διάστημα από την πρώτη υποβολή της ΜΠΕ έως και την διαβίβαση αυτής προς δημόσια διαβούλευση και γνωμοδοτήσεις από τους αρμόδιους φορείς και υπηρεσίες.

Κεφάλαιο 2: Θεσμικό Πλαίσιο Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης Έργων και Δραστηριοτήτων

Η **Β΄ Φάση** αφορά το στάδιο από τη διαβίβαση της μελέτης προς δημόσια διαβούλευση έως και την συγκέντρωση της τελευταίας γνωμοδότησης και τέλος η **Γ΄ Φάση** περιλαμβάνει τον υπόλοιπο χρόνο έως την έκδοση της Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων.

Διάγραμμα 2-5 Προσδιορισμός επιμέρους φάσεων στην διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης (Πηγή: «Προτάσεις για την επιτάχυνση της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, μέσω της επαναξιολόγησης της κατάταξης έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες ανάλογα με τις επιπτώσεις τους στο περιβάλλον» Συμπληρωματική Ανάλυση, ΣΕΒ, Αθήνα 2019)

Σύμφωνα με το παραπάνω Διάγραμμα 2-5 συνοψίζουμε στον ακόλουθο Πίνακα 2-2 τους απαιτούμενους χρόνους έκδοσης Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Α.Ε.Π.Ο.). Στους χρόνους αυτούς συμπεριλαμβάνονται οι μέγιστοι απαιτούμενοι χρόνοι ώστε να καλύπτονται και απαιτητικά έργα ή δραστηριότητες.

Πίνακας 2-2 Σύνοψη Χρόνων έκδοσης Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών όρων (Α1, Α2). Στις παρενθέσεις οι αντίστοιχοι χρόνοι χωρίς ΚΕΣΠΑ ή ΠΕΣΠΑ.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	Α΄ ΦΑΣΗ	Β΄ ΦΑΣΗ	Γ΄ ΦΑΣΗ	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΧΡΟΝΟΣ
A1	16	50 (ή 30)	10 (ή 20)	76
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ / ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΜΕ ΦΑΚΕΛΟ	25			
A2	11	50 (ή 30)	10(ή 20)	71
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ / ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΜΕ ΦΑΚΕΛΟ	25			

**2.10. Περιεχόμενα Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων
(Μ.Π.Ε.)**

Τα ελάχιστα περιεχόμενα του φακέλου ΜΠΕ επαναπροσδιορίζονται στην υπ. αριθμ. 5688/2018 Κοινή Υπουργική Απόφαση, η οποία τροποποιεί τα παραρτήματα του Ν. 4014/2011(Α'209). Πιο συγκεκριμένα αυτή ορίζει τόσο το γενικό πλαίσιο όσο και τα ειδικά χαρακτηριστικά.

Στο γενικό πλαίσιο αναφέρονται: η περιγραφή του έργου (θέση, σχεδιασμός, μέγεθος και άλλα σχετικά χαρακτηριστικά), οι πιθανές σημαντικές επιπτώσεις που ενδέχεται να προκαλέσει το έργο στο περιβάλλον, τα χαρακτηριστικά του έργου και/ ή προτεινόμενα μέτρα για αποτροπή – πρόληψη, μετριασμό – αντιστάθμιση τυχόν σημαντικών αρνητικών επιπτώσεων στο περιβάλλον, η περιγραφή εύλογων εναλλακτικών λύσεων που μπορούν να εξεταστούν & αναφορά των βασικών επιχειρημάτων για την επιλεγείσα εκδοχή, μη τεχνική περίληψη των παραπάνω πληροφοριών και κάθε άλλη συμπληρωματική πληροφορία σχετική με τα ειδικά χαρακτηριστικά ή τον τύπο ενός έργου και τους περιβαλλοντικούς παράγοντες που ενδέχεται να επηρεαστούν.

Στα ειδικά χαρακτηριστικά που πρέπει να περιέχει ένας φάκελος Μ.Π.Ε. αναφέρονται τα ακόλουθα:

Γίνεται **περιγραφή του έργου**, η οποία περιλαμβάνει χωροθέτηση αυτού, τα φυσικά χαρακτηριστικά, τα επιχειρησιακά χαρακτηριστικά (μέθοδος κατασκευής, ενεργειακή ζήτηση, χρησιμοποιούμενα υλικά, ενέργεια και φυσικοί πόροι) και την εκτίμηση καταλοίπων και εκπομπών (ρύπανση νερού – ατμοσφαιρικού αέρα – εδάφους – υπεδάφους, θόρυβος, ακτινοβολία κλπ) και τα παραγόμενα απόβλητα. Ακολουθούν οι **εναλλακτικές επιλογές** (π.χ. μελέτη, τεχνολογία, χωροθέτηση, μέγεθος, κλίμακα) και επισημαίνονται οι κύριοι λόγοι της επιλογής. Γίνεται περιγραφή της **τρέχουσας κατάστασης** του περιβάλλοντος (βασικό σενάριο) και περίγραμμα της πιθανής εξέλιξής της εάν δεν υλοποιηθεί το έργο. Ακολουθούν τα **στοιχεία του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος** που ενδέχεται να θιγούν σημαντικά από το προτεινόμενο έργο όπως: α) πληθυσμός και ανθρώπινη υγεία, β) βιοποικιλότητα γ) γη, έδαφος, ύδατα, κλπ δ) πολιτιστική κληρονομιά φυσικό τοπίο κλπ.

Κεφάλαιο 2: Θεσμικό Πλαίσιο Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης Έργων και Δραστηριοτήτων

Περιγράφονται οι **πιθανές σημαντικές επιπτώσεις** που το έργο ενδέχεται να προκαλέσει στο περιβάλλον από την κατασκευή και την ύπαρξη του έργου, χρήση φυσικών πόρων, εκπομπή ρύπων, οχλήσεις, κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία, την πολιτιστική κληρονομιά κ.α. και οι **μέθοδοι πρόβλεψης** ή τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό και την εκτίμηση των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Τέλος περιγράφονται τα **προτεινόμενα μέτρα** για αποτροπή, πρόληψη, μείωση - αντιστάθμιση τυχόν εντοπισμένων σημαντικών επιπτώσεων στο περιβάλλον και τυχόν προτεινόμενων ρυθμίσεων παρακολούθησης και οι **αναμενόμενες σημαντικές επιπτώσεις λόγω της ευαισθησίας του έργου** σε κινδύνους σοβαρών ατυχημάτων ή καταστροφών.

Σχετικά με τις επιπτώσεις αυτές, γίνεται αναφορά στην υπ' αριθμ: 1915/2018 ΚΥΑ με την οποία γίνεται συμμόρφωση με την Οδηγία 2014/52/ΕΕ σχετικά με την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων δημόσιων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον και του Συμβουλίου της 16^{ης} Απριλίου 2014.

2.11. Αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων κατηγορίας Β

Σύμφωνα με το αρ. 8 του Ν.4014/2011 τα έργα και οι δραστηριότητες που εμπίπτουν στην Κατηγορία Β, δεν ακολουθούν την διαδικασία εκπόνησης Μ.Π.Ε. αλλά υπόκεινται σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (Π.Π.Δ.) και υπάγονται σε αυτές με ευθύνη της αρμόδιας υπηρεσίας που χορηγεί την άδεια λειτουργίας τους. Στις περιπτώσεις που δεν λαμβάνει άδεια λειτουργίας, τότε υπάγεται σε Π.Π.Δ. με ευθύνη της αρμόδιας υπηρεσίας περιβάλλοντος της οικείας Περιφέρειας.

Ακολουθεί συλλογή όλων των απαραίτητων κατά περίπτωση γνωμοδοτήσεων (αρχαιολογία, δασαρχείο, κτηματική υπηρεσία κλπ) και υποβάλλεται φάκελος Π.Π.Δ. . Ο καθορισμός Π.Π.Δ. που εντάσσονται σε αυτή την κατηγορία έγινε με την υπ' αριθμ: 4187/266/2012 Κοινή Υπουργική Απόφαση(ΦΕΚ 1275^Β, 2012). Περαιτέρω εξειδίκευση των επιμέρους κατηγοριών γίνεται με μεταγενέστερες ΚΥΑ οι οποίες αναφέρονται επιγραμματικά στον παρακάτω Πίνακα 2-3, του οποίου τα στοιχεία αντλήθηκαν από την ιστοσελίδα του Υπουργείου Ενέργειας (ΥΠ.ΕΝ.).

Κεφάλαιο 2: Θεσμικό Πλαίσιο Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης Έργων και Δραστηριοτήτων

Πίνακας 2-3 Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (Πηγή: ΥΠ.ΕΝ.)

A/A Ομάδας (υ.α. 1958/2012)	Είδος έργων – δραστηριοτήτων	ΦΕΚ
1	Έργα χερσαίων και εναέριων μεταφορών	2505/Β/7-10-2013
2	Υδραυλικά έργα	3071/Β/3-12-2013
3	Λιμενικά έργα	2425/Β/27-9-2013
4	Συστήματα περιβαλλοντικών υποδομών	3072/Β/3-12-2013
5	Εξορυκτικές δραστηριότητες	2001/Β/14-8-2013
6	Τουριστικές εγκαταστάσεις	3438/Β/24-12-2013
6	Υγειονομικές μονάδες	3266/Β/20-12-2013
6	Εμπορικά κέντρα, χώροι στάθμευσης, αθλητικές εγκαταστάσεις, εκπαίδευση	2507/Β/7-10-2013
7	Κτηνο-πτηνοτροφικές εγκαταστάσεις	2002/Β/14-8-2013
8	Υδατοκαλλιέργειες	2405/Β/26-9-2013
9	Βιομηχανικές δραστηριότητες	1275/Β/11-4-2012
9	Μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας	1987/Β/14-8-2013
9	Συνεργεία αυτοκινήτων	2446/Β/30-9-2013
10	Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας	104/Β/24-1-2013
11	Κέντρα υψηλής τάσης και υποσταθμοί	1999/Β/14-8-2013
11	Σταθμοί ανεφοδιασμού οχημάτων με καύσιμα	2036/Β/22-8-2013
12	Σταθμοί βάσης κινητής τηλεφωνίας	2498/Β/19-9-2014
12	Χερσαίες εγκαταστάσεις διαχείμησης και μικροεπισκευής σκαφών	2407/Β/27-9-2013
12	Χώροι συγκέντρωσης και διακίνησης παλαιών μετάλλων ή προσωρινής συγκέντρωσης οχημάτων τέλους κύκλου ζωής	2932/Β/20-11-2013
12	Χώροι στάθμευσης και διακίνησης οικοδομικών υλικών που περιλαμβάνουν διακίνηση χύδην υλικών (άμμος, χαλίκι κ.α.)	2932/Β/20-11-2013
12	Σωφρονιστικά καταστήματα και κέντρα κράτησης	2035/Β/22-8-2013
12	Αλυκές	2405/26-09-2013

Στο Παράρτημα Ι της υπ' αριθμ: 4187/266/2012 Κοινή Υπουργική Απόφαση(ΦΕΚ 1275^Β , 2012) γίνεται ειδική αναφορά στις Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις οι οποίες θα πρέπει να αναλύονται προκειμένου να γίνει υπαγωγή μιας δραστηριότητας σε Π.Π.Δ.. (Πίνακας 2-4)

Κεφάλαιο 2: Θεσμικό Πλαίσιο Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης Έργων και Δραστηριοτήτων

Πίνακας 2-4 Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις για Π.Π.Δ.

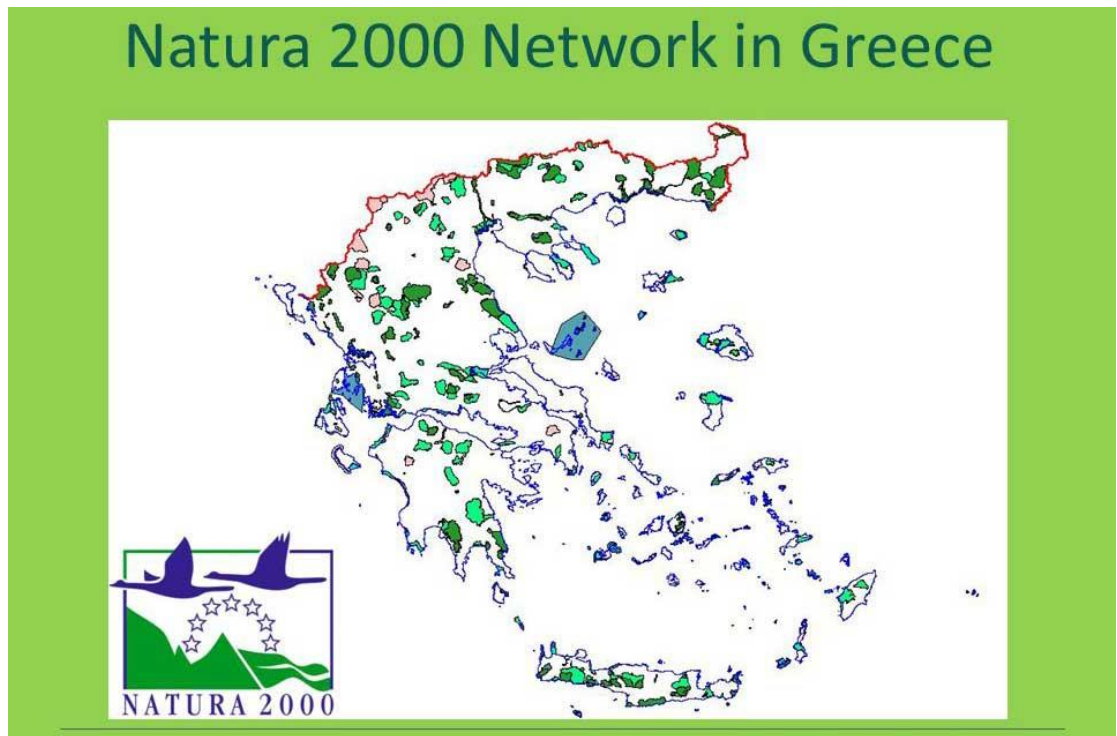
A/A	Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις
1	Γενικές Δεσμεύσεις
2	Κανόνες Υγιεινής και Ασφάλειας εργαζομένων
3	Θόρυβος
4	Αέρια Απόβλητα
5	Υγρά Απόβλητα
6	Στερεά Απόβλητα
7	Ειδικές Δεσμεύσεις

2.12. Αδειοδότηση σε περιοχές του δικτύου Natura 2000

Στο αρ. 10 του Ν.4014/2011 και στην υπ. αριθμ: 52983/2013 Υπουργική Απόφαση αναφέρονται οι προϋποθέσεις που χρειάζεται να πληρούνται στις περιπτώσεις που το έργο ή η δραστηριότητα περιλαμβάνει περιοχή χαρακτηρισμένη ως Natura 2000. Στις περιπτώσεις αυτές χρήζει **Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης**, η οποία απαιτείται για έργα ή δραστηριότητες κατηγορίας Β, ενώ ενσωματώνεται στη Μ.Π.Ε. για έργα κατηγορίας Α.

Στα έργα ή δραστηριότητες κατηγορίας Β, υποβάλλεται για τον καθορισμό πρόσθετων όρων στις Π.Π.Δ., εφόσον προκύπτει ότι ενδέχεται να κινδυνεύει η ακεραιότητα της προστατευόμενης περιοχής, στην αρμόδια υπηρεσία Περιβάλλοντος της οικείας Περιφέρειας. Η διαδικασία αυτή προηγείται της υπαγωγής σε Π.Π.Δ..

Το περιεχόμενό της σχετίζεται με τα ειδικά χαρακτηριστικά και τις περιβαλλοντικές συνθήκες που επικρατούν στην προστατευόμενη περιοχή, τον τρόπο που επηρεάζονται από το έργο ή την δραστηριότητα και τα πιθανά μέτρα αντιμετώπισης των επιπτώσεων και τις εναλλακτικές λύσεις.

Εικόνα 2-1 Οι περιοχές Natura 2000 στην Ελλάδα (Πηγή: michanikos.gr)

2.13. Γνωμοδοτήσεις φορέων και δημόσια διαβούλευση

Στο αρ. 19 του Ν.4014/2011 ορίζονται οι γνωμοδοτούντες φορείς όπως επίσης και οι ισχύουσες διαδικασίες που σχετίζονται με την γνωμοδότηση. Πιο συγκεκριμένα οι γνωμοδοτούντες φορείς είναι:

- ✓ Η Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά όργανα, οι δημόσιες υπηρεσίες, οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου.
- ✓ Η οικεία Περιφέρεια μέσω του Περιφερειακού Συμβουλίου, το Δημοτικό Συμβούλιο του οικείου Δήμου, τα Συμβούλια Τοπικής ή Δημοτικής Κοινότητας.
- ✓ Το ενδιαφερόμενο κοινό που θίγεται ή ενδέχεται να θιγεί ή του οποίου τα έννομα συμφέροντα διακυβεύονται από τη λήψη αποφάσεων για το έργο ή την δραστηριότητα.
- ✓ Το κοινό (ένα ή περισσότερα φυσικά ή νομικά πρόσωπα) καθώς και οι φορείς (ενώσεις, οργανώσεις ή ομάδες αυτών)

Η έγκαιρη ενημέρωση του ενδιαφερόμενου κοινού είναι υποχρεωτική, καθώς και η διασφάλιση της συμμετοχής του στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων

Κεφάλαιο 2: Θεσμικό Πλαίσιο Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης Έργων και Δραστηριοτήτων

μέσω της διατύπωσης γνώμης. Επιπλέον, η γνώμη των γνωμοδοτούντων φορέων πρέπει να είναι αιτιολογημένη, να διατυπώνεται εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών σε τυποποιημένο έντυπο γνωμοδότησης και να αναρτάται στο Ηλεκτρονικό Περιβαλλοντικό Μητρώο (Η.Π.Μ.), μέσω του οποίου καθίσταται διαθέσιμη στο κοινό. Τέλος, το κοινό δύναται να καταθέσει τη γνώμη του τόσο μέσω του οικείου Περιφερειακού ή/ και Δημοτικού Συμβουλίου όσο και απευθείας, εγγράφως ή ηλεκτρονικά, στην αρμόδια Περιβαλλοντική αρχή.

Σύμφωνα με την υπ' αριθμ: 1649/2014 Υπουργική Απόφαση γίνεται εξειδίκευση των διαδικασιών γνωμοδότησης κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων της Κατηγορίας Α. Στον Πίνακα 2-5 που ακολουθεί παρουσιάζονται οι φορείς γνωμοδότησης έργων και δραστηριοτήτων Υποκατηγορίας Α1 της 1^{ης} ομάδας «Έργα χερσαίων και εναέριων μεταφορών» με την οποία ασχολείται η παρούσα εργασία.

Πίνακας 2-5 Γνωμοδοτούντες φορείς κατά την διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων και δραστηριοτήτων υποκατηγορίας Α1 της 1^{ης} ομάδας «Έργα χερσαίων και εναέριων μεταφορών»

A/A	Αρμόδια Υπηρεσία	Φορέας Γνωμοδότησης
1	Διεύθυνση Ειδικής Γραμματείας Δασών	ΥΠΕΚΑ
2	Διεύθυνση Χωροταξίας και Προστασίας Περιβάλλοντος Τυχόν άλλη αρμόδια Διεύθυνση	ΥΠΕΚΑ
3	Διεύθυνση Χωροταξίας και Προστασίας Περιβάλλοντος	Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
4	Διεύθυνση Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων Διεύθυνση Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Αρχαιοτήτων Γενική Διεύθυνση Αναστήλωσης Μουσείων και Τεχνικών έργων	Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού
5	(α) Διεύθυνση Μελετών Έργων Οδοποιίας, (β)	Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων

Κεφάλαιο 2: Θεσμικό Πλαίσιο Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης Έργων και Δραστηριοτήτων

	Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ)	
6	ΓΕΕΘΑ	Υπουργείο Εθνικής Άμυνας

Συνοψίζοντας όλα τα παραπάνω παρατηρούμε πως **με το πέρασμα των ετών εμφανίζεται η ανάγκη επικαιροποίησης** των διαδικασιών περιβαλλοντικής αδειοδότησης και **περαιτέρω εξειδίκευσης του υφιστάμενου νομικού πλαισίου**. Επιπλέον είναι εμφανής η **προσπάθεια μείωσης των απαιτούμενων χρόνων έκδοσης αποφάσεων** ούτως ώστε να μειωθεί και ο χρόνος εκκίνησης ενός έργου ή μιας δραστηριότητας.

3. Μελέτη περίπτωσης: Η Ολυμπία οδός

3.1. Περιγραφή του Έργου

Η Ολυμπία Οδός είναι ένα από τα σημαντικότερα εθνικά έργα στρατηγικής σημασίας για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της Πελοποννήσου, της Δυτικής Ελλάδας και της Ηπείρου, καθώς συνδέει τις τρεις Περιφέρειες με την πρωτεύουσα και το λιμάνι της Πάτρας. Είναι ένας σύγχρονος αυτοκινητόδρομος με δύο λωρίδες κυκλοφορίας και λωρίδα έκτακτης ανάγκης σε κάθε ρεύμα κυκλοφορίας, 12 νέες σήραγγες συνολικού μήκους 16χλμ. , 209 γέφυρες, άνω και κάτω διαβάσεις, 29 ανισόπεδους κόμβους (Πίνακας 3-1) που συνδέουν με ασφάλεια τον αυτοκινητόδρομο με το υπόλοιπο οδικό δίκτυο και τις παρόδιες περιοχές.

Πίνακας 3-1 Η Νέα Κορίνθου – Πατρών σε αριθμούς (Πηγή: Ολυμπία Οδός)

Τμήμα	Νέος Αυτοκινητόδρομος Κόρινθος – Πάτρα
Κόμβοι	13
Άνω διαβάσεις	22
Κάτω διαβάσεις	140
Σήραγγες	12
Γέφυρες	47
Συνολικό μήκος σιράγγων	16χλμ.
Οχετοί	165
ΣΕΑ	5
Τεχνικές Βάσεις	2
Συνολικό μήκος (χλμ.)	120,00

Επιπλέον, η Ολυμπία Οδός θεωρείται ένα από τα δυσκολότερα έργα που κατασκευάστηκαν στη χώρα, γιατί είναι ο μόνος αυτοκινητόδρομος που ένα μεγάλο μέρος του κατασκευαζόταν ενώ ταυτόχρονα ήταν σε λειτουργία.

Το χρονικό της μελέτης – κατασκευής αρχίζει επίσημα από το έτος **2001** με την Διακήρυξη Προεπιλογής που εγκρίθηκε με την απόφαση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ. Δ. Ε. η οποία συμπληρώθηκε με την Διακήρυξη Β΄ Φάσης (έτος 2006) που εγκρίθηκε με την απόφαση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. και τέλος με την επιλογή του

Κεφάλαιο 3: Μελέτη περίπτωσης: η Ολυμπία Οδός

Προσωρινού Αναδόχου και έγκρισης του αποτελέσματος του Διαγωνισμού και ανακήρυξης του Αναδόχου (έτος 2007).

Η Σύμβαση Παραχώρησης του Έργου της «Μελέτης, Κατασκευής, Χρηματοδότησης, Λειτουργίας, Συντήρησης και Εκμετάλλευσης του Αυτοκινητοδρόμου Ελευσίνα – Κόρινθος – Πάτρα – Πύργος – Τσακώνα» κυρώθηκε με τον **Νόμο 3621/2007** (ΦΕΚ 279Α/20-12-2007) . Η εν λόγω σύμβαση τροποποιήθηκε με το άρθρο 4 του Ν.4219/2013 με το οποίο έγινε περικοπή του τμήματος Πάτρα – Πύργος – Τσακώνα. Η διάρκεια της παραχώρησης ορίζεται σε 30 χρόνια από την ημερομηνία έναρξης της παραχώρησης, λαμβάνοντας κάθε επιφύλαξη παράτασης της περιόδου.

Ως αντικείμενο του έργου, ο **παραχωρησιούχος** ήτοι από τούδε και στο εξής η Ανώνυμος Εταιρεία με την επωνυμία «**ΑΠΙΟΝ ΚΛΕΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟ ΕΛΕΥΣΙΝΑ – ΚΟΡΙΝΘΟΣ – ΠΑΤΡΑ – ΠΥΡΓΟΣ – ΤΣΑΚΩΝΑ**» αναλαμβάνει την υποχρέωση να μελετήσει, χρηματοδοτήσει, κατασκευάσει, λειτουργήσει, εκμεταλλευτεί και συντηρήσει τον αυτοκινητόδρομο, ο οποίος περιλαμβάνει τόσο υφιστάμενα τμήματα του οδικού δικτύου, όσο και νέα που θα κατασκευαστούν.

Εικόνα 3-1 Ολυμπία Οδός Ελευσίνα – Κόρινθος – Πάτρα (Πηγή: Ολυμπία Οδός)

Σύμφωνα με το αρχικό χρονοδιάγραμμα το έργο του οδικού άξονα Ελευσίνα – Πάτρα, συνολικού μήκους 183,20km θα έπρεπε να παραδοθεί στα μέσα του 2014 με τελική ημερομηνία παράδοσης του τμήματος εξέτασης «Κόρινθος – Πάτρα» τον Απρίλιο του 2017.

Κεφάλαιο 3: Μελέτη περίπτωσης: η Ολυμπία Οδός

Τον Ιούλιο του 2016 υπογράφηκε η τελική συμφωνία μεταξύ του Δημοσίου και του Παραχωρησιούχου για την έγκαιρη παράδοση του αυτοκινητοδρόμου «Κορίνθου – Πατρών». Η συμφωνία αυτή αφορούσε καθυστερήσεις του παρελθόντος οι οποίες σχετίζονται με:

- Το χρονικό ζήτημα της εκτέλεσης των εργασιών αρμοδιότητας της ΕΡΓΟΣΕ στις περιοχές εμπλοκής του αυτοκινητοδρόμου με την Σιδηροδρομική Γραμμή Υψηλών Ταχυτήτων (επίλυση Μάιος 2015)
- Την καθυστέρηση έγκρισης της περιβαλλοντικής αδειοδότησης του οριστικού Σχεδιασμού στο υπόψη τμήμα (Σεπτέμβριος 2015)
- Την καθυστέρηση διενέργειας των αρχαιολογικών ερευνών στις περιοχές Αχαΐας, Αρχαίας Κορίνθου και Λουτρού Κορινθίας (Ιούλιος 2016)

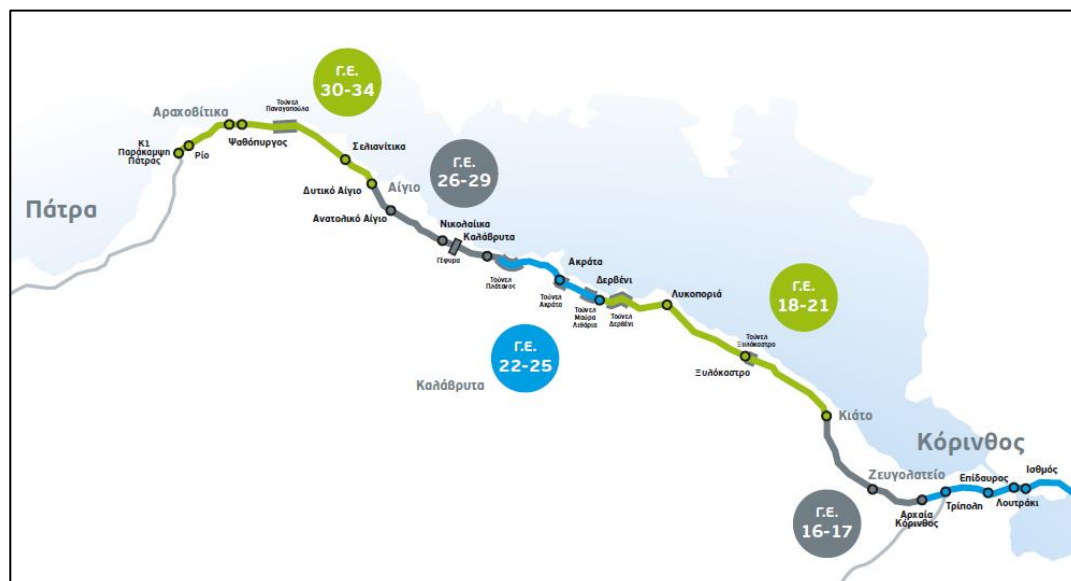
Η κατασκευή διακρίθηκε σε έξι επιμέρους τμήματα (*Εικόνα 3-2*), πιο συγκεκριμένα:

1. Τμήμα **Κόρινθος – Κιάτο**, από τον ανισόπεδο κόμβο Αρχαίας Κορίνθου μέχρι τον ανισόπεδο κόμβο Κιάτου. Περιλαμβάνει τμήμα 20 χλμ. με 7 άνω διαβάσεις, 19 κάτω διαβάσεις, 7 γέφυρες και 3 κόμβους.
2. Τμήμα **Κιάτο – Δερβένι**, από τον ανισόπεδο κόμβο Κιάτου μέχρι τον ανισόπεδο κόμβο Λυκοποριάς. Περιλαμβάνει τμήμα 34 χλμ. με 12 άνω διαβάσεις, 22 κάτω διαβάσεις, 12 γέφυρες, 6 lane covers και cut & covers, 2 σήραγγες συνολικού μήκους 1,1 χλμ. και 3 κόμβους.
3. Τμήμα **Δερβένι – Πλάτανος**, από τον ανισόπεδο κόμβο Δερβενίου μέχρι την έξοδο της σήραγγας Πλατάνου. Περιλαμβάνει τμήμα 15 χλμ. με 1 άνω διάβαση, 14 κάτω διαβάσεις, 8 γέφυρες, 2 lane covers και cut & covers και 4 σήραγγες συνολικού μήκους 7 χιλιομέτρων και 1 κόμβο.
4. Τμήμα **Πλάτανος – Αίγιο**, από την έξοδο της σήραγγας Πλατάνου μέχρι το Δυτικό Αίγιο. Περιλαμβάνει τμήμα 22 χλμ. με 5 άνω διαβάσεις, 28 κάτω διαβάσεις, 9 γέφυρες, 2 lane covers και cut & covers και 3 κόμβους
5. Τμήμα **Αίγιο – Παναγοπούλα**, από το Δυτικό Αίγιο μέχρι την Δυτική Έξοδο της σήραγγας Παναγοπούλας. Περιλαμβάνει τμήμα 15 χλμ. με 19

Κεφάλαιο 3: Μελέτη περίπτωσης: η Ολυμπία Οδός

κάτω διαβάσεις, 4 γέφυρες και τις 2 σήραγγες της Παναγοπούλας συνολικού μήκους 8,3 χλμ. και 1 κόμβο

6. Τμήμα **Παναγοπούλα – Ρίο**, από την Δυτική Έξοδο της σήραγγας Παναγοπούλας μέχρι το Ρίο. Περιλαμβάνει τμήμα 13 χλμ. με 3 άνω διαβάσεις, 27 κάτω διαβάσεις, 8 γέφυρες, 1 lane cover και 2 κόμβους. Τα δύο τελευταία τμήματα στην *Εικόνα 2* που ακολουθεί απεικονίζονται ως ένα ενιαίο τμήμα.

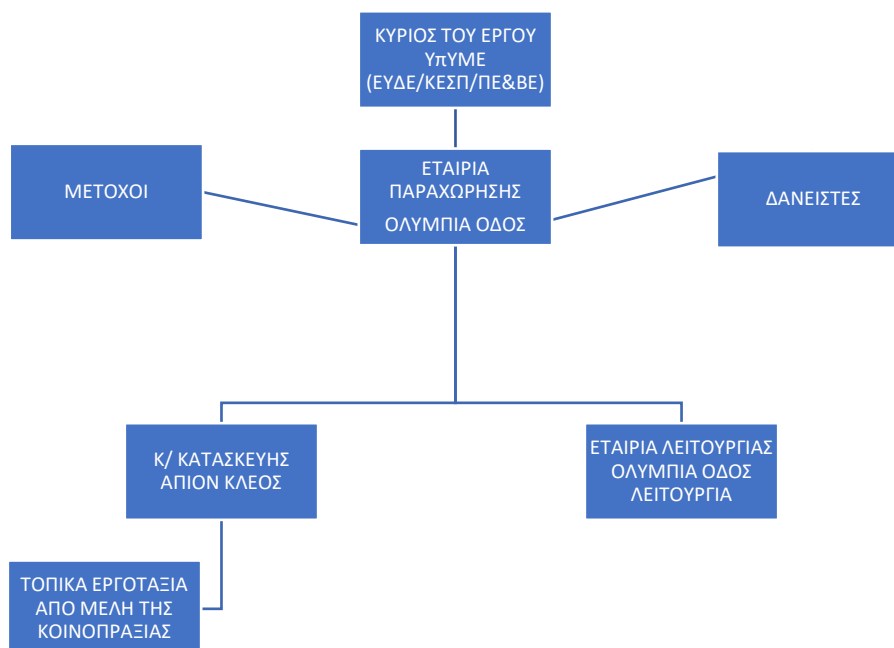

Εικόνα 3-2 Επιμέρους τμήματα Ολυμπίας Οδού σε τμήμα Κόρινθος – Πάτρα(Πηγή: Ολυμπία Οδός)

3.2. Οι συντελεστές του Έργου

Η Ολυμπία Οδός είναι χαρακτηριστικό παράδειγμα Σ.Δ.Ι.Τ. με την μορφή της Παραχώρησης – Εκμετάλλευσης και συστάθηκε ως εταιρεία το 2007 με αποκλειστικό σκοπό την υλοποίηση της Σύμβασης Παραχώρησης, η οποία συντάχθηκε μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της εταιρείας. Ως συντελεστές υπήρξαν από πλευράς του Δημοσίου Τομέα η Ειδική Υπηρεσία Δημοσίων Έργων (ΕΥΔΕ) και από πλευράς του Ιδιωτικού Τομέα είναι οι κατασκευαστικές εταιρείες, οι δανειστές – τράπεζες, η εταιρεία λειτουργίας του έργου, καθώς και πολλοί άλλοι σύμβουλοι (*Διάγραμμα 3-1*).

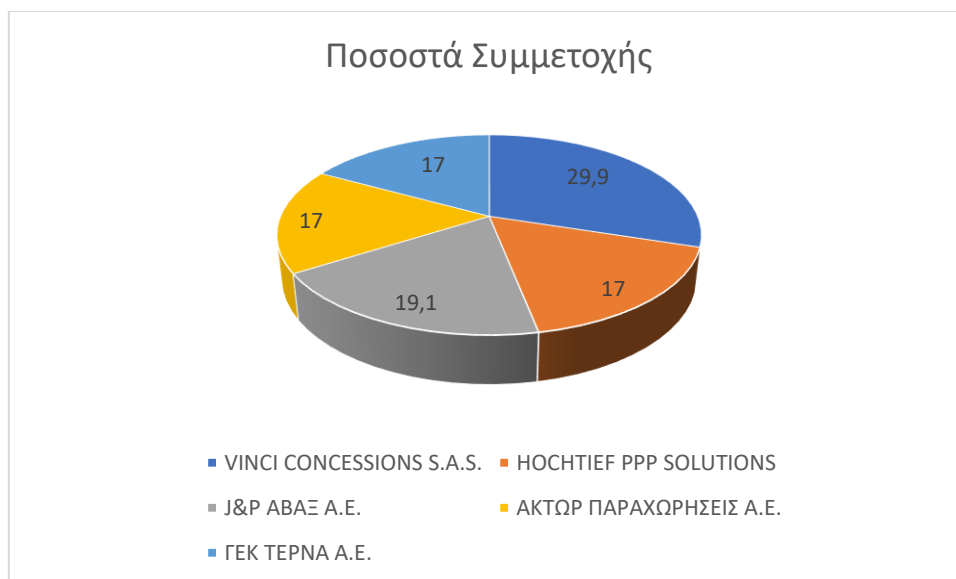
Κεφάλαιο 3: Μελέτη περίπτωσης: η Ολυμπία Οδός

Διάγραμμα 3-1 Συντελεστές του έργου

- **Δημόσιος Φορέας: ο κύριος του Έργου** «Μελέτη – Χρηματοδότηση – Κατασκευή – Λειτουργία – Συντήρηση και Εκμετάλλευση του Αυτοκινητοδρόμου Ελευσίνα – Κόρινθος – Πάτρα – Πύργος – Τσακώνα» είναι το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών και συγκεκριμένα η Ειδική Υπηρεσία Δημοσίων Έργων – Κατασκευής Έργων με Σύμβαση Παραχώρησης Πελοποννήσου & Βορείου Ελλάδος (ΕΥΔΕ /ΚΕΣΠ/ΠΕ & ΒΕ) η οποία επιβλέπει την κατασκευή του και παρακολουθεί τη λειτουργία του αυτοκινητοδρόμου για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου.
- **Ολυμπία Οδός Α.Ε.: η εταιρεία Παραχώρησης** του έργου που έχει αναλάβει μέσω της σύμβασης με το Ελληνικό Δημόσιο τη μελέτη, χρηματοδότηση, κατασκευή, λειτουργία, συντήρηση και εκμετάλλευση του Έργου. Οι μέτοχοι της εταιρείας είναι πέντε μεγάλες κατασκευαστικές εταιρείες: Vinci Concessions SAS (29,90%), Hochtief PPP Solutions (17,00%), J&P ΑΒΑΞ Α.Ε. (19,10%), ΑΚΤΩΡ Παραχωρήσεις Α.Ε. (17,00%) και ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ Α.Ε. (17,00%) (Εικόνα 3-3). Ο ίδιος εταιρείες μετέχουν και στην κοινοπραξία κατασκευής του έργου, αλλά και στην Λειτουργό εταιρεία του αυτοκινητόδρομου.

Κεφάλαιο 3: Μελέτη περίπτωσης: η Ολυμπία Οδός

Εικόνα 3-3 Ποσοστά συμμετοχής εταιρειών στην κατασκευή του έργου

- **Κοινοπραξία Άπιον Κλέος:** Η Κοινοπραξία Άπιον Κλέος αποτελούνταν από 20 εργοταξιακές ζώνες στα 120 χιλιόμετρα του υπό κατασκευή αυτοκινητοδρόμου Κορίνθου – Πατρών, με προσωπικό περισσότερο από 3.000 ανθρώπων.
- **Ολυμπία Οδός Λειτουργία Α.Ε.:** Έχει αναλάβει για λογαριασμό του παραχωρησιούχου τη διαχείριση κυκλοφορίας και οδικής ασφάλειας, τη συντήρηση και συλλογή διοδίων. Η εταιρεία παρέχει οδική βοήθεια στους χρήστες του αυτοκινητοδρόμου σε περίπτωση τεχνικού προβλήματος 24 ώρες το 24ώρο – 365 ημέρες τον χρόνο και εξασφαλίζει υψηλού επιπέδου διορθωτική και προληπτική συντήρηση αυτού. Εφαρμόζει ακόλουθα πιστοποιημένο σύστημα από τον Οργανισμό Επιθεώρησης, Πιστοποίησης και Εκπαίδευσης TUV HELLAS, μέλος του TUV NORD GROUP
 - (i) Διασφάλιση Ποιότητας της παρεχόμενης υπηρεσίας (ISO 9001:2015)
 - (ii) Προστασία του Περιβάλλοντος (ISO 14001:2015)
 - (iii) Προστασία της Υγείας και της Ασφάλειας των εργαζομένων (ISO 45001:2018)
 - (iv) Διαχείρισης Οδικής Ασφάλειας σύμφωνα με το πρότυπο ISO 39001:2012

3.3. Χρονοδιάγραμμα

Σύμφωνα με το άρθρο 18.1 της Σύμβασης Παραχώρησης η συνολική διάρκεια της Περιόδου Μελετών – Κατασκευών προσμετράτε από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, ήτοι από την 20^η Δεκεμβρίου 2007 όπου και απέκτησε ισχύ Νόμου του Κράτους (Ν.3621/2007, ΦΕΚ 279^Α/20-12-2007).

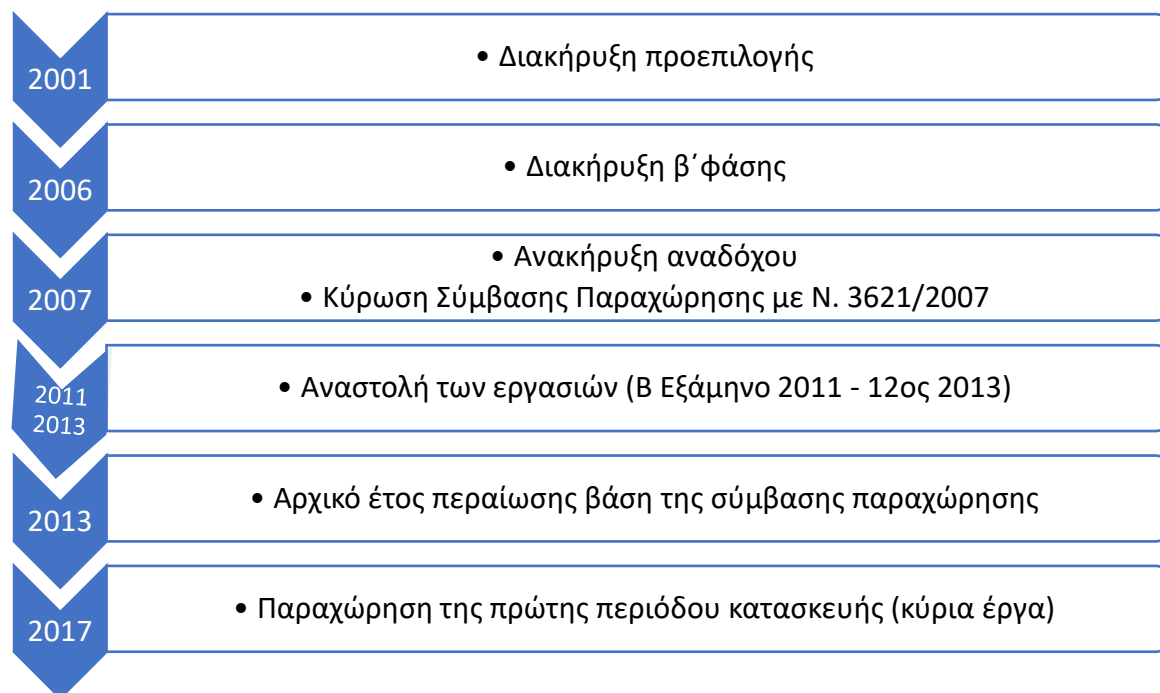
Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με τον αρχικό προγραμματισμό, εντός 72 μηνών από την Έναρξη Παραχώρησης ο παραχωρησιούχος θα εκτελέσει και θα ολοκληρώσει τις Κατασκευές Περιόδου T1, με δυνατότητα παράτασης σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στην σύμβαση. **Οι 72 μήνες ξεκινώντας από την δημοσίευση σε Νόμο της Σύμβασης Παραχώρησης έχουν διάρκεια μέχρι την 20^η Δεκεμβρίου 2013.** Σύμφωνα με τα στοιχεία που βρέθηκαν σε διάφορες ιστοσελίδες στο διαδίκτυο, η ημερομηνία παράδοσης σε κυκλοφορία του τμήματος Κόρινθος – Πάτρα του νέου αυτοκινητοδρόμου ήταν η 14^η Απριλίου 2017, ήτοι με καθυστέρηση τεσσάρων (4) ετών από την αρχικά προγραμματισμένη προθεσμία περαίωσης. Στο διάγραμμα που ακολουθεί παρουσιάζονται συνοπτικά οι ημερομηνίες σταθμοί στην περαίωση του έργου.

Αξίζει να σημειωθεί ότι από το Β' εξάμηνο του 2011 έως τα μέσα του Δεκεμβρίου του 2013 υπήρξε παύση εργασιών στην κατασκευή του έργου, οι οποίες σύμφωνα με το από 21 Ιουλίου 2011 Δελτίο Τύπου (Πηγή: <https://www.olympiaodos.gr/news/Press-Releases/26/>) της εταιρείας Ολυμπία Οδός οφείλονταν σε προσωρινή διακοπή της χρηματοδότησης από τους δανειστές για επανεξέταση της κατάστασης. Οι λόγοι που οδήγησαν σε αυτή την απόφαση ήταν οι καθυστερήσεις απαλλοτριώσεων, αρχαιολογικών ανασκαφών, μετατόπισης Δικτύων Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας, οι ενστάσεις κατοίκων στο ΣτΕ σε θέματα χάραξης και περιβαλλοντικά και ο προβληματισμός για το φαινόμενο άρνησης καταβολής των διοδίων, από τους οδηγούς χρήστες του οδικού δικτύου.

Στο *Διάγραμμα 3-2* που ακολουθεί παρουσιάζονται συνοπτικά τα σημαντικότερα στάδια κατά την κατασκευή του υπό μελέτη έργου. Αξίζει να σημειωθεί ότι, όπως προαναφέρθηκε, η διαδικασία ξεκίνησε το έτος 2001 με πρόβλεψη αρχικής περαίωσης του κύριου τμήματος του έργου το έτος 2013. Όμως, σε αυτό παρατηρούμε ότι η κατασκευή εμφάνισε καθυστέρηση τεσσάρων

Κεφάλαιο 3: Μελέτη περίπτωσης: η Ολυμπία Οδός

(4) ετών από την αρχική προθεσμία, συμπεριλαμβανομένης και της διάρκειας στην οποία υπήρξε παύση εργασιών, όπως αναφέρθηκε και προηγουμένως.

Διάγραμμα 3-2 Χρονοδιάγραμμα κατασκευής του έργου

3.4. Χρηματοδότηση

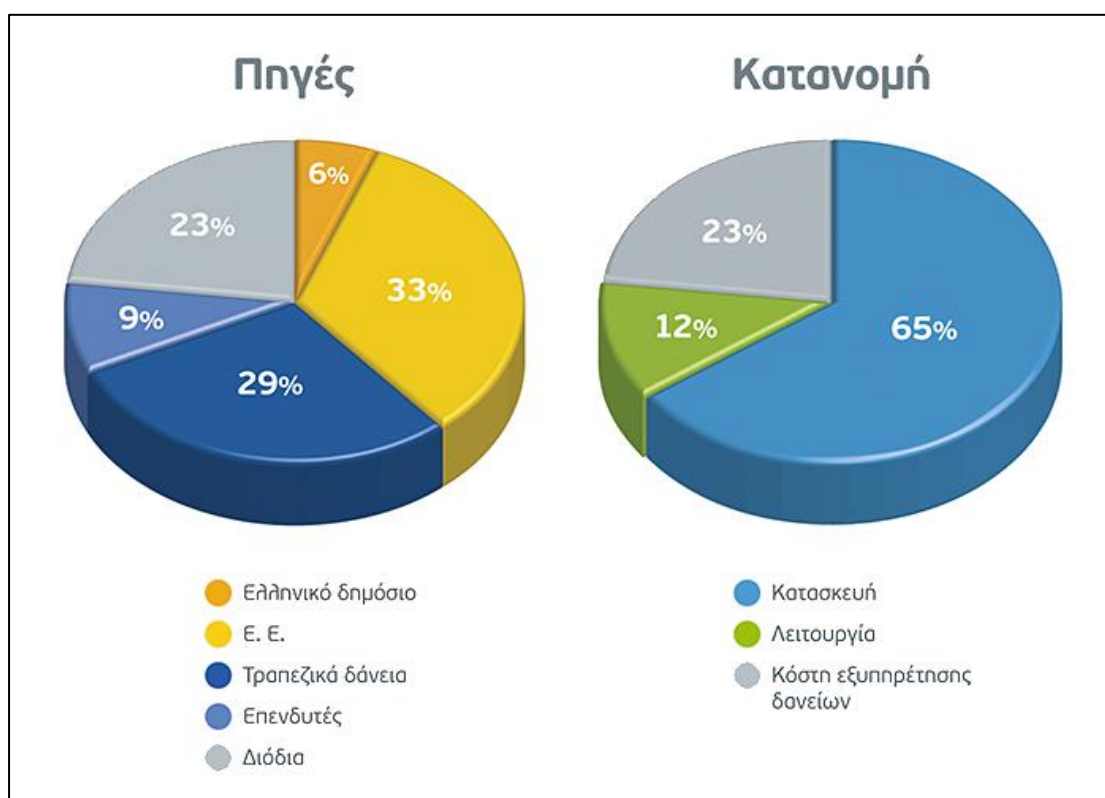
Ο αρχικός προϋπολογισμός της επένδυσης που αφορούσε το έργο της Σύμβασης Παραχώρησης για το τμήμα Ελευσίνα – Κόρινθος – Πάτρα – Πύργος – Τσακώνα ανερχόταν σε περίπου 2,14 δισεκατομμύρια € και η χρηματοδότηση του θα προερχόταν από ίδια κεφάλαια, Δανεισμό, Κρατικές Ενισχύσεις και τα Έσοδα των Διοδίων.

Εξαιτίας καθυστερήσεων, όπως αναφέρθηκε και νωρίτερα, οι οποίες ξεπέρασαν το χρονικό περιθώριο των τριών (3) ετών για την υλοποίηση του έργου σε συνδυασμό με την οικονομική κρίση της Ελλάδας, δημιουργήθηκε το Μνημόνιο Συναντίληψης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου, της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου. Αποτέλεσμα αυτού ήταν το 2013 να γίνει αναθεώρηση της Σύμβασης Παραχώρησης με αφαίρεση του τμήματος Πάτρα – Πύργος – Τσακώνα από το αντικείμενο του Έργου και ως εκ τούτου μείωση του κόστους κατασκευής στα 1,487 δισεκατομμύρια €. Οι δαπάνες κατασκευής θα καλύπτονταν από κεφάλαια τα οποία αποτέλεσαν συνδυασμό ιδιωτικών κεφαλαίων (τραπεζικά δάνεια και

Κεφάλαιο 3: Μελέτη περίπτωσης: η Ολυμπία Οδός

ίδια κεφάλαια), ευρωπαϊκών κονδυλίων, τη συμβολή των χρηστών και το Ελληνικό Δημόσιο.

Πιο συγκεκριμένα, όπως παρουσιάζεται και στην *Εικόνα 3-4*, κατά την περίοδο κατασκευής, το έργο χρηματοδοτήθηκε κατά 38% από ιδιωτικά κεφάλαια (29% τραπεζικά δάνεια, 9% ίδια κεφάλαια), 33% από κονδύλια της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 23% από τη συμβολή των χρηστών, μέσω της συλλογής των διοδίων και 6% από το Ελληνικό Δημόσιο.

Εικόνα 3-4 Πηγές και Κατανομή χρηματοδότησης στις επί μέρους φάσεις κατασκευής του Έργου (Πηγή: Ολυμπία Οδός)

3.5. Περιβαλλοντική αδειοδότηση

3.5.1. Έγκριση περιβαλλοντικών όρων

Στον παρόν κεφάλαιο εξετάζεται η διαδικασία Περιβαλλοντικής αδειοδότησης που ακολουθήθηκε για την έκδοση Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Α.Ε.Π.Ο.) στο τμήμα Α/Κ Αρχαίας Κορίνθου – Α/Κ Κ1 Παράκαμψη Πάτρας, της Ολυμπίας Οδού (*Εικόνα 3-2*, μη συμπεριλαμβανομένου του τμήματος Ελευσίνα – Α/Κ Αρχαίας Κορίνθου).

Στο πλαίσιο της Σύμβασης Παραχώρησης για την «Μελέτη, Κατασκευή, Χρηματοδότηση, Λειτουργία, Συντήρηση και Εκμετάλλευση του Έργου

Κεφάλαιο 3: Μελέτη περίπτωσης: η Ολυμπία Οδός

Αυτοκινητόδρομος Ελευσίνα – Κόρινθος – Πάτρα – Πύργος – Τσακώνα», η οποία κυρώθηκε με τον Νόμο 3621/2007 (Α'168) κατατέθηκε φάκελος Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων ο οποίος εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ: **104892/16-06-2006 ΚΥΑ Έγκρισης Περιβαλλοντικών όρων** για το έργο «Οδικός άξονας Κόρινθος – Πάτρα: αναβάθμισης της υφιστάμενης οδού σε αυτοκινητόδρομο» με το φάκελο ΜΠΕ που τη συνοδεύει.

Η διαδικασία που ακολουθήθηκε περιλαμβάνει τα ακόλουθα στάδια και διαδικασίες από πλευράς φορέων και κοινού. Με το υπ' αριθμ: **12575/13-12-2005** και το υπ' αριθμ.: 12747/23-12-2005 (συμπληρωματικός φάκελος) έγγραφο της ΕΥΔΕ/ΟΑΠ της ΓΓΔΕ του ΥΠΕΧΩΔΕ με το οποίο υποβλήθηκε στην ΕΥΠΕ του ΥΠΕΧΩΔΕ ο φάκελος ΜΠΕ του έργου «Μελέτη, Κατασκευή, Χρηματοδότηση, Λειτουργία, Συντήρηση και Εκμετάλλευση του Έργου Αυτοκινητόδρομος Ελευσίνα – Κόρινθος – Πάτρα – Πύργος – Τσακώνα». Για την έγκριση της ως άνω ΜΠΕ ακολουθήθηκαν οι ακόλουθες διαδικασίες και συγκεντρώθηκαν οι παρακάτω γνωμοδοτήσεις από τις συναρμόδιες υπηρεσίες και το ενδιαφερόμενο κοινό, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον **N.3010/2002 (ΦΕΚ 91^A /25-04-2002)** Εναρμόνιση του Ν. 1650/1986 με τις Οδηγίες 97/11 Ε.Ε. και 96/61 Ε.Ε., διαδικασία οριοθέτησης και ρυθμίσεις θεμάτων για τα υδατορέματα και άλλες διατάξεις.

Πιο συγκεκριμένα:

1. Με το υπ' αριθμ: **151283/27-12-2005** έγγραφο της ΕΥΠΕ του ΥΠΕΧΩΔΕ, με το οποίο διαβιβάστηκε από έναν (1) φάκελος της Μ.Π.Ε. **προς τα Νομαρχιακά Συμβούλια των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων Αχαΐας και Κορινθίας, τη Δ/νση Χωροταξίας/ Τμήμα Γ του ΥΠΕΧΩΔΕ, τη Δ/νση Προϊστορικών & Κλασικών Αρχαιοτήτων/ Τμήμα Αρχαιολογικών Χώρων του Υπ. Πολιτισμού, τη Δ/νση Χωροταξίας και Προστασίας Περιβάλλοντος/ Τμήμα Γ του Υπουργείου Ανάπτυξης & Τροφίμων.**

2. Το υπ' αριθμ: **4892/02-01-2006** έγγραφο της Δ/νσης Χωροταξίας του ΥΠΕΧΩΔΕ, σύμφωνα με το οποίο δεν εκφράζονται αντιρρήσεις επί του περιεχομένου της ΜΠΕ και την έγκριση περιβαλλοντικών όρων για την κατασκευή και λειτουργία του έργου του θέματος.

Κεφάλαιο 3: Μελέτη περίπτωσης: η Ολυμπία Οδός

3. Το υπ' αριθμ: **1756/29-12-2005** έγγραφο του Γραφείου Αντινομάρχη της Ν.Α. Αχαΐας, με το οποίο διαβιβάστηκε στην ΕΥΠΕ η ανακοίνωση δημοσίευσης του φακέλου της ΜΠΕ του έργου του θέματος.

4. Η από **27-01-2006** ένσταση της εταιρείας «GOODYS A.E. – ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΠΙΣΙΤΙΣΤΙΚΩΝ & ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ» επί του περιεχομένου της ΜΠΕ.

5. Η από **27-01-2006** ένσταση της εταιρείας «ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ – ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΑ ΖΕΥΞΗ Α.Ε.» επί του περιεχομένου της ΜΠΕ.

6. Η από **28-01-2006** ένσταση της εταιρείας «SHELL Hellas A.E.» επί του περιεχομένου της ΜΠΕ.

7. Το υπ' αριθμ: **100925/01-02-2006** έγγραφο της ΕΥΠΕ με το οποίο διαβιβάστηκαν οι προαναφερόμενες ενστάσεις στον φορέα του έργου προκειμένου να εκφράσει τις απόψεις του επί των θεμάτων που τίγονται.

8. Το από **02-02-2006** υπόμνημα του κ. Ιωάννη Βουλγαρέλη επί του περιεχομένου της ΜΠΕ.

9. Το υπ' αριθμ: **169/01-02-2006** έγγραφο του Γραφείου Αντινομάρχη της Ν.Α. Αχαΐας με το συνημμένο υπ' αριθμ: 3/21/2006 Πρακτικό του Νομαρχιακού Συμβουλίου της Ν.Α. Αχαΐας με την κατά πλειοψηφία αρνητική απόφαση του οικείου νομαρχιακού συμβουλίου επί του περιεχομένου της ΜΠΕ καθώς και ενστάσεις φορέων και πολιτών.

10. Το υπ' αριθμ: **101085/07-02-2006** έγγραφο της ΕΥΠΕ/ΥΠΕΧΩΔΕ με το οποίο διαβιβάστηκε το υπ' αριθμ: 169/01-02-2006 έγγραφο Γραφείου Αντινομάρχη της Ν.Α. Αχαΐας, μετά των συνημμένων του εγγράφων στον φορέα του έργου προκειμένου να εκφράσει τις απόψεις επί των θεμάτων που τίγονται.

11. Το υπ' αριθμ: **77/22-02-2006** έγγραφο του Νομαρχιακού Συμβουλίου της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Κορινθίας με το συνημμένο υπ' αριθμ: 2/2006 Πρακτικό του Νομαρχιακού Συμβουλίου της Ν.Α Κορινθίας με την ομόφωνη αρνητική απόφαση του οικείου νομαρχιακού συμβουλίου επί του περιεχομένου της ΜΠΕ καθώς και ενστάσεις φορέων και πολιτών.

12. Το υπ' αριθμ: **102246/16-03-2006** έγγραφο της ΕΥΠΕ/ΥΠΕΧΩΔΕ με το οποίο διαβιβάστηκε το υπ' αριθμ: 77/22-02-2006 έγγραφο του Νομαρχιακού Συμβουλίου της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Κορινθίας, μετά των συνημμένων του εγγράφων στον φορέα του έργου προκειμένου να εκφράσει τις απόψεις επί των θεμάτων που τίγονται.

Κεφάλαιο 3: Μελέτη περίπτωσης: η Ολυμπία Οδός

13. Η από **09-03-2006** ένσταση του κ. Ηλία Παπανικολάου επί τους περιεχομένου της ΜΠΕ.

14. Την υπ' αριθμ: **ΥΠΠΟ /ΑΡΧ/Α1/Φ40/51569/2281/15-06-2006 Υ.Α.** του Υπουργείου Πολιτισμού.

15. Το γεγονός ότι η Δ/νση Χωροταξίας και Προστασίας Περιβάλλοντος/ Τμήμα Γ του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων δεν απάντησε στο υπ' αριθμ: 151283/27-12-2005 έγγραφο της ΕΥΠΕ του ΥΠΕΧΩΔΕ μέσα στις προθεσμίες που ορίζονται από την ΚΥΑ 37111/2021/26-09-2003 (ΦΕΚ 1391/Β/29-09-2003) και 11014/703/Φ104/14-03-2003 (ΦΕΚ 332/Β/20-03-2003) και ως εκ τούτου δύναται η έκδοση απόφασης έγκρισης ή μη περιβαλλοντικών όρων σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν.1650/86 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 του Ν.3010/02.

16. Το υπ' αριθμ: ΟΑΠ/Β2/Φ7.1/13559/24-03-2006 έγγραφο της ΕΥΔΕ/ΟΑΠ της ΓΓΔΕ του ΥΠΕΧΩΔΕ, με το οποίο διαβιβάστηκαν στην ΕΥΠΕ/ΥΠΕΧΩΔΕ, οι απόψεις της επί των θεμάτων που τέθηκαν κατά τη διαδικασία της δημοσιοποίησης του φακέλου της ΜΠΕ, καθώς και συμπληρωματικά στοιχεία του φακέλου της ΜΠΕ.

17. Το υπ' αριθμ: ΟΑΠ/Β.2/ΦΕ/οικ/14293/28-03-2006 έγγραφο της ΕΥΔΕ/ΟΑΠ της ΓΓΔΕ του ΥΠΕΧΩΔΕ, με οποίο διαβιβάστηκαν στην ΕΥΠΕ/ΥΠΕΧΩΔΕ, α) το υπ' αριθμ: **Φ66/Ζ/262/ΟΕ/01-03-2006 έγγραφο της ΣΤ ΕΠΚΑ του Υπ. Πολιτισμού** και β) το υπ' αριθμ: **Φ68/1306/οικ/27-02-2006 έγγραφο της ΛΖ ΕΠΚΑ** με τις απόψεις τους επί του περιεχομένου της ΜΠΕ.

18. Την από 11-04-2006 Ορθή Επανάληψη του υπ' αριθμ: ΟΑΠ/Β2/Φ7.1/13559/24-03-2006 εγγράφου της ΕΥΔΕ/ΟΑΠ της ΓΓΔΕ του ΥΠΕΧΩΔΕ.

Οι παραπάνω διαδικασίες συνοψίζονται στον ακόλουθο Πίνακα 3-2.

Πίνακας 3-2 Διαδικασίας Έκδοσης της υπ' αριθμ: 104892/16-06-2006 ΚΥΑ Έγκρισης Περιβαλλοντικών όρων

13-12-2005 & 23-12-2005	Υποβολή στην ΕΥΠΕ του ΥΠΕΧΩΔΕ φακέλου ΜΠΕ και συμπληρωματικού φάκελο
27-12-2005	Διαβίβαση φακέλου ΜΠΕ

Κεφάλαιο 3: Μελέτη περίπτωσης: η Ολυμπία Οδός

	<p>1. Νομαρχιακά Συμβούλια Αχαΐας και Κορινθίας</p> <p>2. Δ/νση Χωροταξίας /Τμήμα Γ του ΥΠΕΧΩΔΕ</p> <p>3. Δ/νση Προϊστορικών & Κλασικών Αρχαιοτήτων/ Τμήμα Αρχαιολογικών Χώρων του Υπ. Πολιτισμού</p> <p>4. Δ/νση Χωροταξίας και Προστασίας Περιβάλλοντος/ Τμήμα Γ του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων</p>
29-12-2005	Έγγραφο του Γραφείου Αντινομάρχη της ΝΑ Αχαΐας με το οποίο διαβιβάσθηκε στην ΕΥΠΕ η ανακοίνωση δημοσίευσης του φακέλου της ΜΠΕ
02-01-2006	Έγγραφο της Δ/νσης Χωροταξίας του ΥΠΕΧΩΔΕ , σύμφωνα με το οποίο δεν εκφράζονται αντιρρήσεις επί του περιεχομένου της ΜΠΕ και την έγκριση περιβαλλοντικών όρων για την κατασκευή και λειτουργία του έργου του θέματος
27& 28-01-2006	Ενστάσεις <p>1. GOODYS ΑΕ- ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΠΙΣΙΤΙΣΤΙΚΩΝ & ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ</p> <p>2. ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ - ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΑ ΖΕΥΞΗ Α.Ε.</p> <p>3.SHELL Hellas Α.Ε.</p>
01-02-2006	Έγγραφο του Γραφείου Αντινομάρχη της ΝΑ Αχαΐας με το συνημμένο υπ' αριθμ: 3/21/2006 Πρακτικό του Νομαρχιακού Συμβουλίου της ΝΑ Αχαΐας με την κατά πλειοψηφία αρνητική απόφαση του οικείου νομαρχιακού συμβουλίου επί του περιεχομένου της ΜΠΕ καθώς και ενστάσεις φορέων και πολιτών.
02-02-2006	Υπόμνημα του κ. Ιωάννη Βουλγαρέλη επί του περιεχομένου της ΜΠΕ
22-02-2006	Έγγραφο του Νομαρχιακού Συμβουλίου της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Κορινθίας με το συνημμένο υπ' αριθμ: 2/2006 Πρακτικό του Νομαρχιακού Συμβουλίου της ΝΑ Κορινθίας με την ομόφωνη αρνητική απόφαση του οικείου νομαρχιακού συμβουλίου επί του περιεχομένου της ΜΠΕ καθώς και ενστάσεις φορέων και πολιτών
01-03-2006& 27-02-2006	<p>1. Έγγραφο της ΣΤ ΕΠΚΑ του Υπ. Πολιτισμού</p> <p>2. Έγγραφο της ΛΖ ΕΠΚΑ</p>
09-03-2006	Ένσταση του κ. Ηλία Παπανικολάου επί του περιεχομένου της ΜΠΕ
	Έγγραφο της ΕΥΔΕ/ΟΑΠ της ΓΓΔΕ του ΥΠΕΧΩΔΕ, με το οποίο διαβιβάστηκαν στην ΕΥΠΕ/ΥΠΕΧΩΔΕ, οι απόψεις της επί των θεμάτων που τέθηκαν κατά τη διαδικασία της δημοσιοποίησης του φακέλου της ΜΠΕ και των συμπληρωματικών στοιχείων αυτής
15-06-2006	Υπουργική Απόφαση Υπουργείου Πολιτισμού

Κεφάλαιο 3: Μελέτη περίπτωσης: η Ολυμπία Οδός

16-06-2006	Έγκριση Περιβαλλοντικών όρων για το έργο: " Οδικός άξονας Κόρινθος - Πάτρα (αναβάθμιση υφιστάμενης οδού σε αυτοκινητόδρομο" Ν. Αχαΐας και Κορινθίας
------------	---

Στον παραπάνω Πίνακα 3-2 παρουσιάζονται οι ενστάσεις καθώς και οι απόψεις τόσο των φορέων όσο και των πολιτών επί των όρων της ΜΠΕ. Παρατηρούμε ότι η διαδικασία της διαβούλευσης, δηλαδή η διαδικασία από την ημερομηνία αποστολής στους αρμόδιους φορείς μέχρι και την ημερομηνία διαβίβασης όλων των σχετικών εγγράφων στην ΕΥΠΕ/ΥΠΕΧΩΔΕ διήρκεσε 85 ημέρες.

Επιπλέον από τον Πίνακα 3-2 βλέπουμε ότι η χρονική διάρκεια έκδοσης της Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών όρων, από την ημερομηνία κατάθεσης του φακέλου της ΜΠΕ είναι 181 ημέρες (**6 μήνες**). Η διαδικασία έκδοσης της σχετικής απόφαση είναι προγενέστερη του Ν. 4014/2011, ο οποίος θέτει ως χρονικό περιθώριο για έργα κατηγορίας Α1, τους 4,5 μήνες και για τις περιπτώσεις σύνθετων έργων στα οποία παρουσιάζονται και αντικρουόμενες γνωμοδοτήσεις τους 9 μήνες.

Την περίοδο έκδοσης της Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων, ήταν σε ισχύ η υπ' αριθμ: 11014/703/Φ104/2003 (ΦΕΚ 332^B /20-03-2003) ΚΥΑ : Διαδικασία Προκαταρκτικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης και Αξιολόγησης (ΠΠΕΑ) και Έγκριση Περιβαλλοντικών όρων (ΕΠΟ) σύμφωνα με το άρθρο 4 του 1650/1996 όπως τροποποιήθηκε με το Ν.3010/2002. Η εν λόγω ΚΥΑ προέβλεπε συνολικό χρόνο αδειοδότησης 70 ημέρες, ήτοι 2,3 μήνες, χρόνος ο οποίος υπερέβη κατά πολύ όπως αναλύθηκε νωρίτερα.

Επιπλέον η χρονική διάρκεια ισχύος των περιβαλλοντικών όρων που περιλαμβάνονται στην υπ' αριθμ: **104892/16-06-2006 ΚΥΑ Έγκρισης Περιβαλλοντικών όρων** προέβλεπε ισχύ μέχρι 31-12-2016 ήτοι **10 χρόνια και 6 μήνες**.

Την ΚΥΑ ΕΠΟ συνυπογράφουν ο Υπουργός ΥΠΕΧΩΔΕ, ο Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και ο Υπουργός Πολιτισμού.

Κεφάλαιο 3: Μελέτη περίπτωσης: η Ολυμπία Οδός

3.5.1.1. Περιεχόμενα ΑΕΠΟ

Στην ΑΕΠΟ περιλαμβάνονται συνοπτικά οι ακόλουθοι όροι με τις υποπαραγράφους τους. Πιο συγκεκριμένα:

α) είδος και μέγεθος δραστηριότητας

β) ειδικές οριακές τιμές εκπομπής ρυπαντικών φορτίων και συγκεντρώσεων σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις

γ) ειδικές οριακές τιμές στάθμης θορύβου και δονήσεων σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις

δ) τεχνικά έργα και μέτρα αντιρρύπανσης ή γενικότερα αντιμετώπισης της υποβάθμισης του περιβάλλοντος που επιβάλλεται να κατασκευασθούν ή να ληφθούν

ε1) περιβάλλον της περιοχής - ευαίσθητα στοιχεία του - ειδικά προστατευόμενες ζώνες

ε2) μέτρα και έργα για την διατήρηση των ανωτέρω στοιχείων

στ) χρονικό διάστημα για το οποίο ισχύει η χορηγούμενη έγκριση περιβαλλοντικών όρων - προϋποθέσεις για την αναθεώρησή της.

ζ) για τον εκσυγχρονισμό, βελτίωση, επέκταση ή τροποποίηση του έργου.

η) τροποποίηση των όρων της παρούσας αποκλειστικά για την βέλτιστη προστασία του περιβάλλοντος

θ) η ΑΕΠΟ και η ΜΠΕ στα γραφεία της επιβλέπουσας υπηρεσίας και στο εργοτάξιο του έργου

ι) η μη τήρηση των όρων ή καθ' υπέρβαση τους πραγματοποίηση έργων και δραστηριοτήτων με αποτέλεσμα την υποβάθμιση του περιβάλλοντος, συνεπάγονται την επιβολή κυρώσεων σύμφωνα με την νομοθεσία.

Αξίζει να σημειωθεί ότι ο όρος (δ2) είναι πολύ γενικός και αναφέρεται στα επιμέρους έργα ή δραστηριότητες που αφορούν στην κατασκευή ή λειτουργία του έργου τα οποία θα πρέπει να λάβουν τις απαραίτητες εγκρίσεις καθώς και την απαιτούμενη κατά περίπτωση περιβαλλοντική αδειοδότηση. Ο παραπάνω

Κεφάλαιο 3: Μελέτη περίπτωσης: η Ολυμπία Οδός

όρος τροποποιήθηκε πολλές φορές σχετικά με τα συνοδά έργα, όπως θα αναλυθεί και ακολούθως.

3.5.2. Τροποποιήσεις ΚΥΑ ΕΠΟ

3.5.2.1. 1^η τροποποίηση ως προς τους πρόσθετους χώρους (λατομεία – δανειοθάλαμοι) στους νομούς Κορινθίας και Αχαΐας για την λήψη δάνειων υλικών προς κάλυψη των αναγκών κατασκευής

Με το υπ' αριθμ: ΕΠΠ/Π1/Φ6/27115/11-02-2013 έγγραφο της ΕΥΔΕ/ΜΚ/ΕΠΠ/Τμήμα Α του Υπ. Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, επτά (7) έτη μετά την έκδοση της αρχικής ΑΕΠΟ και ενώ η κατασκευή του αυτοκινητοδρόμου είχε σταματήσει, υποβλήθηκε στην ΕΥΠΕ/ΥΠΕΚΑ η ΜΠΕ για την τροποποίηση της υπ' αριθμ: **104892/16-06-2006 ΚΥΑ Έγκρισης Περιβαλλοντικών όρων, ως προς τους πρόσθετους χώρους (λατομεία – δανειοθάλαμοι) στους νομούς Κορινθίας και Αχαΐας για την λήψη δάνειων υλικών προς κάλυψη των αναγκών κατασκευής.**

Ο φάκελος διαβιβάστηκε στους ακόλουθους φορείς και υπηρεσίες:

1. Στα Περιφερειακά Συμβούλια Πελοποννήσου και Δυτικής Ελλάδας
2. Στην Δ/νση Χωροταξίας, Δ/νση Λατομείων, Δ/νση Αισθητικών Δασών, Δρυμών & Θήρας του ΥΠΕΚΑ
3. Στη ΔΙΠΚΑ και ΔΙΒΜΑ, στις ΛΖ' ΕΠΚΑ, ΣΤ' ΕΠΚΑ, 6^η ΕΒΑ. 25^η ΕΒΑ του Υπ. Παιδείας & Θρησκευμάτων, Πολιτισμού & Αθλητισμού
4. Τα Δασαρχεία Κορίνθου – Ξυλοκάστρου – Αιγίου και Πάτρας

Παρατηρούμε ότι η ΜΠΕ για την τροποποίηση της υφιστάμενης ΚΥΑ διαβιβάστηκε στην Δ/νση Λατομείων, την Δ/νση Αισθητικών Δασών καθώς και τα Δασαρχεία Κορίνθου – Ξυλοκάστρου – Αιγίου και Πάτρας, φορείς στους οποίους δεν είχε διαβιβαστεί η αρχική ΜΠΕ του υπό εξέταση έργου, δεδομένου ότι η προτεινόμενη τροποποίηση αφορούσε πρόσθετους χώρους λατομείων και δανειοθαλάμων.

Στον Πίνακα 3-3 που ακολουθεί απεικονίζεται η χρονική αλληλουχία των δράσεων μεταξύ του χρόνου υποβολής στην ΕΥΠΕ του ΥΠΕΚΑ του φακέλου τροποποίησης της υφιστάμενης ΚΥΑ ΕΠΟ και του χρόνου έκδοσης της τροποποιημένης ΑΕΠΟ.

Κεφάλαιο 3: Μελέτη περίπτωσης: η Ολυμπία Οδός

Πίνακας 3-3 Διαδικασία υποβολής, ελέγχου και έκδοσης Απόφασης 1^{ης} τροποποίησης

11-02-2013	Υποβολή στην ΕΥΠΕ του ΥΠΕΚΑ φακέλου ΜΠΕ για την τροποποίηση της εγκεκριμένης ΚΥΑ ΕΠΟ
07-03-2013	Διαβίβαση φακέλου ΜΠΕ 1. Περιφερειακά Συμβούλια Πελοποννήσου και Δυτικής Ελλάδας 2. Δ/νση Χωροταξίας, Δ/νση Λατομείων, Δ/νση Αισθητικών Δασών, Δρυμών & Θήρας του ΥΠΕΚΑ 3. ΔΙΠΚΑ και ΔΙΒΜΑ, στις ΛΖ'ΕΠΚΑ, ΣΤ'ΕΠΚΑ, 6η ΕΒΑ, 25η ΕΒΑ του ΥΠΑΙΘΠΑ 4. Δασαρχεία Κορίνθου - Ευλοκάστρου - Αιγίου - Πάτρας
Μάρτιος έως Μάιος 2013	Δεν εκφράστηκαν αντιρρήσεις 23-05-2013: Δ/νση Χωροταξίας ΥΠΕΚΑ 15-04-2013: Δ/νσης Λατομείων, Μαρμάρων και Αδρανών Υλικών ΥΠΕΚΑ 26-04-2013: Δ/νσης Βυζ/νων & Μεταβυζ/νων Αρχαιοτήτων 27-03-2013: 6 ^{ης} ΕΒΑ του ΥΠΑΙΘΠΑ 23-04-2013: 25 ^{ης} ΕΒΑ του ΥΠΑΙΘΠΑ 09-04-2013: ΣΤ'ΕΠΚΑ του ΥΠΑΙΘΠΑ
22-04-2013	Πρακτικό Δήμου Ευλοκάστρου με ομόφωνη αρνητική απόφασης επί του περιεχομένου της ΜΠΕ ως προς τη λήψη υλικών από τους ποταμούς του Δήμου Αιγιαλείας (Διατυπώθηκαν απόψεις)
02-05-2013	Δ/νση Συντονισμού & Επιθ/σης Δασών της Αποκ/νης Δ/νσης Πελοπ/σου, Δυτ. Ελλάδος & Ιονίου: Θετικές γνωμοδοτήσεις για 3 θέσεις Αρνητικές γνωμοδοτήσεις για 2 θέσεις
20-05-2013	Θετική Απόφαση του Αναπλ/τη ΥΠΑΙΘΠΑ για την έγκριση της λήψης υλικών από τη θέση ΧΑΤΖΗΣ Δήμου Αιγιαλείας
23-05-2013	Απάντηση Κ/Ξ ΑΠΙΟΝ ΚΛΕΟΣ με τεκμηριωμένες επιστημονικές απόψεις επί της εμπλοκής της εκμετάλλευσης στη θέση ΠΡΟΦ. ΗΛΙΑΣ Πιτσών με υδρογεωλογικά θέματα - πηγή Κροϊπέτα
27-05-2013	Πρακτικό Δήμου Κορινθίων με αρνητική απόφαση επί του περιεχομένου της ΜΠΕ ως προς την λήψη υλικών από 3 θέσεις.
31-05-2013	Τμ. Περιβάλλοντος & Υδροοικονομίας Π.ΠΕΛ. με σύμφωνη γνώμη επί της ΜΠΕ
11-06-2013	Αίτημα του ΣΠΟΑΚ «Ο ΑΡΙΩΝ» περί απόρριψης της ΜΠΕ, ως προς την απόληψη υλικών από ποτάμια στο Νομό Αχαΐας
19-06-2013	Στην ΕΥΠΕ του ΥΠΕΚΑ Υδρογεωλογική έκθεση σχετικά με τη θέση ΠΡΟΦ. ΗΛΙΑΣ Πιτσών με υδρογεωλογικά θέματα - πηγή Κροϊπέτα

Κεφάλαιο 3: Μελέτη περίπτωσης: η Ολυμπία Οδός

21-06-2013	Δ/νση Δασών Κορινθίας: ανακαλεί την θετική γνωμοδότηση ως προς μία θέση λόγω εμπλοκής της εκμετάλλευσης στη θέση ΠΡΟΦ. ΗΛΙΑΣ Πιτσών με υδρογεωλογικά θέματα – πηγή Κροϊπέτα
27-06-2013	Περιφερειακό Συμβούλιο Πελοποννήσου – ζητούνται συμπληρωματικά στοιχεία και διευκρινίσεις επί του περιεχομένου της ΜΠΕ (Απαντήθηκε)
27-06-2013	Γραφ. Αντιπερ. Περιβάλλοντος & Υποδομών Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος με το οποίο διαβιβάστηκαν συνημμένα στην ΕΥΠΕ του ΥΠΕΚΑ: (i) Πρακτικό επιτροπής Περιβάλλοντος & Φυσικών Πόρων (ii) Απόψεις, ενστάσεις, διαμαρτυρίες του κοινού
11-06& 03-07-2013	Δασαρχείο Αιγίου & Πατρών θετική γνωμοδότηση
04-07-2013	Επιστολή Ομοσπονδίας Οικολογικών Οργανώσεων Κορινθιακού Κόλπου «Η ΑΛΚΥΩΝ» με ενστάσεις και εναλλακτικές προτάσεις ως προς την κάλυψη αναγκών κατασκευής σε δάνεια
19-09-2013	ΓΓ Αποκ/νης Δ/σης Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας & Ιονίου με το οποίο διαβιβάστηκε συνημμένα στην ΕΥΠΕ του ΥΠΕΚΑ ένσταση από φορέα του Ν. Κορινθίας
29-07-2013	Η υπ' αριθμ: 344/2013 απόφαση Περ. Συμβ. Περ. Πελ. με θετική γνωμοδότηση εξαιρώντας τρεις θέσεις.
02-09-2013	Συντονιστική επιτροπή με ενστάσεις ως προς τη λήψη υλικών από τη θέση ΠΑΛΑΜΗΔΙ Στεφανίου
09-09-2013	Έγγραφο των κ. Τριανταφυλλόπουλου και Αγγελόπουλου με ενστάσεις ως προς τη λήψη υλικών από το ποτάμο Σελινούντα
07-01-2014	Υποβολή στην ΕΥΠΕ του ΥΠΕΚΑ συμπληρωματικού τεύχους με: (i) τις θέσεις – απόψεις του φορέα του έργου επί των ενστάσεων που τέθηκαν (ii) επιστημονικές εκθέσεις – γνωματεύσεις εμπειρογνομόνων ως προς τα επιστημονικά ζητήματα που τέθηκαν για την λήψη υλικών από ποτάμια και άλλα υδρογεωλογικά θέματα (iii) συμπληρωματικά στοιχεία ως προς την λήψη υλικών από τη θέση ΑΓΡΙΛΙΤΣΕΣ Κουταλά και ΨΗΛΗ ΡΑΧΗ 2 Ευρωστίνης
31-01-2014	Διαβίβαση από την ΕΥΠΕ του ΥΠΕΚΑ του συμπληρωματικού τεύχους: 1. Περιφερειακά Συμβούλια Πελοποννήσου και Δυτικής Ελλάδας για δημοσιοποίηση 2. Δ/νση Αισθητικών Δασών, Δρυμών & Θήρας ΥΠΕΚΑ για απόψεις
28-01 & 24-03-2014	Δ/νση Αισθητικών Δασών, Δρυμών & Θήρας ΥΠΕΚΑ γνωμοδοτεί θετικά υπό προϋποθέσεις
03-06-2014	Τροποποίηση της υφιστάμενης ΚΥΑ ΕΠΟ

Κεφάλαιο 3: Μελέτη περίπτωσης: η Ολυμπία Οδός

Ύστερα από τις σχετικές διαδικασίες ενημέρωσης και γνωμοδότησης των φορέων και πολιτών, εγκρίθηκε η υπ' αριθμ: **172996/03-06-2014 Απόφαση τροποποίησης της υπ' αριθμ: 104892/16-06-2006 ΚΥΑ "Έγκρισης Περιβαλλοντικών όρων του έργου: «Οδικός άξονας Κόρινθος - Πάτρα, αναβάθμιση της υφιστάμενης οδού σε αυτοκινητόδρομο», ως προς τους πρόσθετους χώρους λατομείων και δανειοθαλάμων στους Νομούς Κορινθίας και Αχαΐας για τις ανάγκες κατασκευής του αυτοκινητοδρόμου [ΑΔΑ: ΒΙΥ10-56]. Την απόφαση της τροποποίησης της ΚΥΑ εξέδωσε ο Υπουργός ΥΠΕΚΑ.**

Η χρονική διάρκεια τροποποίησης της Α.Ε.Π.Ο. υπολογίζεται σε **15,7 μήνες**, χρονικό διάστημα το οποίο ξεπερνάει κατά πολύ τα όσα ορίζονται στο άρ. 6 του Ν.4014/2011. Επιπλέον παρατηρούμε από τη σχετική αλληλογραφία ότι ζητήθηκε η γνωμοδότηση των αρμόδιων φορέων, στάδιο το οποίο είναι δυνατόν να παραλείπεται κατά περίπτωση στις περιπτώσεις τροποποίησης ΑΕΠΟ με υποβολή φακέλου τροποποίησης, αλλά όχι στην εξεταζόμενη περίπτωση στην οποία υποβλήθηκε νέα ΜΠΕ.

Αξίζει να σημειωθεί ότι το στάδιο της διαδικασίας αποστολής απόψεων των αρμόδιων φορέων και την τοποθέτηση επί των θεμάτων που τέθηκαν από τον αρμόδιο φορέα, από την ημερομηνία κατάθεσης του φακέλου τροποποίησης έως την ημερομηνία ολοκλήρωσης του ελέγχου διήρκησε 13,4 μήνες, ενώ ακολούθως η απαιτούμενη τροποποίηση της ΑΕΠΟ ολοκληρώθηκε με την πάροδο 2,3 μηνών. Επομένως η διαδικασία της ανταλλαγής των απόψεων, οι αντιρρήσεις των εμπλεκόμενων φορέων και τα υπομνήματα των εμπειρογνομόνων ήταν η αιτία της τόσο σημαντικής καθυστέρησης.

Στον Πίνακα 3-4 που ακολουθεί παρουσιάζονται οι όροι της ΚΥΑ ΕΠΟ οι οποίοι τροποποιήθηκαν. Στο Παράρτημα παρουσιάζεται η αρχική ΚΥΑ με όλους τους όρους που περιγράφει.

Κεφάλαιο 3: Μελέτη περίπτωσης: η Ολυμπία Οδός

Πίνακας 3-4 Άρθρα που τροποποιήθηκαν με την 1^η τροποποίηση

Παράγραφος	Τροποποίηση
(α)	Προσθήκη (α2) με θέσεις δανειοθαλάμων
(δ)	Αντικατάσταση των όρων 8,11,12,22,23,28,29
(στ), (ζ), (η), (θ), (ι)	Εναρμόνιση με τον Ν. 4014/2011

Πορεία των εργασιών κατά την περίοδο κατάθεσης του φακέλου τροποποίησης της υφιστάμενης ΚΥΑ ΕΠΟ

Σημειώνεται ότι στις αρχές του Β' εξαμήνου του 2011 και στα πλαίσια των διαπραγματεύσεων μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων μερών για την αναδιάρθρωση του Έργου Παραχώρησης, ο Παραχωρησιούχος έδωσε οδηγία στην Κ/Ε να αναστείλει τις Εργασίες. **Η αναστολή των εργασιών είχε ισχύ έως και την 16^η Δεκεμβρίου 2013.** Ως εκ τούτου, οι εργασίες που πραγματοποιήθηκαν εντός του 2013 είχαν περιορισμένο χαρακτήρα.

Αξίζει να σημειωθεί ότι οι διαδικασίες υποβολή και έγκρισης της ΜΠΕ τροποποίησης έλαβαν χώρα στον χρόνο της αναστολής των εργασιών. Αυτό μπορεί να οφείλεται ότι στο διάστημα αναστολής επανεξετάστηκε ο αρχικός σχεδιασμός και υπήρξε η ανάγκη εξεύρεσης νέων χώρων για λήψη υλικών κατά την εκ νέου εκκίνηση των εργασιών.

3.5.2.2. 2^η Τροποποίηση, ως προς την οριστικοποίηση του βασικού σχεδιασμού του οδικού έργου

Με το υπ' αριθμ: ΚΕΣΠ/ΠΕ&ΒΕ/Γ/Φ21/10232/09-12-2014 έγγραφο της ΕΥΔΕ/ΚΕΣΠ/ΠΕ&ΒΕ/Τμήμα Α του Υπ. Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, υποβλήθηκε στην ΔΙΠΑ του ΥΠΕΚΑ η ΜΠΕ για την τροποποίηση της αρχικής ΚΥΑ ΕΠΟ, του υπό εξέταση έργου **ως προς την οριστικοποίηση του βασικού σχεδιασμού του οδικού έργου.**

Ο φάκελος διαβιβάστηκε στους ακόλουθους φορείς και υπηρεσίες:

1. Στα Περιφερειακά Συμβούλια Πελοποννήσου και Δυτικής Ελλάδας
2. Στη Δ/νση Διαχείρισης Δασών & Δασικού Περιβάλλοντος του ΥΠΑΠΕΝ.

Κεφάλαιο 3: Μελέτη περίπτωσης: η Ολυμπία Οδός

Πίνακας 3-5 Διαδικασία υποβολής, ελέγχου και έκδοσης Απόφασης 2^{ης} τροποποίησης

09-12-2014	Υποβολή στην ΔΥΠΑ του ΥΠΕΚΑ η ΜΠΕ για την τροποποίηση της εν θέματι ΚΥΑ ΕΠΟ
14-01-2015	Έγγραφο της ΔΙΠΑ με το οποίο ζητήθηκαν επιπλέον αντίγραφα της ΜΠΕΤ
03-03-2015	Υποβολή επιπλέον αντιγράφων
17-03-2015	Διαβίβαση σε: (i) Περιφερειακά Συμβούλια Πελοποννήσου & Δυτικής Ελλάδας για την δημοσιοποίηση της (ii) Δ/νση Διαχ/σης Δασών & Δασικού Περιβάλλοντος ΥΠΑΠΕΝ
15-07-2015	Δ/νση Δασών Κορινθίας : στοιχεία ως προς τις εκτάσεις του αυτοκινητοδρόμου Κορίνθου – Πατρών που διέπονται από τις δασικές διατάξεις
01-07-2015	Δ/νση Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος του ΥΠΑΠΕΝ : δεν εκφράζονται αντιρρήσεις
08-09-2015	Τροποποίηση της υφιστάμενης ΚΥΑ ΕΠΟ

Υστερα από τις σχετικές διαβιβάσεις και γνωμοδοτήσεις από πλευράς φορέων (Πίνακας 3-5) που υποβλήθηκαν για την σχετική πρόταση τροποποίησης της ΜΠΕ εκδόθηκε η υπ' αριθμ: **151752/08-09-2015 Απόφαση 2^{ης} τροποποίησης ως προς τον οριστικό σχεδιασμό του οδικού έργου [ΑΔΑ:ΒΜΙ8465ΦΘΗ-ΓΦΙ]** της υπ' αριθμ: 104892/16-06-2006 ΚΥΑ Έγκρισης Περιβαλλοντικών όρων. Την Απόφαση τροποποίησης της ΚΥΑ ενέκρινε η **Γενική Διευθύντρια Περιβαλλοντικής Πολιτικής του ΥΠΑΠΕΝ**.

Το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε από την κατάθεση του φακέλου τροποποίησης της ΜΠΕ μέχρι και την ημερομηνία έκδοσης της Απόφασης είναι 257 ημέρες ήτοι **8,6 μήνες**.

Στον παρακάτω Πίνακα 3-6 παρουσιάζονται οι όροι οι οποίοι τροποποιήθηκαν. Αυτοί σχετίζονται με τις οριακές τιμές και τα επίπεδα ποιότητας της ατμόσφαιρας, τις τιμές στάθμης θορύβου και δονήσεων καθώς επίσης και γενικότερα τήρηση των διαδικασιών περιβαλλοντικής αδειοδότησης για τα επί μέρους έργα.

Κεφάλαιο 3: Μελέτη περίπτωσης: η Ολυμπία Οδός

Πίνακας 3-6 Άρθρα που τροποποιήθηκαν με την 2^η τροποποίηση

Παράγραφος	Τροποποίηση
(α1)	Αντικατάσταση
(β), (γ)	Αντικατάσταση
(δ)	Αντικατάσταση των όρων 2,2.1,3,4.1,5,6,9,16,19,25,28.1,29,18,21,23
(δ)	Κατάργηση 4.4,4.5
(ζ), (η)	Αντικατάσταση

Πορεία των εργασιών κατά την περίοδο κατάθεσης του φακέλου τροποποίησης της υφιστάμενης ΚΥΑ ΕΠΟ

Σύμφωνα με την ετήσια πρόοδο όπως καταγράφεται από την ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟ Α.Ε. οι εργασίες οι οποίες ήταν σε εξέλιξη στο τμήμα Κορίνθου – Πατρών κατά την περίοδο υποβολής του φακέλου τροποποίησης (Β' εξάμηνο 2014) κάλυπταν όλο το φάσμα των έργων οδοποιίας και σηραγγοποιίας (Εικόνα 3-5 και Εικόνα 3-6), όπως επίσης και κυκλοφοριακές ρυθμίσεις.

Εικόνα 3-5 Α' φάση εκσκαφής σήραγγας (Πηγή: 7^η ετήσια έκθεση ΟΛΥΝΠΙΑ ΟΔΟΣ ΑΕ)

Εικόνα 3-6 Εργασίες υδατοπροστασίας και τελική κάλυψης στη σήραγγα Μαύρα Λιθάρια (Πηγή: 7^η ετήσια έκθεση ΟΛΥΝΠΙΑ ΟΔΟΣ ΑΕ)

3.5.2.3. 3^η τροποποίηση, ως προς τη λήψη υλικών από τη θέση ΣΟΥΣΑΝΑ Αθικίων του Δήμου Κορινθίων

Με το υπ' αριθμ: ΚΕΣΠ/ΠΕ&ΒΕ/Γ/Φ21/10232/09-12-2014 έγγραφο της ΕΥΔΕ/ΚΕΣΠ/ΠΕ&ΒΕ/Τμήμα Γ του Υπ. Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και

Κεφάλαιο 3: Μελέτη περίπτωσης: η Ολυμπία Οδός

Τουρισμού, υποβλήθηκε στην ΔΙΠΑ του Υπ. Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλ. Αλλαγής, η ΜΠΕ για την τροποποίησης την υφιστάμενης ΚΥΑ ΕΠΟ του υπό εξέταση έργου, **ως προς τη λήψη υλικών από τη θέση ΣΟΥΣΑΝΑ Αθικίων του Δήμου Κορινθίων** (147706/01-04-2015). Αξίζει να σημειωθεί ότι η αίτηση για τροποποίηση έγινε με κατάθεση φακέλου ΜΠΕ, αυτό υποδηλώνει ότι προτεινόμενες αλλαγές συνεπάγονταν σημαντική μεταβολή των Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, έναντι της αρχικής.

Ακολούθησε η διαδικασία δημοσιοποίησης των στοιχείων στο πλαίσιο ενημέρωσης του κοινού, όπου από τη σχετική αλληλογραφία διαπιστώνεται ότι δεν εκφράστηκαν αντιρρήσεις στις προτεινόμενες τροποποιήσεις.

Ο σχετικός φάκελος διαβιβάστηκε στους ακόλουθους φορείς και υπηρεσίες:

1. Στη Δ/νση Χωροταξικού Σχεδιασμού και Δ/νση Λατομείων, Μαρμάρων και Αδρανών Υλικών, του Υπ. Περιβάλλοντος & Ενέργειας.
2. Στη Δ/νση Προϊστ. & Κλασικών Αρχαιοτήτων και Δ/νση Βυζ. & Μεταβ/νων Αρχαιοτήτων του Υπ. Πολιτισμού.
3. Στο ΥΕΘΑ
4. Στη Δ/νση Υδάτων της Περιφέρειας Πελοποννήσου

Οι γνωμοδοτήσεις των οικείων Υπηρεσιών σχετικά με την 3^η τροποποίηση, όπως και τα στάδια που ακολούθησαν μέχρι την έκδοση της απόφασης παρουσιάζονται στον ακόλουθο Πίνακα 3-7.

Πίνακας 3-7 Διαδικασία υποβολής, ελέγχου και έκδοσης Απόφασης 3^{ης} τροποποίησης

09-12-2014	Υποβολή στην ΔΙΠΑ του ΥΠΕΚΑ, η ΜΠΕ για την τροποποίηση της ΚΥΑ ΕΠΟ ως προς την λήψη υλικών από τη θέση ΣΟΥΣΑΝΑ Αθικίων Δήμου Κορινθίων
19-12-2014	Εφορεία Αρχαιοτήτων Κορινθίας του Υ.Π.Ο.Α. δεν εκφράζονται αντιρρήσεις (περιλαμβάνεται στα παραρτήματα της ΜΠΕ)
22-12-2014	Δασαρχείο Κορίνθου: αναρμόδιο να γνωμοδοτήσει καθώς η έκταση είναι μη δασική (περιλαμβάνεται στα παραρτήματα της ΜΠΕ)
16-11-2015	Υποβολή επιπλέον αντιτύπων
01-12-2015	Τμήματος Δ' της Δ/νσης Χωροταξικού Σχεδιασμού του Υπ. Περιβάλλοντος & Ενέργειας, σύμφωνα με το οποίο δεν εκφράζονται αντιρρήσεις

Κεφάλαιο 3: Μελέτη περίπτωσης: η Ολυμπία Οδός

18-12-2015	Διαβίβαση φακέλου ΜΠΕ (i) Περιφερειακό Συμβούλιο Πελοποννήσου και Δυτικής Ελλάδας (ii) Δ/νση Χωροταξίας, Δ/νση Λατομείων, Μαρμάρων και Αδρανών Υλικών του ΥΠΕΝ (iii) Δ/νση Προϊστ. & Κλασικών Αρχαιοτήτων και Δ/νση Βυζ. & Μεταβ/νων Αρχαιοτήτων του ΥΠ. ΠΟ. (iv) ΥΕΘΑ (v) Δ/νση Υδάτων Περιφέρειας Πελοποννήσου
03-02-2016	Τμ. Προστασίας Περιβάλλοντος της Δ/νσης Υποδομής και Περ/ντος του Γεν. Επιτελείου Στρατού , δεν εκφράζονται αντιρρήσεις
16-02-2016	Δ/νση Λατομείων, Μαρμάρων και Αδρανών Υλικών του ΥΠΕΝ, δεν εκφράζονται αντιρρήσεις
19-02-2016	Τμ. Περιβάλλοντος & Υδροοικονομίας Π.Ε. Κορινθίας , θετική γνωμοδότηση
20-01-2016	Τμ. Προστ. Νεωτέρων Μνημείων και Κινητών Πολιτιστικών Αγαθών της Υπηρ. Νεωτ. Μνημείων & Τεχνικών Έργων Δυτ. Ελλάδος, Πελοπ/σου και Νοτ. Ιονίου του Υπ. Πολιτισμού και Αθλητισμού , σύμφωνα με το οποίο δεν εκφράζονται αντιρρήσεις

Αξίζει να σημειωθεί πως παρά το γεγονός ότι η ημερομηνία κατάθεσης στην ΔΙΠΑ του ΥΠΕΚΑ είναι η 9^η Δεκεμβρίου 2014, ο αριθμός εισερχόμενου πρωτοκόλλου από την ίδια υπηρεσία για την ΜΠΕ τροποποίησης είναι η 1^η Απριλίου 2015. Το χρονικό διάστημα των **τεσσάρων μηνών** δεν αιτιολογείται με κάποια ενέργεια, επομένως διακρίνουμε άνευ λόγου ολιγωρία. Ακόμα ο χρόνος διαβίβασης του σχετικού φακέλου στους αρμόδιους φορείς ήταν ένα έτος ήτοι 12 μήνες από την ημερομηνία κατάθεσής του, ενώ από την ημερομηνία διαβίβασης μέχρι την έκδοση της οριστικής απόφασης χρειάστηκαν μόνο **4 μήνες**.

Επιπλέον το Περιφερειακό Συμβούλιο Πελοποννήσου και η Δ/νση Υδάτων της Περιφέρειας Πελοποννήσου δεν απάντησαν στο σχετικό έγγραφο της ΔΙΠΑ. (Πίνακας 3-7)

Στο πλαίσιο αυτό εκδόθηκε η υπ' αριθμ: 20298/18-04-2016 Απόφαση 3^{ης} τροποποίησης [ΑΔΑ: **ΩΧΝΙ4653Π8-8ΕΙ**] της υπ' αριθμ: 104892/16-06-2006 ΚΥΑ "Έγκρισης Περιβαλλοντικών όρων του υπό εξέταση έργου, ως προς τη λήψη υλικών από τη θέση ΣΟΥΣΑΝΑ Αθικίων του Δήμου Κορινθίων, για την

Κεφάλαιο 3: Μελέτη περίπτωσης: η Ολυμπία Οδός

κάλυψη των αναγκών κατασκευής του οδικού έργου. Την απόφαση της τροποποίησης της ΚΥΑ εξέδωσε ο **Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας**.

Η χρονική διάρκεια Απόφασης Έγκρισης τροποποίησης της ΑΕΠΟ από την ημερομηνία λήψης του φακέλου τροποποίησης της ΜΠΕ έως την ημερομηνία έκδοσης της ήταν **16,4 μήνες**. Αξίζει να σημειωθεί πως σε αυτό το στάδιο της διαδικασίας τροποποίησης δεν διατυπώθηκαν αντικρουόμενες απόψεις.

Στον Πίνακα 3-8 που ακολουθεί παρουσιάζονται οι όροι της υπ' αριθμ. 104892/16-06-2006 ΚΥΑ ΕΠΟ (όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει) οι οποίοι τροποποιήθηκαν.

Πίνακας 3-8 Άρθρα που τροποποιήθηκαν με την 3^η τροποποίηση

Παράγραφος	Τροποποίηση
(α)	Προσθήκη στον όρο (α2) θέσης δανειοθαλάμου
(δ)	Αντικατάσταση του όρου 29
(ζ), (η)	Προσθήκη της νέας ΜΠΕ

Πορεία των εργασιών κατά την περίοδο κατάθεσης του φακέλου τροποποίησης της υφιστάμενης ΚΥΑ ΕΠΟ

Σύμφωνα με την ετήσια πρόοδο όπως καταγράφεται από την ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟ Α.Ε. οι εργασίες οι οποίες ήταν σε εξέλιξη στο τμήμα Κορίνθου – Πατρών κατά την περίοδο υποβολής του φακέλου τροποποίησης (Β' εξάμηνο 2014) κάλυπταν όλο το φάσμα των έργων οδοποιίας και σηραγγοποιίας (Εικόνα 3-5 και Εικόνα 3-6), όπως επίσης και κυκλοφοριακές ρυθμίσεις.

3.5.2.4. 4^η τροποποίηση, ως προς την περιβαλλοντική αδειοδότηση 3 λατομείων αδρανών υλικών στους Νομούς Κορινθίας και Αχαΐας για την κάλυψη των αναγκών κατασκευής του οδικού έργου

Με το υπ' αριθμ: ΚΕΣΠ/ΠΕ&ΒΕ/Γ/Φ4/7135/18-07-2016 έγγραφο της ΕΥΔΕ/ΚΕΣΠ/ΠΕ&ΒΕ/Τμήμα Γ του Υπ. Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, με το οποίο υποβλήθηκε στην ΔΙΠΑ του ΥΠΕΝ η ΜΠΕ για την τροποποίηση της ΚΥΑ ΕΠΟ του υπό εξέταση έργου, **ως προς την περιβαλλοντική αδειοδότηση 3**

Κεφάλαιο 3: Μελέτη περίπτωσης: η Ολυμπία Οδός

λατομείων αδρανών υλικών στους Νομούς Κορινθίας και Αχαΐας για την κάλυψη των αναγκών κατασκευής του οδικού έργου.

Δεδομένο ότι η αίτηση για τροποποίηση έγινε με κατάθεση φακέλου ΜΠΕ, αυτό υποδηλώνει ότι προτεινόμενες αλλαγές συνεπάγονταν σημαντική μεταβολή των Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, έναντι της αρχικής.

Ο φάκελος διαβιβάστηκε στις ακόλουθες Υπηρεσίες του Δημοσίου για την κατά τον νόμο γνωμοδότηση:

1. Στη Δ/νση Χωροταξικού Σχεδιασμού, Δ/νση Διαχείρισης Δασών & Δασικού Περιβάλλοντος και Δ/νση Λατομείων, Μαρμάρων & αδρανών υλικών του Υπ. Περιβάλλοντος & Ενέργειας.
2. Στη ΔΙΠΚΑ και τις αρμόδιες εφορείες αρχαιοτήτων (Κορινθίας και Αχαΐας) του Υπ. Πολιτισμού & Αθλητισμού
3. Στην Υπηρ. Νεωτ. Μνημείων & Τεχν. Έργων Δυτ. Ελλάδας, Πελοποννήσου & Νοτ. Ιονίου
4. Στο Δασαρχείο Κορίνθου
5. Στο Δασαρχείο Αιγίου
6. Στη Δ/νση Υποδομής & Προστ. Περιβάλλοντος του ΥΕΘΑ

Πίνακας 3-9 Διαδικασία υποβολής, ελέγχου και έκδοσης Απόφασης 4^{ης} τροποποίησης

18-07-2016	Υποβολή στην ΔΙΠΑ του ΥΠΕΝ η ΜΠΕ για την τροποποίηση της υφιστάμενης ΚΥΑ ΕΠΟ ως προς την περιβαλλοντική αδειοδότηση 3 λατομείων αδρανών υλικών στους Νομούς Αχαΐας και Κορινθίας
13-09-2016	Διαβίβαση φακέλου ΜΠΕ (i) Περιφερειακό Συμβούλιο Πελοποννήσου και Δυτικής Ελλάδας (ii) Δ/νση Χωροταξίας, Δ/νση Διαχείρισης Δασών & Δασικού Περιβάλλοντος, Δ/νση Λατομείων, Μαρμάρων και Αδρανών Υλικών του ΥΠΕΝ (iii) ΔΙΠΚΑ και αρμόδιες εφορείες αρχαιοτήτων (Κορινθίας και Αχαΐας) του Υπ. Πολιτισμού & Αθλητισμού (iv) Υπηρ. Νεωτ. Μνημείων & Τεχν. Έργων Δυτ. Ελλάδας, Πελοποννήσου & Νοτ. Ιονίου (v) Δ/νση Υδάτων Δυτ. Ελλάδας (vi) Δασαρχείο Κορίνθου (vii) Δασαρχείο Ξυλοκάστρου

Κεφάλαιο 3: Μελέτη περίπτωσης: η Ολυμπία Οδός

	(viii) Δασαρχείο Αιγίου (ix) ΥΕΘΑ
27-09-2016	Τμ. Προστασίας Περιβάλλοντος της Δ/σης Υποδομής και Περ/ντος του Γεν. Επιτελείου Στρατού: δεν εκφράζονται αντιρρήσεις
03-10-2016	Υππρ. Νεωτ. Μνημείων & Τεχν. Έργων Δυτ. Ελλάδας, Πελοποννήσου & Νοτ. Ιονίου: δεν εκφράζονται αντιρρήσεις
13-10-2016	Εφορεία Αρχαιοτήτων Αχαΐας: δεν εκφράζονται αντιρρήσεις για τη θέση ΒΑΜΒΑΚΙΕΣ
15-11-2016	Δ/ση Συντονισμού & Επιθ/σης Δασών της Αποκ/νης Δ/σης Πελοποννήσου, Δυτ. Ελλάδας & Ιονίου: Δ/ση Δασών Κορινθίας, Δασαρχείο Ξυλοκάστρου, Δασαρχείο Κορίνθου: δεν εκφράζονται αντιρρήσεις
23-11-2016	Εφορεία Αρχαιοτήτων Κορινθίας: δεν εκφράζονται αντιρρήσεις για θέσεις ΔΕΣΗ- ΣΟΥΡΙ και ΖΟΡΖΙ
25-11-2016	Δ/ση Λατομείων, Μαρμάρων και Αδρανών Υλικών του ΥΠΕΝ: δεν εκφράζονται αντιρρήσεις
05-12-2016	Περ. Συμβουλίου Δυτ. Ελλάδος: θετική γνωμοδότηση
20-02-2017	Δ/ση Υδάτων Δυτ. Ελλάδας: θετική γνωμοδότηση

Όσον αφορά την διαδικασία παράτασης της χρονικής διάρκειας ισχύος κατατέθηκε εντός του οριζόμενου στο αρ. 5 του Ν.4014/2011 χρονικού διαστήματος (2 μηνών πριν την λήξη της ΑΕΠΟ), φάκελος δικαιολογητικών για την ανανέωση. Στον Πίνακα 3-10 που ακολουθεί παρουσιάζονται αναλυτικά οι διαδικασίες που σχετίζονται με την παράταση ισχύος της ΑΕΠΟ.

Πίνακας 3-10 Διαδικασία ανανέωσης ισχύος ΑΕΠΟ

Ημερομηνία	Διαδικασία
31-10-2016	Υποβολή στην ΔΙΠΑ φακέλου για την ανανέωση και τροποποίηση της ΚΥΑ ΕΠΟ
03-11-2016	Έγγραφο της ΔΙΠΑ με το οποίο ζητήθηκαν συμπληρώσεις και επιπλέον αντίγραφα
30-11-2016	Υποβολή στη ΔΙΠΑ συμπληρωμένου φακέλου
13&15-02-2017	Υποβολή στη ΔΙΠΑ πρόσθετων αντιγράφων
17-02-2017	Διαβίβαση σε: (i) Περιφερειακό Συμβούλιο Δυτικής Ελλάδας

Κεφάλαιο 3: Μελέτη περίπτωσης: η Ολυμπία Οδός

	(ii) Περιφερειακό Συμβούλιο Πελοποννήσου για δημοσιοποίηση στο πλαίσιο ενημέρωσης του κοινού
--	--

Κατόπιν τούτου δόθηκε **παράταση της χρονικής διάρκειας** της υπ' αριθμ: 104892/16-06-2006 ΚΥΑ Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων για το έργο «Οδικός άξονας Κόρινθος – Πάτρα: αναβάθμιση της υφιστάμενης οδού σε αυτοκινητόδρομο» (όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει) **για χρονική διάρκεια δέκα (10) ετών από την ημερομηνία έκδοσης της παρούσας ήτοι μέχρι 25-05-2027** και εφόσον δεν επέρχεται μεταβολή των δεδομένων βάσει των οποίων εκδόθηκαν.

Επιπλέον **τροποποιήθηκε για την περιβαλλοντική αδειοδότηση της εκμετάλλευσης 3 λατομείων αδρανών υλικών στους Νομούς Κορινθίας και Αχαΐας για τις ανάγκες κατασκευής του οδικού έργου και τις τεχνικές διαφοροποιήσεις από την επικαιροποίηση του οριστικού σχεδιασμού του οδικού έργου , εκδίδοντας την υπ' αριθμ.: 24506/25-05-2017 [ΑΔΑ: 62ΘΚ4653Π8-7ΨΖ].** Την απόφαση της τροποποίησης και ανανέωσης της ΚΥΑ εξέδωσε ο **Αναπλ. Υπουργός Περιβάλλοντος & Ενέργειας.**

Το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε από την ημερομηνία κατάθεσης του φακέλου τροποποίησης – ανανέωσης της ΑΕΠΟ έως την ημερομηνία έκδοσης της Απόφασης είναι περί τις 305 ημέρες ήτοι **10,2 μήνες.**

Στον *Πίνακα 3-11* που ακολουθεί παρουσιάζονται οι όροι της ΚΥΑ ΕΠΟ, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, οι οποίοι τροποποιήθηκαν.

Πίνακας 3-11 Άρθρα που τροποποιήθηκαν με την 4^η τροποποίηση

Παράγραφος	Τροποποίηση
(α1), (α2)	Προσθήκη στον όρο (α2) θέσεων δανειοθαλάμων
(δ)	Αντικατάσταση του όρου 28.1 Προσθήκη στους 28.2,29
(ζ), (η)	Προσθήκη της νέας ΜΠΕ και της ανανέωσης

Πορεία των εργασιών κατά την περίοδο κατάθεσης του φακέλου τροποποίησης της υφιστάμενης ΚΥΑ ΕΠΟ

Σύμφωνα με την ετήσια πρόοδο όπως καταγράφεται από την ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟ Α.Ε. οι εργασίες οι οποίες ήταν σε εξέλιξη στο τμήμα Κορίνθου – Πατρών κατά την περίοδο υποβολής του φακέλου τροποποίησης (Β' εξάμηνο 2016) κάλυπταν όλο το φάσμα των έργων οδοποιίας και σηραγγοποιίας, όπως επίσης και κυκλοφοριακές ρυθμίσεις. Αξίζει να σημειωθεί ότι σύμφωνα με τις Εκθέσεις της ΟΛΥΜΠΙΑΣ ΟΔΟΥ Α.Ε. παρατηρείται ότι ορισμένες εργασίες ολοκληρώνονται στην φάση αυτή. (Εικόνα 3-7 και Εικόνα 3-8)

Εικόνα 3-7 Σύστημα συλλογής υδάτων σήραγγα Πλατάνου (ανατολικό στόμιο) (Πηγή: 9^η ετήσια έκθεση ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ ΑΕ)

Εικόνα 3-8 Αρχαιολογικές ανασκαφές Χ.Θ. 36+500 – 37+000 (Πηγή: 9^η ετήσια έκθεση ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ ΑΕ)

3.5.2.5. 5^η τροποποίηση, ως προς τη λειτουργική επέκταση του ορίου εκτέλεσης του οδικού έργου για την ανακατασκευή των υφιστάμενων γεφυρών επί του ποταμού Σύθα και ρέματος Σκουπέικο στην Π.Ε.Ο. Κορίνθου - Πατρών

Με το υπ' αριθμ: Β/Ε2/Φ34/οικ6173/06-08-2019 έγγραφο του Τμήματος Β της Ειδικής Υπηρεσίας Δημοσίων Έργων Κατασκευής Συγκοινωνιακών Έργων με Σύμβαση Παραχώρησης (ΕΥΔΕ/ΚΣΕΣΠ) του Υπ. Υποδομών & Μεταφορών, με το οποίο υποβλήθηκε στην ΔΙΠΑ του ΥΠΕΝ το έντυπο αντίτυπο του Φακέλου Τροποποίησης της ΑΕΠΟ του υπό μελέτη έργου ως προς τη λειτουργική επέκταση του ορίου εκτέλεσης του οδικού έργου για την ανακατασκευή των υφιστάμενων γεφυρών επί του ποταμού Σύθα και ρέματος Σκουπέικο στην παλαιά εθνική οδό Κορίνθου - Πατρών και έγινε ενημέρωση για την

Κεφάλαιο 3: Μελέτη περίπτωσης: η Ολυμπία Οδός

καταχώρησή του στο **Ηλεκτρονικό Περιβαλλοντικό Μητρώο (ΗΠΜ)** με ΠΕΤ: 1908157, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο αρ. 18 του Ν.4014/2011.

Ο φάκελος διαβιβάστηκε είναι:

1. Στο Περιφερειακό Συμβούλιο Πελοποννήσου
2. Στη Δ/νση Υδάτων Δυτική Ελλάδα & Ιονίων Νήσων και τη Δ/νση Προστασίας & Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος του Υπ. Περιβάλλοντος & Ενέργειας.

Πίνακας 3-12 Διαδικασία υποβολής, ελέγχου και έκδοσης Απόφασης 5^{ης} τροποποίησης

06-08-2019	Υποβολή στη ΔΙΠΑ του ΥΠΕΝ: (i) Αντίτυπο του φακέλου τροποποίησης της ΑΕΠΟ (ii) Καταχώρηση στο ΗΠΜ
18-09-2019	Διαβίβαση σε: (i) Περιφερειακό Συμβούλιο Πελοποννήσου (ii) Δ/νση Υδάτων Δυτικής Ελλάδας και τη Δ/νση Προστασίας & Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος του ΥΠΕΝ
12-11-2019	Τμήματος Επιφανειακών & Υπόγειων Υδάτων της Διεύθυνσης Προστασίας & Διαχείρισης -Υδάτινου Περιβάλλοντος του ΥΠΕΝ: παροχή διευκρινήσεων ως προς την εφαρμογή της Οδηγίας 200/60/εκ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23 ^{ης} Οκτωβρίου 2000 «για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων»
15-11-2019	Τμήμα Παρακολούθησης & Προστασίας των Υδατικών Πόρων της Δ/νσης Υδάτων: δεν εκφράζονται αντιρρήσεις

Ύστερα από τις προβλεπόμενες ενέργειες (Πίνακας 3-12) εκδόθηκε η υπ' αριθμ: 72407/4705/09-12-2019 Απόφαση τροποποίησης της υφιστάμενης ΑΕΠΟ, ως προς **τη λειτουργική επέκταση του ορίου εκτέλεσης του οδικού έργου για την ανακατασκευή των υφιστάμενων γεφυρών επί του ποταμού Σύθα και ρέματος Σκουπέικο στην παλαιά εθνική οδό Κορίνθου -Πατρών [ΑΔΑ: ΩΠ5Β4635Π8-ΗΒΧ].** Την απόφαση της τροποποίησης της ΚΥΑ εξέδωσε ο Γενικός Δ/ντης Περιβαλλοντικής Πολιτικής του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Κεφάλαιο 3: Μελέτη περίπτωσης: η Ολυμπία Οδός

Το χρονικό διάστημα από την ημερομηνία υποβολής του φακέλου τροποποίησης έως την έκδοση της σχετικής Απόφασης αντιστοιχεί σε 123 ημέρες ήτοι **4,1 μήνες**.

Στον Πίνακα 3-13 που ακολουθεί παρουσιάζονται οι όροι της ΚΥΑ ΕΠΟ οι οποίοι τροποποιήθηκαν.

Πίνακας 3-13 Άρθρα που τροποποιήθηκαν με την 5^η τροποποίηση

Παράγραφος	Τροποποίηση
(α)	(α1) προσθήκη των νέων χωρικών ορίων (α3) προσθήκη νέας υποπαραγράφου
(δ)	Προσθήκη στον όρο 10 περίπτωσης (γ) Προσθήκη όρου 28.3

Πορεία των εργασιών κατά την περίοδο κατάθεσης του φακέλου τροποποίησης της υφιστάμενης ΚΥΑ ΕΠΟ

Σύμφωνα με την ετήσια πρόοδο όπως καταγράφεται από την ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟ Α.Ε. οι εργασίες οι οποίες ήταν σε εξέλιξη στο τμήμα Κορίνθου – Πατρών κατά την περίοδο υποβολής του φακέλου τροποποίησης (Β' εξάμηνο 2019) αφορούσαν κατά κύριο λόγο κυκλοφοριακές ρυθμίσεις, τις εργασίες κατασκευής των δύο γεφυρών στο ποταμό Σύθα και το ρέμα Σκουπέικο καθώς και μικρότερης κλίμακας εργασίας σχετιζόμενες με την Περίοδο Ευθύνης Ελαττωμάτων. (Εικόνα 3-9 και Εικόνα 3-10)

Εικόνα 3-9 Κατασκευή στον ποταμό Σύθα (Πηγή: 12^η ετήσια έκθεση ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ ΑΕ)

Εικόνα 3-10 Πανοραμική φωτογραφία στον ποταμό Σκουπέικο (Πηγή: 12^η ετήσια έκθεση ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ ΑΕ)

3.5.2.6. 6^η τροποποίηση, ως προς την περιβαλλοντική αδειοδότηση των εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων (ΕΕΛ) στο Σ.Ε.Α. Ψαθοπύργου καθώς και την άδεια επαναχρησιμοποίησης των επεξεργασμένων λυμάτων

Με το υπ' αριθμ: 5474/13-07-2018 έγγραφο του Τμήματος Β' της Ειδικής Υπηρεσίας Δημοσίων Έργων Κατασκευής Συγκοινωνιακών Έργων με Σύμβαση Παραχώρησης του Υπ. Υποδομών & Μεταφορών, με το οποίο υποβλήθηκε στη ΔΙΠΑ του ΥΠΕΝ το έντυπο αντίτυπο του Φακέλου Τροποποίησης (ΦΤ) της υπό εξέταση ΑΕΠΟ. **ως προς την περιβαλλοντική αδειοδότηση των εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων (ΕΕΛ) στο Σ.Ε.Α. Ψαθοπύργου καθώς και την άδεια επαναχρησιμοποίησης των επεξεργασμένων λυμάτων**

Ο φάκελος διαβιβάστηκε στους ακόλουθους φορείς και υπηρεσίες:

1. Στο Περιφερειακό Συμβούλιο Δυτικής Ελλάδας
2. Στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση Πελοποννήσου, Δυτ. Ελλάδας & Ιονίων Νήσων: Δ/ση Υδάτων Δυτικής Ελλάδας
3. Στην Περιφέρεια Δυτ. Ελλάδας: Τμήμα Περιβάλλοντος & Υδροοικονομίας ΠΕ Αχαΐας της Δ/σης Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού, Τμήμα Φυτικής & Ζωικής Παραγωγής ΠΕ Αχαΐας της Δ/σης Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής, Τμήμα

Κεφάλαιο 3: Μελέτη περίπτωσης: η Ολυμπία Οδός

Περιβαλλοντικής Υγιεινής & Υγειονομικού Ελέγχου ΠΕ Αχαΐας της
Δ/νσης Δημόσιας Υγείας

Πίνακας 3-14 Διαδικασία υποβολής, ελέγχου και έκδοσης Απόφασης 6ης τροποποίησης

02-06-2017	Έγκριση της Τεχνικής Περιβαλλοντικής Μελέτης (ΤΕ.ΠΕ.Μ.) του Σταθμού Εξυπηρέτησης Αυτοκινητιστών (ΣΕΑ) Ψαθοπούργου
13-07-2018	Υποβολή στη ΔΙΠΑ του ΥΠΕΝ αντίτυπο φακέλου τροποποίησης
06-08-2018	Διαβίβαση σε: (i) Περιφερειακό Συμβούλιο Δυτικής Ελλάδας, για τη δημοσιοποίηση του στο πλαίσιο ενημέρωσης του κοινού (ii) Αποκεντρωμένη Διοίκηση Πελοποννήσου, Δυτ. Ελλάδας & Ιονίων Νήσων: Δ/νση Υδάτων Δυτικής Ελλάδας (iii) Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας: Τμήμα Περιβάλλοντος & Υδροοικονομίας ΠΕ Αχαΐας της Δ/νσης Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού, Τμήμα Φυτικής & Ζωικής Παραγωγής ΠΕ Αχαΐας της Δ/νσης Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής, Τμήμα Περιβαλλοντικής Υγιεινής & Υγειονομικού Ελέγχου ΠΕ Αχαΐας της Δ/νσης Δημόσιας Υγείας
14-09-2018	Τμήμα Περιβάλλοντος & Υδροοικονομίας ΠΕ Αχαΐας της Δ/νσης Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού, Τμήμα Φυτικής & Ζωικής Παραγωγής ΠΕ Αχαΐας της Δ/νσης Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής, Τμήμα Περιβαλλοντικής Υγιεινής & Υγειονομικού Ελέγχου ΠΕ Αχαΐας της Δ/νσης Δημόσιας Υγείας: δεν εκφράζονται αντιρρήσεις
24-12-2018	Τμήμα Ανάπτυξης & Διμερών Σχέσεων της Δ/νσης Υδάτων Δυτικής Ελλάδας: διαπίστωση ελλείψεων
19-06-2020	Σχετικά με την υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων τεκμηρίωσης
07-07-2020	Τμήμα Ανάπτυξης & Διμερών Σχέσεων της Δ/νσης Υδάτων Δυτικής Ελλάδας: γνωμοδοτεί θετικά

Ύστερα από τις απαραίτητες ενέργειες (Πίνακας 3-14) εκδόθηκε η υπ' αριθμ: 46361/746/01-02-2021 Απόφαση Τροποποίησης της υφιστάμενης ΑΕΠΟ ως προς την περιβαλλοντική αδειοδότηση των εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων (ΕΕΛ) στο Σ.Ε.Α. Ψαθοπούργου καθώς και την άδεια επαναχρησιμοποίησης των επεξεργασμένων λυμάτων [ΑΔΑ: ΨΝ3Ψ4653Π8-ΧΛΓ]. Την απόφαση της τροποποίησης της ΚΥΑ εξέδωσε ο Γενικός Δ/ντης Περιβαλλοντικής Πολιτικής του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Κεφάλαιο 3: Μελέτη περίπτωσης: η Ολυμπία Οδός

Ο χρόνος που μεσολάβησε από την ημερομηνία υποβολής του φακέλου τροποποίησης της ΑΕΠΟ μέχρι και την έκδοση της απόφασης είναι **29,5 μήνες**.

Στον Πίνακα 3-15 που ακολουθεί παρουσιάζονται οι όροι της ΚΥΑ ΕΠΟ οι οποίοι τροποποιήθηκαν.

Πίνακας 3-15 Άρθρα που τροποποιήθηκαν με την 6^η τροποποίηση

Παράγραφος	Τροποποίηση
(δ)	Αντικατάσταση του όρου 25
(ζ), (η), (θ)	Προσθήκη της νέας ΜΠΕ

Πορεία των εργασιών κατά την περίοδο κατάθεσης του φακέλου τροποποίησης της υφιστάμενης ΚΥΑ ΕΠΟ

Σύμφωνα με την ετήσια πρόοδο όπως καταγράφεται από την ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟ Α.Ε. οι προβλεπόμενες εργασίες στο τμήμα Κορίνθου – Πατρών κατά την περίοδο υποβολής του φακέλου τροποποίησης (Β' εξάμηνο 2018) είχαν ολοκληρωθεί.

3.5.2.7. 7^η τροποποίηση, ως προς την περιβαλλοντική αδειοδότηση και ενσωμάτωση των διαφοροποιήσεων του υδραυλικού σχεδιασμού του έργου (πρόσθετα/ συμπληρωματικά υδραυλικά τεχνικά έργα)

Με το υπ' αριθμ: Β/Ε2/Φ14/51867/01-03-2021 έγγραφο του Τμ. Κατασκευής Έργων Πελοποννήσου της ΕΥΔΕ/ΚΣΕΣΠ του Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών, με το οποίο υποβλήθηκε στη ΔΙΠΑ του ΥΠΕΝ το έντυπο αντίτυπο του φακέλου ΜΠΕ για την τροποποίηση της ΑΕΠΟ του υπό εξέταση έργου **ως προς την περιβαλλοντική αδειοδότηση και ενσωμάτωση των διαφοροποιήσεων του υδραυλικού σχεδιασμού του έργου (πρόσθετα/ συμπληρωματικά υδραυλικά τεχνικά έργα)**. Επιπλέον έγινε ενημέρωση για την καταχώρηση αυτής στο **Ηλεκτρονικό Περιβαλλοντικό Μητρώο (ΗΠΜ)** με ΠΕΤ: 2102480213 (24-02-2021), σύμφωνα με τα οριζόμενα στο αρ. 18 του Ν.4014/2011.

Ακολούθως διαβιβάστηκε στους ακόλουθους φορείς και υπηρεσίες ο φάκελος τροποποίησης της ΜΠΕ:

Κεφάλαιο 3: Μελέτη περίπτωσης: η Ολυμπία Οδός

1. Στα Περιφερειακά Συμβούλια Πελοποννήσου και Δυτικής Ελλάδας
2. Έγινε ενημέρωση ότι ο φάκελος καθίσταται διαθέσιμος στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του ΗΠΜ, προκειμένου οι κάτωθι αναφερόμενοι γνωμοδοτούντες φορείς να διατυπώσουν τις απόψεις τους: (Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων: Δ/ση Περιβάλλοντος, Χωροταξίας & Κλ. Αλλαγής - Αποκεντρωμένης Διοίκηση Πελοποννήσου, Δυτ. Ελλάδας & Ιονίων Νήσων: Τμήμα Παρακολούθησης & Προστασίας των Υδατικών Πόρων των Δ/σεων Υδάτων Δυτικής Ελλάδας και Πελοποννήσου, Δ/σεις Δασών Αχαΐας και Κορινθίας, Δ/ση Συντονισμού & Επιθεώρησης Δασών, Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας: Τμ. Περιβάλλοντος & Υδροοικονομίας ΠΕ Αχαΐας της Δ/σης Περιβάλλοντος & Χωρικού, Περιφέρεια Πελοποννήσου: Τμ. Περιβάλλοντος & Υδροοικονομίας ΠΕ Κορινθίας της Δ/σης Περιβάλλοντος & Χωρικού)

Πίνακας 3-16 Διαδικασία υποβολής, ελέγχου και έκδοσης Απόφασης 7ης τροποποίησης

01-03-2021	(i) Υποβολή στη ΔΙΠΑ του ΥΠΕΝ του φακέλου ΜΠΕ για την τροποποίηση της ΑΕΠΟ του έργου του θέματος (ii) Καταχώρηση στο ΗΠΜ
16-03-2021	Υποβολή επιπλέον αντιτύπων
08-04-2021	Διαβίβαση σε: (i) Περιφερειακά συμβούλια Πελοποννήσου και Δυτικής Ελλάδας (ii) Ενημέρωση σε γνωμοδοτούντες φορείς ότι ο φάκελος είναι διαθέσιμος στην ηλεκτρονική πλατφόρμα
10-05-2021	Τμ Κλιμ. Αλλαγής & Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων: έκδοση πρακτικού χωροταξικής και περιβαλλοντικής γνωμοδότησης αναφορικά με τη διαφοροποίηση του σχεδιασμού του έργου
01-06-2021	Έντυπο Δ9 Δ/σης Δασών Κορινθίας: αδυναμία γνωμοδότησης λόγω μη αρμοδιότητας
01-06-2021	Έντυπο Δ9 Τμ. Παρακολούθησης & Προστασίας Υδατικών Πόρων της Δ/σης Υδάτων Δυτ. Ελλάδας της Αποκεντρωμένης: Διαπιστώνονται ουσιώδεις ελλείψεις στο περιεχόμενο της ΜΠΕ και απαιτείται συμπλήρωση ώστε να γνωμοδοτήσουν (ΑΠΑΝΤΗΘΗΚΕ 20-07-2021)
11-06-2021	Έντυπο Δ9 του Τμ. Περιβάλλοντος της Δ/σης Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού της Περιφέρειας Δυτ. Ελλάδας: θετική γνωμοδότηση

Κεφάλαιο 3: Μελέτη περίπτωσης: η Ολυμπία Οδός

22-06-2021	Περ. Συμβούλιο Δυτ. Ελλάδας διαβίβαση: (i) Απόσπασμα πρακτικού με θετική γνωμοδότηση (ii) Έντυπο Δ10 του Περ. Συμβουλίου Δυτ. Ελλάδας: θετική γνωμοδότηση
03-08-2021	Διαβίβαση από Περιφερειακό Συμβούλιο Πελοποννήσου (i) Πρακτικού με θετική γνωμοδότηση (ii) Έντυπο Δ9 Τμ. Περιβάλλοντος & Υδροοικονομίας ΠΕ Κορινθίας
23-08-2021	Έντυπο Δ9 Τμ. Παρακολούθησης & Προστασίας Υδατικών Πόρων της Δ/νσης Υδάτων Δυτ. Ελλάδας της Αποκεντρωμένης: θετική γνωμοδότηση

Μετά τις απαραίτητες ενέργειες (Πίνακας 3-16) επί των τοποθετήσεων σχετικά με τον φάκελο τροποποίησης της ΜΠΕ εκδόθηκε η υπ' αριθμ: 19918/1298/10-11-2021 Απόφαση τροποποίησης της υφιστάμενης ΑΕΠΟ , **για την περιβαλλοντική αδειοδότηση και ενσωμάτωση των διαφοροποιήσεων του υδραυλικού σχεδιασμού του έργου (πρόσθετα/ συμπληρωματικά υδραυλικά τεχνικά έργα)** [ΑΔΑ: ΩΝΓΔ4653Π8-Ν7Ξ]. Την απόφαση της τροποποίησης της ΚΥΑ εξέδωσε ο **Γενικός Δ/ντης Περιβαλλοντικής Πολιτικής του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας**.

Το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε από την ημερομηνία κατάθεσης του φακέλου έως ότου εκδοθεί η άδεια τροποποίησης ΑΕΠΟ ήταν 250 ημέρες ήτοι **8,3 μήνες**.

Στον Πίνακα 3-17 που ακολουθεί παρουσιάζονται οι όροι της ΚΥΑ ΕΠΟ οι οποίοι τροποποιήθηκαν.

Πίνακας 3-17 Άρθρα που τροποποιήθηκαν με την 7^η τροποποίηση

Παράγραφος	Τροποποίηση
(α)	Μετονομασία και προσθήκη περίπτωσης (iii) στην παράγραφο α3
(δ)	Προσθήκη στον όρο 7 Αντικατάσταση όρου 28.3

Πορεία των εργασιών κατά την περίοδο κατάθεσης του φακέλου τροποποίησης της υφιστάμενης ΚΥΑ ΕΠΟ

Αξίζει να σημειωθεί πως κατά την διάρκεια συγγραφής της παρούσας εργασίας κατασκευαστικές εργασίες που σχετίζονται με αντιπλημμυρική προστασία βρίσκονταν σε εξέλιξη,

3.5.2.8. Σύνοψη τροποποιήσεων

Από όλα τα παραπάνω διαπιστώνουμε ότι η υπ' αριθμ: **104892/16-06-2006 ΚΥΑ Έγκρισης Περιβαλλοντικών όρων** για το έργο «Οδικός άξονας Κόρινθος – Πάτρα: αναβάθμισης της υφιστάμενης οδού σε αυτοκινητόδρομο» από την ημερομηνία αρχικής έκδοσής της τροποποιήθηκε επτά φορές. Οι τροποποιήσεις αυτές αφορούν διαφορετικά ζητήματα σχετικά με τον σχεδιασμό και την κατασκευή του Έργου, με ως επί το πλείστον να αφορούν θέσεις δανειοθαλάμων για τη λήψη αδρανών υλικών.

Στον Πίνακα 3-18 που ακολουθεί συνοψίζονται οι τροποποιήσεις της αρχικής ΚΥΑ ΕΠΟ μαζί με τους χρόνους και τα ζητήματα που τίθενται σε κάθε μία από αυτές. Παρατηρούμε ότι η διαδικασία των τροποποιήσεων της αρχικής ΑΕΠΟ με υποβολή ΜΠΕ ή Φακέλου Τροποποίησης ξεκινάει με την Β' φάση κατασκευής του έργου, ήτοι μετά τον Δεκέμβριο του 2013 οπότε έγινε επαναδιαπραγμάτευση της Σύμβασης Παραχώρησης με αποκοπή του τμήματος «Πάτρα -Πύργος – Τσακώνα».

Κατά την διάρκεια έκδοσης της αρχικής ΚΥΑ ΕΠΟ ήταν σε ισχύ ο **N.3010/2002 (ΦΕΚ 91^A /25-04-2002)** «Εναρμόνιση του Ν. 1650/1986 με τις Οδηγίες 97/11 Ε.Ε. και 96/61 Ε.Ε., διαδικασία οριοθέτησης και ρυθμίσεις θεμάτων για τα υδατορέματα και άλλες διατάξεις». Κατά την διαδικασία των τροποποιήσεων (1^η έως 5^η) ήταν σε ισχύ ο **N.4014/2011 (ΦΕΚ 209^A /21-09-2011)** «Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων» ενώ κατά την 6^η και 7^η τροποποίηση ήταν σε ισχύ ο **N.4685/2020 (ΦΕΚ 92^A /07-05-2020)** «Εκσυγχρονισμός περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών 2018/844 και 2019/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις».

Κεφάλαιο 3: Μελέτη περίπτωσης: η Ολυμπία Οδός

Επιπλέον παρότι το κύριο τμήμα του έργου παραδόθηκε σε κυκλοφορία τον Απρίλιο του 2017 συνεχίζουν να υφίστανται ανάγκες εξεύρεσης δανειοθαλάμων όπως επίσης και κατασκευής νέων εργασιών. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι τα πρόσθετα υδραυλικά έργα τα οποία χρειάστηκε να κατασκευαστούν σε συγκεκριμένες θέσεις καθώς κατά την διάρκεια της πρώτης φάσης της κατασκευής δεν προβλέφθηκαν σε όλες τις απαιτούμενες θέσεις.

Πίνακας 3-18 Θεματολογία τροποποιήσεων ΚΥΑ ΕΠΟ

Τροποποίηση	Υποβολή	Θέμα
1 ^η 03-06-2014 [ΑΔΑ: ΒΙΥ10-Α56]	ΜΠΕ	Ως προς τους πρόσθετους χώρους λατομείων και δανειοθαλάμων στους Νομούς Κορινθίας και Αχαΐας για τις ανάγκες κατασκευής του αυτοκινητοδρόμου
2 ^η 08-09-2015 [ΑΔΑ: ΒΜΙ8465ΦΘΗ-ΓΦΙ]	ΜΠΕ	Ως προς τον οριστικό σχεδιασμό του έργου
3 ^η 18-04-2016 [ΑΔΑ: ΩΧΝ14653Π8-8ΕΙ]	ΜΠΕ	Ως προς τη λήψη υλικών από τη θέση ΣΟΥΣΑΝΑ Αθικίων Δήμου Κορινθίων
4 ^η 25-05-2017 [ΑΔΑ: 62ΘΚ4653Π8-7ΨΖ]	ΜΠΕ	Ως προς: (i) Την εκμετάλλευση 3 λατομείων αδρανών υλικών στους Νομούς Κορινθίας και Αχαΐας για τις ανάγκες κατασκευής του οδικού έργου (ii) Τις τεχνικές διαφοροποιήσεις του τεχνικού σχεδιασμού του οδικού έργου
5 ^η 09-12-2019 [ΑΔΑ: ΩΠ5Β4653Π-ΗΒΧ]	Φάκελος τροποποίησης	Ως προς τη λειτουργική επέκταση του ορίου εκτέλεσης του οδικού έργου για την ανακατασκευή γεφυρών επί του ποταμού Σύθα και ρέματος Σκουπέικο στην παλαιά εθνική οδό Κορίνθου – Πατρών
6 ^η 01-02-2021 [ΑΔΑ: ΨΝ3Ψ4653Π8-ΧΛΓ]	Φάκελος τροποποίησης	Ως προς την περιβαλλοντικής αδειοδότηση των εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων (ΕΕΛ) στο Σ.Ε.Α. Ψαθόπυργου καθώς και την άδεια επαναχρησιμοποίησης των επεξεργασμένων λυμάτων
7 ^η 10-11-2021 [ΑΔΑ: ΩΝΓΔ4653Π8-Ν7Ξ]	ΜΠΕ	Ως προς την περιβαλλοντική αδειοδότηση και ενσωμάτωση των διαφοροποιήσεων του υδραυλικού σχεδιασμού του έργου (πρόσθετα/συμπληρωματικά υδραυλικά τεχνικά έργα)

3.5.3. Χρονικά διαστήματα τροποποιήσεων με βάση την ισχύουσα νομοθεσία

Στον Πίνακα 3-19 που ακολουθεί παρουσιάζονται τα χρονικά διαστήματα που μεσολάβησαν μεταξύ των σταδίων παραλαβής της ΜΠΕ ή του Φακέλου Τροποποίησης από την Υπηρεσία ελέγχου (Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης - ΔΙΠΑ του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας πρώην Ειδική Υπηρεσία Περιβάλλοντος - ΕΥΠΕ του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας & Δημοσίων Έργων) έως την έκδοση της οριστικής Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων.

Επιπλέον, στον Πίνακα 3-19 που ακολουθεί παρουσιάζονται οι απαιτούμενοι χρόνοι για την έκδοση/τροποποίηση ΑΕΠΟ που ήταν σε ισχύ κατά την διάρκεια της χρονικής περιόδου που εξετάζει η παρούσα εργασία. Πιο συγκεκριμένα η αρχική ΚΥΑ ΕΠΟ όταν εκδόθηκε ήταν σε ισχύ η **ΚΥΑ 11014/2003 (ΦΕΚ 332^β)** «Διαδικασία Προκαταρκτικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης και Αξιολόγησης (Π.Π.Ε.Α.) και Έγκρισης Περιβαλλοντικών όρων (Ε.Π.Ο.) σύμφωνα με το άρθρο 3 του Ν.1650/86 (ΦΕΚ 160^α) όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του Ν.3010/02 (ΦΕΚ 91^α).

Ακολουθώς για την 1^η έως την 5^η τροποποίηση έχουν ληφθεί υπόψη οι μέγιστοι χρόνοι που αναφέρονται στο άρθρο 3, παράγραφος 2 του Ν.4014/2011 όπως εξειδικεύεται με την ΚΥΑ 167563/2013 (ΦΕΚ 964^β) χωρίς να συμπεριλαμβάνονται οι χρόνοι που θα απαιτούνταν σε περίπτωση αποστολή στο ΚΕΣΠΑ, καθώς παρατηρείται από όλες τις εκδοθείς Αποφάσεις Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων δεν υπήρξε τέτοια γνωμοδότηση. Σημειωτέων ότι ήταν σε ισχύ οι συγκεκριμένοι χρόνοι κατά την έκδοση των εν λόγω αποφάσεων.

Τέλος κατά την 6^η και 7^η τροποποίηση ήταν σε ισχύ ο Ν.4685/2020, ο οποίος περιόρισε τα χρονικά διαστήματα έκδοσης ΑΕΠΟ χωρίς να καταργείται η προηγούμενη ΚΥΑ στην οποία εξειδικεύονται οι χρόνοι για κάθε επί μέρους φάση της διαδικασίας.

Οι χρόνοι αυτοί (σε εργάσιμες ημέρες) αφορούν έργο κατηγορίας Α1 χωρίς την υποχρέωση σύνταξης Π.Π.Π.Α..

Κεφάλαιο 3: Μελέτη περίπτωσης: η Ολυμπία Οδός

Πίνακας 3-19 Απαιτούμενοι χρόνοι έκδοσης ΑΕΠΟ για τα ισχύοντα Νομικά πλαίσια την περίοδο μελέτης περίπτωσης

ΦΑΣΗ	ΗΜΕΡΕΣ		
	ΚΥΑ 11014/2003 (ΦΕΚ 332B)	N.4014/2011 (ΚΥΑ 167563/2013 ΦΕΚ 964B)	N.4685/2020
	Αρχική ΚΥΑ ΕΠΟ	1 ^η έως 5 ^η τροποποίηση	6 ^η και 7 ^η τροποποίηση
A	20	17	16
B	35	47(μη συμπεριλαμβανομένου του χρόνου που θα οριστεί στον φορέα)	30 (+20 στην περίπτωση ΚΕΣΠΑ)
Γ	15	45	20 (ή 10 στην περίπτωση ΚΕΣΠΑ)
ΣΥΝΟΛΟ	70	109	76

Το **1^ο στάδιο (φάση A)** από την κατάθεση του φακέλου στην υπηρεσία μέχρι την διαβίβαση αυτού κατά περίπτωση στους εμπλεκόμενους φορείς περιλαμβάνει την τυχόν προσκόμιση πρόσθετων – συμπληρωματικών στοιχείων καθώς και τον έλεγχο πληρότητας του φακέλου, κυμαίνεται **από τις 16 έως τις 20 ημέρες**.

Το **2^ο στάδιο (φάση B)** από την διαβίβαση έως την συλλογή των γνωμοδοτήσεων περιλαμβάνει και την περίπτωση αντικρουόμενων απόψεων με τις απαντήσεις από τον φορέα υλοποίησης και την εκ νέου διαβίβαση των προσκομισθέντων στοιχείων . με το πέρας των γνωμοδοτήσεων και απόψεων των εμπλεκόμενων φορέων από την υπηρεσία έκδοσης της απόφασης. Η μέγιστη διάρκεια αυτού του σταδίου κυμαίνεται **από τις 30 έως τις 70 ημέρες**. Τέλος, το **3^ο στάδιο (φάση Γ)** αφορά το χρονικό διάστημα από την συλλογή όλων των στοιχείων από την υπηρεσία του Υπουργείου έως την έκδοση της οριστικής απόφασης, **διάρκειας 10 έως 45 ημερών** αναλόγως με το ισχύοντα κατά περίπτωση νομικό πλαίσιο.

Από τον Πίνακα 3-20 (σε παρένθεση αναφέρονται οι χρόνοι της ισχύουσας κατά περίπτωση νομοθεσίας του Πίνακα 3-19), είναι προφανές ότι υπάρχει πολύ

Κεφάλαιο 3: Μελέτη περίπτωσης: η Ολυμπία Οδός

σημαντική καθυστέρηση στα επί μέρους στάδια η οποία αν και εντοπίζεται σε όλα τα στάδια τείνει να εμφανίζει την μεγαλύτερη καθυστέρηση στο στάδιο των γνωμοδοτήσεων (2^ο στάδιο – φάση Β) και της εκ νέου συλλογής πληροφοριών ώστε να απαντηθούν τα ερωτήματα που τίθενται κατά περίπτωση.

Το 1^ο στάδιο (φάση Α) που αφορά τον έλεγχο και την διαβίβαση του φακέλου τείνει να παρουσιάζει την μικρότερη καθυστέρηση η οποία όπως αναλύθηκε παραπάνω σε κάθε περίπτωση οφείλεται σε κατάθεση επιπλέον στοιχείων ή προσκόμιση επιπλέον αντιγράφων.

Στα διαγράμματα που απεικονίζονται στις *Εικόνες 3-11 έως 3-14* που ακολουθούν παρουσιάζονται τα χρονικά διαστήματα μεταξύ των απαιτούμενων χρόνων αδειοδότησης με βάση την κατά περίπτωση ισχύουσα νομοθεσία σε σύγκριση με τους απαιτούμενους χρόνους όπως προέκυψαν από την εξέταση του χρόνου έκδοσης κάθε Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων ξεχωριστά.

Κεφάλαιο 3: Μελέτη περίπτωσης: η Ολυμπία Οδός

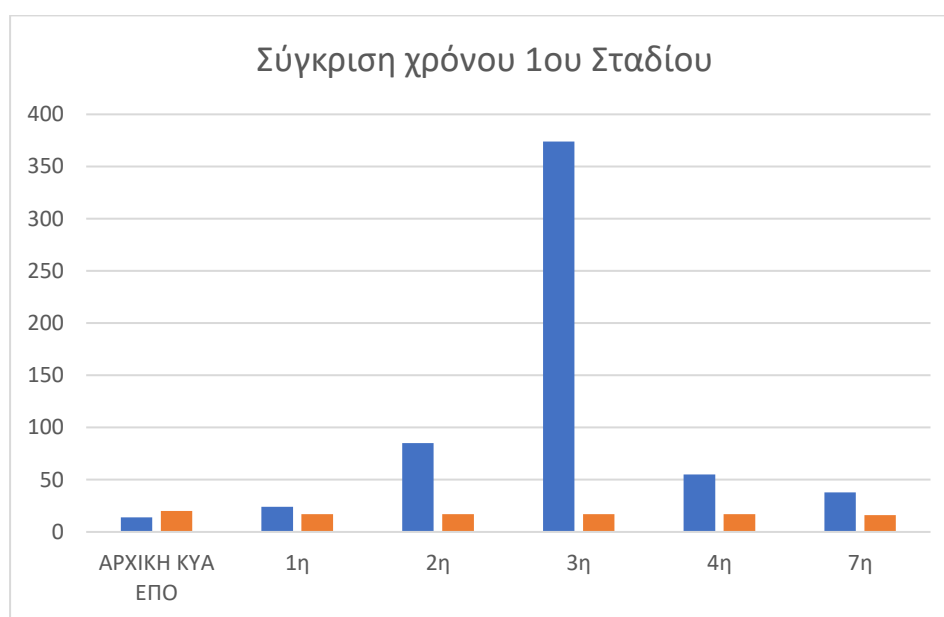
Πίνακας 3-20 Τροποποιήσεις ΚΥΑ ΕΠΟ και συσχέτιση των χρόνων με βάση την νομοθεσία

Διαδικασία	Αρχική ΚΥΑ ΕΠΟ	ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ						
		1 ^η	2 ^η	3 ^η	4 ^η	5 ^η	6 ^η	7 ^η
1^ο ΣΤΑΔΙΟ	13-12-2005	11-02-2013	09-12-2014	09-12-2014	18-07-2016	06-08-2019	13-07-2018	01-03-2021
ΔΙΑΡΚΕΙΑ	14 ημέρες (20)	24 ημέρες (17)	85 ημέρες (17)	374 ημέρες (17)	55 ημέρες (17)	42 ημέρες	23 ημέρες	38 ημέρες (16)
ΔΙΑΦΟΡΑ	-6 ημέρες	+7 ημέρες	+68 ημέρες	+357	+38			+22
2^ο ΣΤΑΔΙΟ	27-12-2005	07-03-2013	17-03-2015	18-12-2015	13-09-2016	18-09-2019	06-08-2018	08-04-2021
ΔΙΑΡΚΕΙΑ	85 ημέρες (35)	377 ημέρες (47)	104 ημέρες (47)	32 ημέρες (47)	157 ημέρες (47)	57 ημέρες	690 ημέρες	135 ημέρες (30)
ΔΙΑΦΟΡΑ	+50 ημέρες	+330 ημέρες	+57 ημέρες	-15 ημέρες	+110			+105
3^ο ΣΤΑΔΙΟ	24-03-2006	24-03-2014	01-07-2015	20-01-2016	20-02-2017	15-11-2019	07-07-2020	23-08-2021
ΔΙΑΡΚΕΙΑ	82 ημέρες (15)	69 ημέρες (45)	68 ημέρες (45)	86 ημέρες (45)	93 ημέρες (45)	24 ημέρες	173 ημέρες	77 ημέρες (20)
ΔΙΑΦΟΡΑ	+67 ημέρες	+24 ημέρες	+23 ημέρες	+41	+48			+57
Έκδοση Απόφασης	16-06-2006	03-06-2014	08-09-2015	18-04-2016	25-05-2017	09-12-2019	01-02-2021	10-11-2021
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ	181 ημέρες (70)	470 ημέρες (109)	257 ημέρες (109)	492 ημέρες (109)	305 ημέρες (109)	123 ημέρες (25)	886 ημέρες (25)	250 ημέρες (66)
ΔΙΑΦΟΡΑ	+111ημέρες	+361 ημέρες	+148 ημέρες	+383	+196	+98	+861	+184

Κεφάλαιο 3: Μελέτη περίπτωσης: η Ολυμπία Οδός

Αξίζει να σημειωθεί ότι η 5^η και 6^η τροποποίηση έγιναν με υποβολή φακέλου τροποποίησης ως εκ τούτου ο χρόνος που προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία για την έκδοση της απόφασης έγκρισης της τροποποίησης είναι **25 εργάσιμες ημέρες** από την υποβολή του στην εκάστοτε υπηρεσία. Ο χρόνος αυτός παρατηρείται ότι ξεπεράστηκε για την έκδοση και των δύο αυτών σχετικών αποφάσεων.

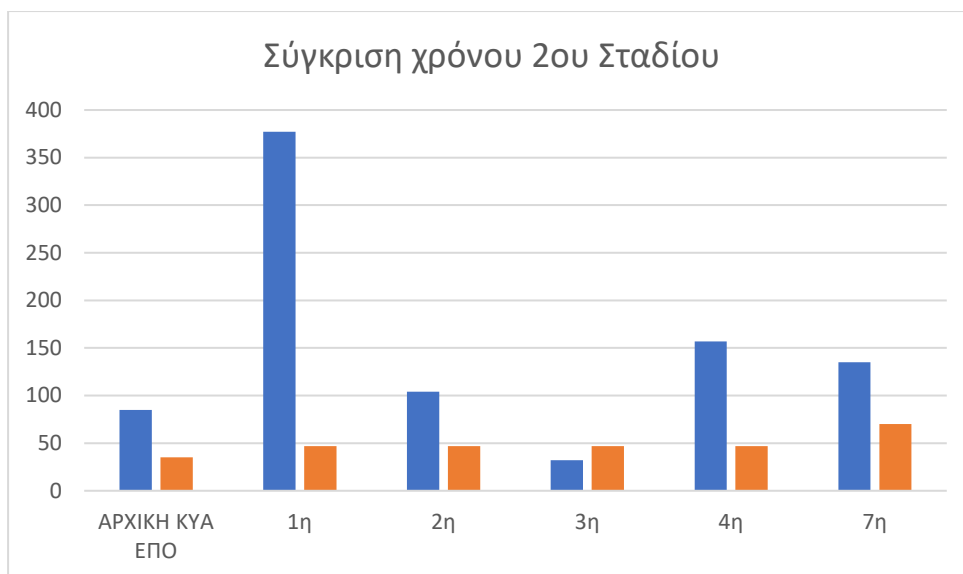
Στο διάγραμμα της *Εικόνας 3-11* παρατηρούμε ότι η απόκλιση σε αυτό το στάδιο είναι αρκετά μικρή με εξαίρεση την 2^η και 3^η τροποποίηση, στις οποίες παρατηρείται καθυστέρηση στην προσκόμιση των επιπλέον αντιγράφων.

Εικόνα 3-11 Σύγκριση χρόνου 1^{ου} Σταδίου έκδοσης ΑΕΠΟ (μπλε ράβδος: χρόνος που απαιτήθηκε, πορτοκαλί ράβδος: ισχύων χρόνος από την νομοθεσία)

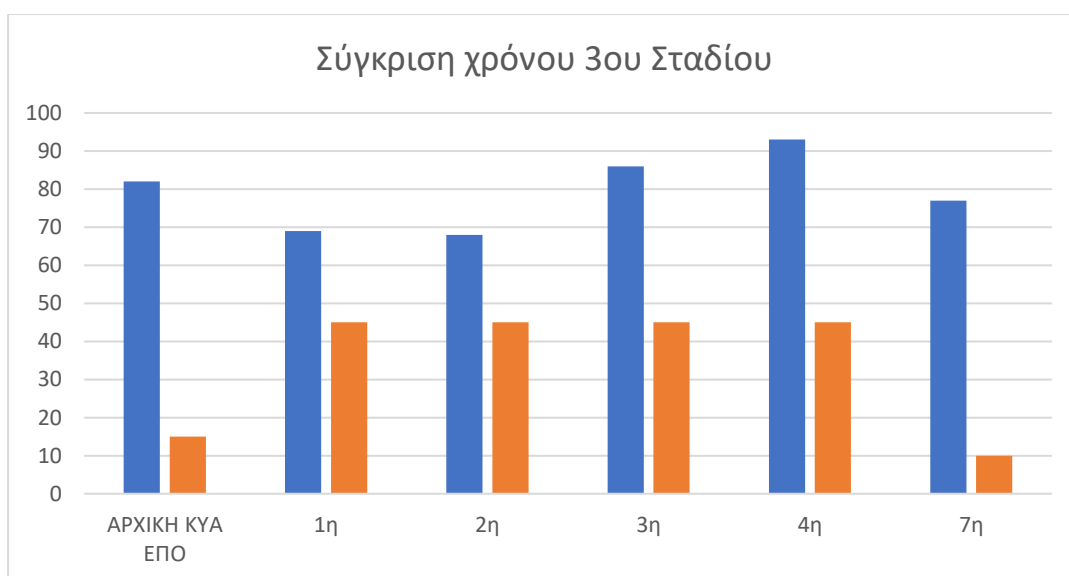
Ακολουθώντας, στο διάγραμμα της *Εικόνας 3-12*, το οποίο αφορά το Στάδιο της δημόσιας διαβούλευσης και της συγκέντρωσης γνωμοδοτήσεων από τις συναρμόδιες υπηρεσίες παρατηρούμε σημαντικότερη απόκλιση στους χρόνους, γεγονός που σχετίζεται άμεσα με τις γνωμοδοτήσεις των φορέων, όπως επίσης και από τις εκ νέου τοποθετήσεις του φορέα του έργου επί αυτών. **Η μέγιστη καθυστέρηση 312 ημέρες παρουσιάζεται στην κατάθεση της 1^{ης} τροποποίησης οι οποία σχετίζεται με την αδειοδότηση πρόσθετων χώρων λατομείων και δανειοθαλάμων.**

Κεφάλαιο 3: Μελέτη περίπτωσης: η Ολυμπία Οδός

Εικόνα 3-12 Σύγκριση χρόνου 2^{ου} Σταδίου έκδοσης ΑΕΠΟ (μπλε ράβδος: χρόνος που απαιτήθηκε, πορτοκαλί ράβδος: ισχύων χρόνος από την νομοθεσία)

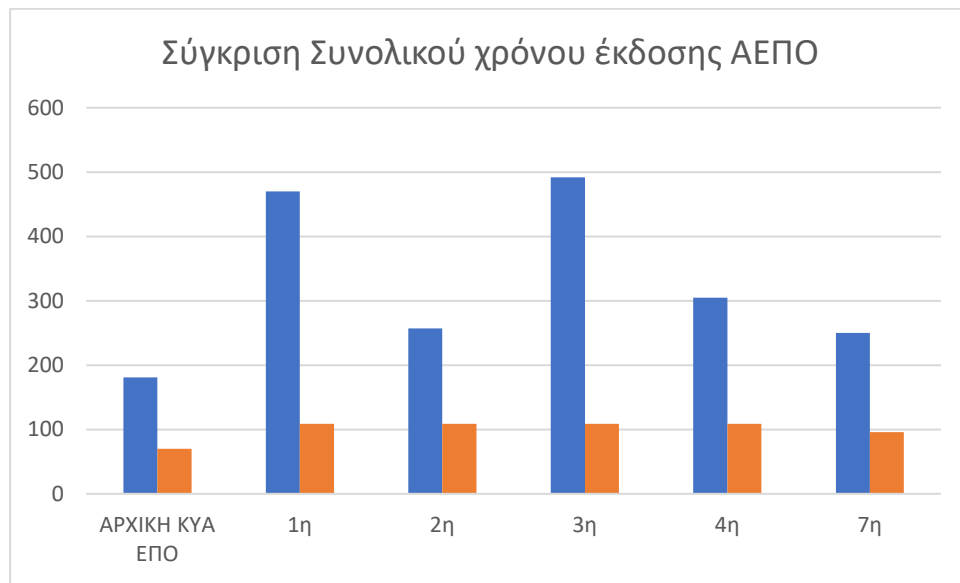
Στο διάγραμμα της *Εικόνας 3-13* παρουσιάζονται τα στοιχεία που σχετίζονται με το 3^ο Στάδιο (Φάση Γ) της διαδικασίας, το οποίο περιλαμβάνει την συλλογή όλων των απόψεων – γνωμοδοτήσεων έως την έκδοση της οριστικής απόφασης. Στο στάδιο αυτό παρατηρούνται αξιοσημείωτες διαφορές στους τελικούς χρόνους οι οποίες δεν σχετίζονται με εξωτερικούς παράγοντες καθώς έχουν συγκεντρωθεί στην αδειοδοτούσα αρχή όλα τα σχετικά στοιχεία.

Εικόνα 3-13 Σύγκριση χρόνου 3^{ου} Σταδίου έκδοσης ΑΕΠΟ (μπλε ράβδος: χρόνος που απαιτήθηκε, πορτοκαλί ράβδος: ισχύων χρόνος από την νομοθεσία)

Κεφάλαιο 3: Μελέτη περίπτωσης: η Ολυμπία Οδός

Συνοψίζοντας στο διάγραμμα της *Εικόνας 3-14* παρουσιάζονται συγκεντρωτικά οι χρόνοι που απαιτήθηκαν να εκδοθεί σε κάθε περίπτωση η απαιτούμενη απόφαση τροποποίησης της ΑΕΠΟ του Έργου «Οδικός άξονας Κόρινθος – Πάτρα (αναβάθμιση υφιστάμενης οδού σε αυτοκινητόδρομο)», ενός έργου υποδομών σημαντικής εθνικής σημασίας, σε σχέση με την κατά περίπτωση ισχύουσα νομοθεσία. Είναι προφανές ότι εντοπίζονται σημαντικές καθυστερήσεις σε όλα τα επί μέρους στάδια το οποίο απεικονίζεται καλύτερα και στους αθροιστικούς χρόνους αυτών.

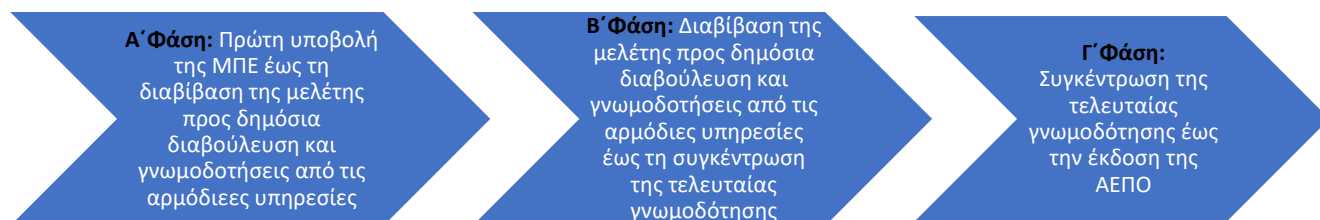
Εικόνα 3-14 Σύγκριση συνολικού χρόνου έκδοσης ΑΕΠΟ (μπλε ράβδος: χρόνος που απαιτήθηκε, πορτοκαλί ράβδος: ισχύων χρόνος από την νομοθεσία)

4. Συμπεράσματα

Αντικείμενο της παρούσας εργασίας είναι η εξέταση της εφαρμογής της νομοθεσίας Περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων και δραστηριοτήτων στην Ελλάδα σε έργα Υποδομών.

Πιο συγκεκριμένα παρουσιάστηκε το γενικό πλαίσιο της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης με τις εκάστοτε αλλαγές που έχουν επέλθει αρχής γενομένης του Ν.1650/1986 μέχρι το σημερινό ισχύον νομοθετικό πλαίσιο του Ν.4014/2011 «Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Περιβάλλοντος» (ΦΕΚ 209^A/2011), με τις τροποποιήσεις που έχουν επέλθει σε αυτόν. Στο Παράρτημα παρουσιάζονται όλες οι τροποποιήσεις που έχουν γίνει στον παραπάνω Νόμο.

Διακρίθηκαν οι Κατηγορίες των έργων και δραστηριοτήτων και δόθηκε ιδιαίτερη αναφορά στους χρόνους που προβλέπονται στην ισχύουσα Νομοθεσία στα επί μέρους στάδια από την υποβολή μίας Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων ενός έργου ή δραστηριότητας μέχρι την έκδοση της τελικής Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών όρων (Α.Ε.Π.Ο.), στάδια που παρουσιάζονται στο ακόλουθο *Διάγραμμα 4-1*.

Διάγραμμα 4-1 Προσδιορισμός επιμέρους φάσεων στην διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης (Πηγή: Συμπληρωματική Ανάλυση, ΣΕΒ, Αθήνα 2019)

Ακολούθως έγινε σύνοψη των μέγιστων προβλεπόμενων χρόνων που απαιτούνται για έκδοση ΑΕΠΟ σύμφωνα με την υπ. αριθμ 167563/13 Υπουργική απόφαση (ΦΕΚ 964^B 2013) για περιπτώσεις σύνθετων έργων στα οποία εμφανίζονται αντικρουόμενες απόψεις και στα οποία απαιτείται γνωμοδότηση κατά περίπτωση του ΠΕΣΠΑ ή του ΚΕΣΠΑ. Οι τελευταίες τροποποιήσεις που εξετάστηκαν ήταν σε ισχύ ο Ν.4685/2020.

Κεφάλαιο 4: Συμπεράσματα

Πίνακας 4-1 Σύνοψη Χρόνων έκδοσης Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών όρων Ν.4014/2011 (Κατηγορίες Α1, Α2)

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	Α΄ ΦΑΣΗ (1 ^ο Στάδιο)	Β΄ ΦΑΣΗ (2 ^ο Στάδιο)	Γ΄ ΦΑΣΗ (3 ^ο Στάδιο)	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΧΡΟΝΟΣ
A1	17	82	50	149
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ / ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΜΕ ΦΑΚΕΛΟ	25			
A2	12	72	30	114
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ / ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΜΕ ΦΑΚΕΛΟ	25			

Στη συνέχεια έγινε ανάλυση της περίπτωσης του Έργου Εθνικής Σημασίας, του αυτοκινητοδρόμου Κόρινθος – Πάτρα της ΟΛΥΜΠΙΑΣ ΟΔΟΥ, ως προς τη διαδικασία της περιβαλλοντικής αδειοδότησης. Χρειάστηκαν να γίνουν επτά (7) τροποποιήσεις της αρχικής ΚΥΑ ΕΠΟ. Από τον αριθμό των τροποποιήσεων της η υπ' αριθμ: **104892/16-06-2006 ΚΥΑ Έγκρισης Περιβαλλοντικών όρων** για το έργο «Οδικός άξονας Κόρινθος – Πάτρα: αναβάθμισης της υφιστάμενης οδού σε αυτοκινητόδρομο» την περίοδο 2006 – 2022, προκύπτει ότι ο αρχικός φάκελος ΜΠΕ που τη συνοδεύει είχε συνταχθεί πριν γίνει δημοπράτηση του έργου και δεν κάλυπτε σε όλες τις περιπτώσεις τις ανάγκες οι οποίες προέκυψαν κατά την κατασκευή του υπό εξέταση έργου.

Οι τέσσερις (4) εκ των τροποποιήσεων έγιναν με την κατάθεση εκ νέου φακέλου ΜΠΕ καθότι κρίθηκε ότι οι αλλαγές που θα επέφεραν θα ήταν ουσιαστικές και καθοριστικές, ενώ οι δυο (2) εξ αυτών έγιναν με κατάθεση φακέλου τροποποίησης.

Τρεις (3) εκ των τροποποιήσεων σχετίζονταν με την ανάγκη εξεύρεσης νέων χώρων δανειοθαλάμων για την κατασκευή του έργου. Αξίζει να σημειωθεί ότι η τελευταία τροποποίηση σχετιζόταν με πρόσθετα έργα που αφορούσαν τον υδραυλικό σχεδιασμό γεγονός το οποίο πιθανά θα έπρεπε να είχε προβλεφθεί στα πρώτα στάδια της διαδικασίας της αδειοδότησης καθότι ένα τόσο μεγάλο τεχνικό έργο δεν δύναται να μην προβλέπει στοιχεία που θα θωρακίσουν την αντιπλημμυρική προστασία στις περιοχές τις οποίες θα επηρεάσει.

Κεφάλαιο 4: Συμπεράσματα

Στο πλαίσιο της παρούσας εργασίας οι χρόνοι που καταγράφηκαν για την ολοκλήρωση της διαδικασίας τροποποίησης της αρχικής ΑΕΠΟ συγκρίθηκαν με τους χρόνους που ορίζονται από την κατά περίπτωση ισχύουσα νομοθεσία καθώς από την αρχική απόφαση έως την 7^η τροποποίηση αυτοί είχαν μεταβληθεί.

Πίνακας 4-2 Απαιτούμενοι χρόνοι τροποποίησης ΑΕΠΟ

ΦΑΣΗ	ΗΜΕΡΕΣ		
	ΚΥΑ 11014/2003 (ΦΕΚ 332B)	N.4014/2011 (ΚΥΑ 167563/2013 ΦΕΚ 964B)	N.4685/2020
	Αρχική ΚΥΑ ΕΠΟ	1 ^η έως 5 ^η τροποποίηση	6 ^η και 7 ^η τροποποίηση
A	20	17	16
B	35	47(μη συμπεριλαμβανομένου του χρόνου που θα οριστεί στον φορέα)	30 (+20 στην περίπτωση ΚΕΣΠΑ)
Γ	15	45	20 (ή 10 στην περίπτωση ΚΕΣΠΑ)
ΣΥΝΟΛΟ	70	109	76

Το σημαντικότερο όλων είναι ότι παρατηρείται μεγάλη καθυστέρηση σε όλα τα στάδια με την μέγιστη απόκλιση να καταγράφεται στο Στάδιο 2 (Φάση Β) που σχετίζεται με τις γνωμοδοτήσεις των φορέων και τις εκ νέου τοποθετήσεις του φορέα του έργου στις περιπτώσεις που κρίνεται απαραίτητο.

Επιπλέον υπάρχει καθυστέρηση στο Στάδιο 3 (Φάση Γ) έκδοσης της απόφασης καθώς δεν υπάρχει λογική συσχέτιση μεταξύ των διαστημάτων που γίνονται οι διαδικασίες.

Συνοψίζοντας θα μπορούσαμε να πούμε τα ακόλουθα για την διαδικασία της περιβαλλοντικής αδειοδότησης στο υπό μελέτη έργο:

- Ο αρχικός σχεδιασμός του έργου απαιτήθηκε να τροποποιηθεί σε αρκετές περιπτώσεις καθότι εκτός του ότι υπήρξαν αρχικές καθυστερήσεις του έργου χρειάστηκε να υπάρξει ανατροφοδότηση αυτού, και ειδικότερα όσον αφορά την εξεύρεση δανειοθαλάμων για την κάλυψη των αναγκών του έργου σε αδρανή υλικά.

Κεφάλαιο 4: Συμπεράσματα

- Ενώ αρχικά εκδόθηκε Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων χρειάστηκε να τροποποιηθεί επτά (7) φορές γεγονός που οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η αρχική αδειοδότηση βασίστηκε σε σχεδιασμό που στη συνέχεια απαιτήθηκε να επικαιροποιηθεί.
- Κατά την διάρκεια της περιβαλλοντικής αδειοδότησης παρατηρούμε ότι υπήρξαν αρκετές καθυστερήσεις σε όλα τα στάδια της διαδικασίας.
- Ο κύριος όγκος των καθυστερήσεων εντοπίζεται στο στάδιο των γνωμοδοτήσεων και των εκ νέου απαντήσεων από τον φορέα του έργου.

Επιπλέον ορισμένα συμπεράσματα που εξάγονται από την παρούσα εργασία είναι πως:

- Γίνεται προσπάθεια μείωσης των απαιτούμενων χρόνων περιβαλλοντικής αδειοδότησης, στο πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης, με την τροποποίηση του θεσμικού πλαισίου, πράγμα το οποίο δεν υποδηλώνεται εμπράκτως ακόμα και σε έργα εθνικής σημασίας όπως η περίπτωση της ΟΛΥΜΠΙΑΣ ΟΔΟΥ.
- Κρίνεται αναγκαία η ανάγκη περιβαλλοντικής αδειοδότησης ενός έργου σε ώριμο στάδιο σχεδιασμού, ώστε να μην απαιτούνται πλήθος τροποποιήσεων.

Τέλος, ως πρόταση για την εφαρμογή των απαιτούμενων χρόνων οι οποίοι προβλέπονται είναι η θέσπιση κατά περίπτωση κυρώσεων στους εμπλεκόμενους φορείς .

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: Νομοθεσία

ΙΑ. Εξέλιξη της Περιβαλλοντικής Νομοθεσίας στην Ελλάδα

N.743/1977	Για την προστασία του περιβάλλοντος
N.947/1979	Για τις αστικές περιοχές
N.998/1979	Για τις δασικές εκτάσεις
Π.Δ. 1180/1981	Περί ρυθμίσεως θεμάτων εναγόμενων εις τα της ιδρύσεως και λειτουργίας βιομηχανιών, βιοτεχνιών, πάσης φύσεως μηχανολογικών εγκαταστάσεων και αποθηκών και την εκ τούτων διασφαλίσεως περιβάλλοντος εν γένει Μελέτη Εκτίμησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για βιομηχανικές, δημόσιες και ιδιωτικές δραστηριότητες
N.1650/1986	Για την προστασία του περιβάλλοντος (διαμόρφωση βασικών διατάξεων του ισχύοντος νομικού πλαισίου που καθορίζουν την κατάρτιση και την έγκριση των περιβαλλοντικών μελετών Προβλέπει: τα κριτήρια για την κατάταξη των έργων σε κατηγορίες, τι είδους έρευνα απαιτείται για κάθε κατηγορία, το περιεχόμενο της κάθε μελέτης, τα στάδια της ΕΠΕ, το περιθώριο χρόνου, τα μέρη που εμπλέκονται στην διαδικασία
ΚΥΑ 69269/5387/1990(Οδηγία 85/337)	Κατάταξη έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες, περιεχόμενο Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.), καθορισμός περιεχομένου ειδικών περιβαλλοντικών μελετών (Ε.Π.Μ.) και λοιπές συναφείς διατάξεις, σύμφωνα με το Ν.1650/1986)
N.3010/2002(ΦΕΚ 91^Α/25-04-2002)	Εναρμόνιση του Ν.1650/1986 με τις οδηγίες 97/11/ΕΕ και 96/61/ΕΕ
ΚΥΑ 15393/2332/2002 (ΚΥΑ 145799/2005_ΦΕΚ 1002Β/18-7-2005, ΚΥΑ126882/2007_ΦΕΚ 435/29-3-2007)	Κατάταξη δημοσίων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες
ΚΥΑ 11014/703/2003_ΦΕΚ 332Β/20-3-2003	Διαδικασία Προκαταρκτικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης και Αξιολόγησης (Π.Π.Ε.Α.) και Έγκρισης Περιβαλλοντικών όρων (Ε.Π.Ο.)
ΚΥΑ 37111/2021/2003_ΦΕΚ 1391Β/29-9-2003	Καθορισμός τρόπου ενημέρωσης και συμμετοχής του κοινού κατά την διαδικασία έγκρισης περιβαλλοντικών έργων και δραστηριοτήτων
N.4014/2011_ΦΕΚ 209^Α/2011	Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Περιβάλλοντος

Π.Α Τροποποιήσεις Νόμου 4014/2011

Ν. 4014/2011 (ΦΕΚ 209^Α): Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων. Ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος.

Ν. 4042/2012 (ΦΕΚ 24^Α): Ποινική προστασία του περιβάλλοντος. Εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/99/ΕΚ. Πλαίσιο παραγωγής και διαχείρισης αποβλήτων. Εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/98/ΕΚ. Ρύθμιση θεμάτων Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. - ΚΑΤΑΡΓΕΙΤΑΙ η Ενότητα Β' (ΑΡΘΡΑ 10-48) του ν. 4042/2012 (Α' 24), πλην του άρθρου 48, και το άρθρο 58 αυτού - ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΡ. 1 ΤΟΥ ΑΡΘ. 74 ΤΟΥ Ν. 4819/21, ΦΕΚ-129 Α/23-7-21 - Βλ. Άρθρα 1-75 ν. 4819/21 σχετικά με το ολοκληρωμένο πλαίσιο για τη διαχείριση των αποβλήτων.

Ν.4062/2012 (ΦΕΚ 70^Α): Αξιοποίηση του πρώην Αεροδρομίου Πρόγραμμα ΗΛΙΟΣ Προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (Ενσωμάτωση Οδηγίας 2009/28/ΕΚ) Κριτήρια Αειφορίας Βιοκαύσιμων και Βιορευστών (Ενσωμάτωση Οδηγίας 2009/30/ΕΚ)

Ν. 4146/2013 (ΦΕΚ 90^Α): Διαμόρφωση Φιλικού Περιβάλλοντος για τις στρατηγικές και ιδιωτικές επενδύσεις και άλλες διατάξεις

Ν. 4156/2013 (ΦΕΚ 122^Α): Μνημόνιο Κατανόησης στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος μεταξύ του Υπουργείου Περιβαλλοντικής Προστασίας του Κράτους του Ισραήλ και του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

Ν.4281/2014 (ΦΕΚ 160^Α): Μέτρα στήριξης και ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας, οργανωτικά θέματα Υπουργείου Οικονομικών και άλλες διατάξεις

Ν. 4456/2017 (ΦΕΚ 24^Α): Συμπληρωματικά μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ, ΕΥΡΑΤΟΜ) 1141/2014 περί ευρωπαϊκών πολιτικών κομμάτων και ιδρυμάτων, μέτρα επιτάχυνσης του κυβερνητικού έργου αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών και άλλες διατάξεις.

Ν. 4519/2018 (ΦΕΚ 25^Α): Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών και άλλες διατάξεις (βλ. και ν. 4685/20, άρθρο 26-47)

Ν.4605/2019 (ΦΕΚ 52^Α): Εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 8ης Ιουνίου 2016 σχετικά με την προστασία της τεχνογνωσίας και των επιχειρηματικών πληροφοριών που δεν έχουν αποκαλυφθεί (εμπορικό απόρρητο) από την παράνομη απόκτηση, χρήση και αποκάλυψή τους (ΕΕL 157 της 15.6.2016) Μέτρα για την επιτάχυνση του έργου του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης και άλλες διατάξεις

Ν. 4635/2019 (ΦΕΚ 167^Α): Επενδύω στην Ελλάδα και άλλες διατάξεις.

Ν. 4685/2020 (ΦΕΚ 92^Α): Εκσυγχρονισμός περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών 2018/844 και 2019/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις.

Ν.4736/2020 (ΦΕΚ 200^Α): Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/904 σχετικά με τη μείωση των επιπτώσεων ορισμένων πλαστικών προϊόντων στο περιβάλλον και λοιπές διατάξεις.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

N.4819/2021 (ΦΕΚ 129^A): Ολοκληρωμένο πλαίσιο για τη διαχείριση των αποβλήτων – Ενσωμάτωση των Οδηγιών 2018/851 και 2018/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30^{ης} Μαΐου 2018 για την τροποποίηση της Οδηγίας, 2008/98/EK περί αποβλήτων και της Οδηγίας 94/62/EK.

N. 4843/2021(ΦΕΚ 193^A): Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2018 «σχετικά με την τροποποίηση της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση», προσαρμογή στον Κανονισμό 2018/1999/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2018 σχετικά με τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα και στον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό 2019/826/ΕΕ της Επιτροπής, της 4ης Μαρτίου 2019, «για την τροποποίηση των Παραρτημάτων VIII και IX της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με το περιεχόμενο των περιεκτικών αξιολογήσεων του δυναμικού αποδοτικής θέρμανσης και ψύξης» και συναφείς ρυθμίσεις για την ενεργειακή απόδοση στον κτιριακό τομέα, καθώς και την ενίσχυση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και του ανταγωνισμού στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, και άλλες επείγουσες διατάξεις

N.4964/2022 (ΦΕΚ 150^A) με θέμα «Διατάξεις για την απλοποίηση της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, θέσπιση πλαισίου για την ανάπτυξη των Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων, την αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης, την προστασία του περιβάλλοντος και λοιπές διατάξεις»

III.A Υπουργικές Αποφάσεις που χρησιμοποιήθηκαν για την συγγραφή της παρούσας εργασίας

Κοινή Υπουργική Απόφαση με αρ. Η.Π. 11014/703/Φ104/14-03-2003 (**ΦΕΚ 332^B 20-03-2003**) «Διαδικασία Προκαταρκτικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης και Αξιολόγησης (Π.Π.Ε.Α.) και Έγκρισης Περιβαλλοντικών όρων (Ε.Π.Ο.) σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν.1650/86 (160/Α) όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 του Ν.3010/02 (ΦΕΚ 91^A)»

Υπουργική Απόφαση με αριθμ. 1958 (**ΦΕΚ 21^B 13-01-2012**) «Κατάταξη δημόσιων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 4 του Ν4014/21-09-2011 (ΦΕΚ 209^A 2011)

Κοινή Υπουργική Απόφαση με αρ. Φ.15/4187/266 (**ΦΕΚ 1275^B 11-04-2012**) «Καθορισμός Πρότυπων Περιβαλλοντικών Δεσμεύσεων (ΠΠΔ), κατά κλάδο δραστηριότητας, στην Άδεια Εγκατάστασης – Λειτουργίας, για τις δραστηριότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Ν.3982/11 και κατατάσσονται στην Β Κατηγορία του άρθρου 1 του Ν.4014/2011

Υπουργική Απόφαση με αριθμ. Οικ. 167563/ΕΥΠΕ (**ΦΕΚ 964^B 19-04-2013**) «Έξειδίκευση των διαδικασιών και των ειδικότερων κριτηρίων περιβαλλοντικής αδειοδότησης των έργων και δραστηριοτήτων των άρθρων 3,4,5,6 και 7 του Ν.4014/2011, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 παράγραφος 13 αυτού, των ειδικών εντύπων των ανωτέρω διαδικασιών, καθώς και κάθε άλλου σχετικού με τις διαδικασίες αυτές θέματος»

Υπουργική Απόφαση αριθμ. 52983/1952 (**ΦΕΚ 2436^B 27-09-2013**) «Προδιαγραφές της Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης για έργα και δραστηριότητες της κατηγορίας Β του άρθρου 10 του Ν.4014/2011 (ΦΕΚ 209^A)»

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Κοινή Υπουργική Απόφαση αριθμ. Οικ. 1649/45 (**ΦΕΚ 45^B 15-01-2014**) «Εξειδίκευση των διαδικασιών γνωμοδοτήσεων και τρόπου ενημέρωσης του κοινού και συμμετοχής του ενδιαφερόμενου κοινού στη δημόσια διαβούλευση κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων της Κατηγορίας Α της απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής υπ' αριθμ: 1958/2012 (ΦΕΚ 21^A), σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 19 παράγραφος 9 του Ν.4014/2011, καθώς και κάθε άλλης λεπτομέρειας»

Υπουργική Απόφαση αριθμ. οικ. 170225 (ΦΕΚ **135^B 27-01-2014**) «Εξειδίκευση των περιεχομένων των φακέλων περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων και δραστηριοτήτων της Κατηγορίας Α της απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής με υπ' αριθμ: 1958/2012 (ΦΕΚ 21^B), σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 19 παράγραφος 9 του Ν.4014/2011, καθώς και κάθε άλλης λεπτομέρειας»

Κοινή Υπουργική Απόφαση με αριθμ. Οικ. 5688 (**ΦΕΚ 988^B 21-03-2018**) «Τροποποίηση των παραρτημάτων του Ν.4014/2011 (Α 209), σύμφωνα με το άρθρο 36^A του νόμου αυτού, σε συμμόρφωση με την Οδηγία 2014/52/ΕΕ «για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/92/ΕΕ σχετικά με την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημόσιων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16^{ης} Απριλίου 2014»

Κοινή Υπουργική Απόφαση με αριθμ. Οικ. 1915 (**ΦΕΚ 304^B 02-02-2018**) «Τροποποίηση των υπ' αριθμ. 48963/2012 (Β 2703) ΚΥΑ, υπ' αριθμ. 170225/2014 (Β 135) υπουργικής απόφασης, που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση του Ν.4014/2011 (Α 2019), σε συμμόρφωση με την Οδηγία 2014/52/ΕΕ «για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/92/ΕΕ σχετικά με την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημόσιων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16^{ης} Απριλίου 2014».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: Αρχική ΚΥΑ ΕΠΟ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΕΥΠΕ
(ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ)
ΤΜΗΜΑ Α'

Ταχ. Δ/ση : Λ. Αλεξάνδρας 11
Τ.Κ. : 114 73
Πληροφορίες : Α. Πουρνάρας
Τηλέφωνο : 210 – 641.2621
Φ.Α.Χ. : 210 - 643.0637
E-mail :

Αθήνα, 16 Ιουνίου 2006

Α.Π.οικ. 104892

ΠΡΟΣ: ΠΙΝΑΚΑ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

ΚΟΙΝΗ ΑΠΟΦΑΣΗ
Υπ. ΠΕΧΩΔΕ - Υπ. ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ – Υπ. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Θέμα : Έγκριση περιβαλλοντικών όρων για το έργο: «Οδικός άξονας Κόρινθος - Πάτρα (αναβάθμιση υφιστάμενης οδού σε αυτοκινητόδρομο)» Ν. Αχαΐας & Κορινθίας

Έχοντας υπόψη:

1. Το Ν. 1650/86 (ΦΕΚ 160/Α) «Για την προστασία του Περιβάλλοντος» όπως τροποποιήθηκε από το Ν. 3010/2002 (ΦΕΚ 91/Α) .
2. Τις διατάξεις του Ν.3028/02 (ΦΕΚ 153/Α) «Για την προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς» καθώς και το Ν. 1127/81 (ΦΕΚ 32/Α) "Περί κυρώσεως της εις Λονδίνον την 6^η Μαΐου 1969 υπογραφείσης Ευρωπαϊκής Συμβάσεως δια την προστασίας της Αρχαιολογικής Κληρονομιάς".
3. Τη Κοινή Υπουργική Απόφαση Η.Π. 11014/703/Φ104/14.3.03 (ΦΕΚ 332/Β/20.3.03) «Διαδικασία Προκαταρκτικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης και Αξιολόγησης (Π.Π.Ε.Α) και Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Ε.Π.Ο) σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν.1650/86 (160/Α) όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 του Ν. 3010/02 (ΦΕΚ91/Α)»
4. Τη Κοινή Υπουργική Απόφαση Η.Π. 15393/2332/5.8.02 (ΦΕΚ 1022/Β/5.8.02) «Κατάταξη δημόσιων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες σύμφωνα με το άρθρο 3 του Ν.1650/86 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του Ν.3010/02 (ΦΕΚ 91/Α)»
5. Τη Κοινή Υπουργική Απόφαση Η.Π. 37111/2021/26.9.03 (ΦΕΚ 1391/Β/29.9.03) «Καθορισμός τρόπου ενημέρωσης και συμμετοχής του κοινού κατά τη διαδικασία Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Ε.Π.Ο) των έργων και δραστηριοτήτων σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρο 5 του Ν.1650/86 (160/Α) όπως αντικαταστάθηκε με τις παραγράφους 2 και 3 του άρθρο 3 του Ν. 3010/02 (ΦΕΚ91/Α)»
6. Τη Κοινή Υπουργική Απόφαση 69269/5387/25.10.90 (ΦΕΚ 678/Β) που αναφέρεται στην "Κατάταξη έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες, περιεχόμενο Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ), καθορισμός περιεχομένου Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών (Ε.Π.Μ.) και λοιπές συναφείς διατάξεις, σύμφωνα με το Ν. 1650/1986".

7. Το Π.Δ. 221/2.7.98. (ΦΕΚ 174/Α/98) "Σύσταση Ειδικής Υπηρεσίας Περιβάλλοντος (ΕΥΠΕ)" στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, όπως τροποποιήθηκε με το ΠΔ 269/00 (ΦΕΚ 192/Α)
8. Την υπ. αρ. ΥΑ 132 (ΦΕΚ 1533/14.10.2004) απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων περί εκχώρησης αρμοδιοτήτων στο Υφυπουργό Αλ. Κοντό.
9. Τις διατάξεις του Π.Δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98/Α/22.04.2005) «Κωδικοποίηση της Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα».
10. Το με α.π. ΟΑΠ/Β2/οικ. 12575/13.12.2005 έγγραφο της ΕΥΔΕ/ΟΑΠ της ΓΓΔΕ του ΥΠΕΧΩΔΕ με το οποίο υποβλήθηκε στην ΕΥΠΕ του ΥΠΕΧΩΔΕ ο φάκελος της ΜΠΕ του έργου του θέματος (α.π. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/150956/13.12.2005)
11. Το με α.π. ΟΑΠ/Β2/12747/23.12.2005 έγγραφο της ΕΥΔΕ/ΟΑΠ της ΓΓΔΕ του ΥΠΕΧΩΔΕ με το οποίο υποβλήθηκαν στην ΕΥΠΕ του ΥΠΕΧΩΔΕ συμπληρωματικοί φάκελοι της ΜΠΕ του έργου του θέματος
12. Το με α.π. οικ. 151283/27.12.2005 έγγραφο της ΕΥΠΕ του ΥΠΕΧΩΔΕ, με το οποίο διαβιβάστηκε από ένας (1) φάκελος της Μ.Π.Ε. προς τα Νομαρχιακά Συμβούλια των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων Αχαΐας και Κορινθίας, τη Δ/ση Χωροταξίας/Τμήμα Γ' του ΥΠΕΧΩΔΕ, τη Δ/ση Προϊστορικών & Κλασσικών Αρχαιοτήτων/Τμήμα Αρχαιολογικών Χώρων του Υπ. Πολιτισμού, τη Δ/ση Χωροταξίας και Προστασίας Περιβάλλοντος/Τμήμα Γ' του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων.
13. Το με α.π. 4892/2.1.2006 έγγραφο της Δ/σης Χωροταξίας του ΥΠΕΧΩΔΕ, σύμφωνα με το οποίο δεν εκφράζονται αντιρρήσεις επί του περιεχομένου της ΜΠΕ και την έγκριση περιβαλλοντικών όρων για την κατασκευή και λειτουργία του έργου του θέματος (α.π. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/101104/7.2.2006).
14. Το με α.π. 1756/29.12.2005 έγγραφο του Γραφ. Αντινομάρχη της Ν.Α. Αχαΐας, με το οποίο διαβιβάστηκε στην ΕΥΠΕ η ανακοίνωση δημοσίευσης του φακέλου της ΜΠΕ του έργου του θέματος (α.π. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/100319/13.1.2006).
15. Η με ημερομηνία 27.1.2006 ένσταση της εταιρείας «GOODY'S A.E – ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΠΙΣΤΙΤΙΣΤΙΚΩΝ & ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ» επί του περιεχομένου της ΜΠΕ (α.π. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/100832/30.1.2006)
16. Η με ημερομηνία 27.1.2006 ένσταση της εταιρείας «ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ – ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΑ ΖΕΥΞΗ Α.Ε» επί του περιεχομένου της ΜΠΕ (α.π. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/100833/30.1.2006)
17. Η με ημερομηνία 28.1.2006 ένσταση της εταιρείας «SHELL Hellas A.E» επί του περιεχομένου της ΜΠΕ (α.π. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/100876/31.1.2006).
18. Το με α.π. οικ. 100925/1.2.2006 έγγραφο της ΕΥΠΕ με το οποίο διαβάστηκαν προαναφερόμενες ενστάσεις στον φορέα του έργου (ΕΥΔΕ/ΟΑΠ της ΓΓΔΕ του ΥΠΕΧΩΔΕ) προκειμένου να εκφράσει τις απόψεις του επί των θεμάτων που θίγονται.
19. Το με ημερομηνία 2.2.2006 υπόμνημα του κ. Ιωάννη Βουλγαρέλη επί του περιεχομένου της ΜΠΕ (α.π. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/100996/3.2.2006).
20. Το με α.π. 169/1.2.2006 έγγραφο του Γραφ. Αντινομάρχη της Ν.Α. Αχαΐας (α.π. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/100942/2.2.2006) με το συνημμένο υπ. αρ. 3/21/2006 Πρακτικό του Νομαρχιακού Συμβουλίου της Ν.Α. Αχαΐας με την κατά πλειοψηφία αρνητική απόφαση του

οικείου νομαρχιακού συμβουλίου επί του περιεχομένου της ΜΠΕ καθώς και ενστάσεις φορέων και πολιτών.

21. Το με α.π. οικ. 101085/7.2.2006 έγγραφο της ΕΥΠΕ/ΥΠΕΧΩΔΕ με το οποίο διαβιβάστηκε το υπ. αρ. 169/1.2.2006 έγγραφο Γραφ. Αντινομάρχη της Ν.Α. Αχαΐας, μετά των συνημμένων του εγγράφων στον φορέα του έργου (ΕΥΔΕ/ΟΑΠ της ΓΓΔΕ του ΥΠΕΧΩΔΕ) προκειμένου να εκφράσει τις απόψεις επί των θεμάτων που τίγονται.
22. Το με α.π. 77/22.2.2006 έγγραφο του Νομαρχιακού Συμβουλίου της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Κορινθίας με το συνημμένο υπ. αρ. 2/2006 Πρακτικό του Νομαρχιακού Συμβουλίου της Ν.Α. Αχαΐας με την ομόφωνη αρνητική απόφαση του οικείου νομαρχιακού συμβουλίου επί του περιεχομένου της ΜΠΕ καθώς και ενστάσεις φορέων και πολιτών (α.π.ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/101942/3.3.2006).
23. Το με α.π. οικ. 102246/16.3.2006 έγγραφο της ΕΥΠΕ/ΥΠΕΧΩΔΕ με το οποίο διαβιβάστηκε το υπ. αρ. 77/22.2.2006 έγγραφο του Νομαρχιακού Συμβουλίου της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Κορινθίας, μετά των συνημμένων του εγγράφων στον φορέα του έργου (ΕΥΔΕ/ΟΑΠ της ΓΓΔΕ του ΥΠΕΧΩΔΕ) προκειμένου να εκφράσει τις απόψεις επί των θεμάτων που τίγονται.
24. Η με ημερομηνία 9.3.2006 ένσταση του κ. Ηλία Παπανικολάου επί του περιεχομένου της ΜΠΕ (α.π. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/102280/16.3.2006).
25. Την υπ' αρ. ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Α1/Φ40/51569/2281/15.6.06 Υ.Α. του ΥΠ.ΠΟ.
26. Το γεγονός ότι η Δ/ση Χωροταξίας και Προστασίας Περιβάλλοντος/Τμήμα Γ' του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων δεν απάντησε στο με α.π. οικ. 151283/27.12.2005 έγγραφο της ΕΥΠΕ του ΥΠΕΧΩΔΕ μέσα στις προθεσμίες που ορίζονται από την ΚΥΑ Η.Π. 37111/2021/26.9.03 (ΦΕΚ 1391/Β/29.9.03) και 11014/703/Φ104/14.3.03 (ΦΕΚ 332/Β/20.3.03) και ως εκ τούτου δύναται η έκδοση απόφασης έγκρισης ή μη περιβαλλοντικών όρων σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν.1650/86 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 του Ν.3010/02.
27. Το με α.π. ΟΑΠ/Β2/Φ7.1/13559/24.3.2006 έγγραφο της ΕΥΔΕ/ΟΑΠ της ΓΓΔΕ του ΥΠΕΧΩΔΕ, με το οποίο διαβιβάστηκαν στην ΕΥΠΕ/ΥΠΕΧΩΔΕ, οι απόψεις της επί των θεμάτων που τέθηκαν κατά τη διαδικασία της δημοσιοποίησης του φακέλου της ΜΠΕ, καθώς και συμπληρωματικά στοιχεία του φακέλου της ΜΠΕ (α.π. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/102563/27.3.2006).
28. Το με α.π. ΟΑΠ/Β.2/Φ4/οικ/14293/28.3.2006 έγγραφο της ΕΥΔΕ/ΟΑΠ της ΓΓΔΕ του ΥΠΕΧΩΔΕ, με το οποίο διαβιβάστηκαν στην ΕΥΠΕ/ΥΠΕΧΩΔΕ, α) το υπ. αρ. Φ666/Ζ/262/ΟΕ/1.3.2006 έγγραφο της ΣΤ' ΕΠΚΑ του Υπ. Πολιτισμού και β) το υπ. αρ. Φ68/1306/οικ/27.2.2006 έγγραφο της ΛΖ' ΕΠΚΑ με τις απόψεις τους επί του περιεχομένου τη ΜΠΕ (α.π. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/102683/29.3.2006).
29. Την με ημερομηνία 11.4.06 Ορθή Επανάληψη του με α.π. ΟΑΠ/Β2/Φ7.1/13559/24.3.06 εγγράφου της ΕΥΔΕ/ΟΑΠ της ΓΓΔΕ του ΥΠΕΧΩΔΕ (α.π. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/103082/12.4.06).

Αποφασίζουμε

Την έγκριση των κάτωθι περιβαλλοντικών όρων και περιορισμών, η εφαρμογή των οποίων αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την υλοποίηση μελέτη, κατασκευή, λειτουργία και συντήρηση του αυτοκινητόδρομου Κορίνθου – Πατρών του έργου: «Οδικός άξονας Κόρινθος -

Πάτρα (αναβάθμιση υφιστάμενης οδού σε αυτοκινητόδρομο)» Ν. Αχαΐας & Κορινθίας και βαρύνει τον φορέα εκτέλεσης και λειτουργίας του.

α) Είδος και μέγεθος δραστηριότητας

Πρόκειται για έργο οδοποιίας που αφορά στη κατασκευή και λειτουργία κλειστού αυτοκινητόδρομου συνολικού μήκους L = 120 Km. περίπου, στο τμήμα από την Κόρινθο έως τη Πάτρα.

Το έργο θα κατασκευαστεί:

- σύμφωνα με τη χάραξη που φέρει την ονομασία **προτεινόμενη λύση 5** και τα τεχνικά έργα που περιλαμβάνει (π.χ. ανισόπεδοι κόμβοι, γέφυρες, ανω/κάτω διαβάσεις, παράπλευρο οδικό δίκτυο, οχετοί, σήραγγες κλπ.),
- και τυπική διατομή που παρουσιάζεται στα σχέδια με τίτλο ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΟΜΕΣ σε κλ. 1:500

όπως περιγράφεται στη ΜΠΕ (τεχνική έκθεση) και παρουσιάζεται στις οριζοντιογραφίες με Αρ. Σχ. 1-1 έως 1-9 σε κλίμακα 1:5.000, που υποβλήθηκαν με το ΟΑΠ/Β2/Φ7.1/13559/24.3.2006 έγγραφο της ΕΥΔΕ/ΟΑΠ της ΓΓΔΕ του ΥΠΕΧΩΔΕ και συνοδεύουν την παρούσα, με τους όρους και περιορισμούς που τίθενται με την απόφαση αυτή.

β) Ειδικές οριακές τιμές εκπομπής ρυπαντικών φορτίων και συγκεντρώσεων σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις

Οι οριακές και κατευθυντήριες τιμές ποιότητας της ατμόσφαιρας αναφέρονται στις ακόλουθες διατάξεις:

1. ΚΥΑ με α.η.π. 38638/2016/21.9.2005 «Οριακές και κατευθυντήριες τιμές για τις συγκεντρώσεις όζοντος στον ατμοσφαιρικό αέρα, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2002/3/ΕΚ "σχετικά με το όζον στον ατμοσφαιρικό αέρα" του Συμβουλίου της 12^{ης} Φεβρουαρίου 2002 των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων» (ΦΕΚ 1334Β).
2. ΚΥΑ με α.η.π. 9238/332/2004 «Οριακές και κατευθυντήριες τιμές ποιότητας της ατμόσφαιρας σε βενζόλιο και μονοξειδίο του άνθρακα» (ΦΕΚ 405Β).
3. Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου (ΠΥΣ) 34/30.5.2002 «Οριακές και κατευθυντήριες τιμές ποιότητας της ατμόσφαιρας σε διοξείδιο του θείου, διοξείδιο του αζώτου και οξειδίων του αζώτου, σωματιδίων και μολύβδου» (ΦΕΚ 125Β).
4. ΠΥΣ 11/14.02.1997 «Μέτρα για την αντιμετώπιση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης από το όζον» (ΦΕΚ 19Α).
5. Αναφερόμενες πράξεις στην παρ. 1 του άρθρου 13 της ΠΥΣ 34/30.5.2002, για όσο διάστημα αυτές βρίσκονται σε ισχύ.

Για τα υγρά απόβλητα, ισχύουν οι εκάστοτε Νομαρχιακές Αποφάσεις.

γ) Ειδικές οριακές τιμές στάθμης θορύβου και δονήσεων σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις

Για το θόρυβο που εκπέμπεται από τον εργοταξιακό εξοπλισμό κατά τη φάση κατασκευής του έργου, ισχύουν τα προβλεπόμενα στην ΚΥΑ 37393/2028/29.3.2003 «Μέτρα και όροι για τις εκπομπές θορύβου στο περιβάλλον από εξοπλισμό προς χρήση σε εξωτερικούς χώρους».

Το ανώτατο επιτρεπόμενο όριο οδικού κυκλοφοριακού θορύβου, καθορίζεται στην Υπουργική Απόφαση 17252/20.9.92 (ΦΕΚ 395/Β/19.6.92) «Καθορισμός δεικτών και ανώτατων επιτρεπόμενων ορίων θορύβου που προέρχεται από την κυκλοφορία σε οδικά και συγκοινωνιακά έργα»

δ) Τεχνικά έργα και μέτρα αντιρρύπανσης ή γενικότερα αντιμετώπισης της υποβάθμισης του περιβάλλοντος, που επιβάλλεται να κατασκευασθούν ή να ληφθούν:

1. Οι παρακάτω όροι, οι οποίοι είναι υποχρεωτικοί στην τήρησή τους και αφορούν:
 - στον κύριο του έργου,
 - σε οποιονδήποτε αναλάβει το σύνολο ή μέρος της κατασκευής ή της λειτουργίας του έργου (π.χ. παραχωρησιούχος, ανάδοχοι κ.ά.),
 - στον ανεξάρτητο μηχανικό, εφόσον τέτοιος ορισθεί,
 - στις αρμόδιες για την κατασκευή και λειτουργία του έργου εταιρείες, υπηρεσίες και φορείς,
 - στους προϊσταμένους ή νομίμους εκπροσώπους των παραπάνω υπηρεσιών, εταιρειών ή φορέων, οι οποίοι οφείλουν να μεριμνούν για την εφαρμογή τους και να ελέγχουν την πιστή τήρησή τους,
 - σε όλους όσους εκ της θέσεως και των αρμοδιοτήτων τους είναι υπεύθυνοι για τον σχεδιασμό, έγκριση, δημοπράτηση, ανάθεση, παραχώρηση, επίβλεψη, πιστοποίηση, παραλαβή και λοιπές διαδικασίες που αφορούν στην κατασκευή και λειτουργία του έργου.
 - 1.1 Κατά τις διαδικασίες δημοπράτησης, επίβλεψης, παραλαβής του στο θέμα αναφερομένου έργου, να γίνουν όλες οι απαιτούμενες ενέργειες και να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται:
 - η τήρηση των περιβαλλοντικών όρων από τον Ανάδοχο ή Παραχωρησιούχο
 - η δυνατότητα αντιμετώπισης και αποκατάστασης δυσάρεστων περιβαλλοντικά καταστάσεων οφειλομένων σε ενέργειες ή παραλείψεις του Αναδόχου κατά παράβαση των περιβαλλοντικών όρων.
 - 1.2 Από τις πιστώσεις για την κατασκευή και λειτουργία του στο θέμα έργου, να εξασφαλίζονται κατά προτεραιότητα οι απαιτούμενες δαπάνες για:
 - έργα προστασίας του περιβάλλοντος (π.χ. έργα φύτευσης κλπ),
 - έργα αποκατάστασης δικτύων κοινής ωφέλειας
 - ανασκαφικές έρευνες και την προστασία των αρχαιοτήτων που πιθανώς αποκαλυφθούν
 - 1.3 Επιτρέπεται η κατασκευή σηράγγων στην περιοχή Δερβενίου (Χ.Θ. 51+500 έως Χ.Θ. 53+000 περίπου) και στην περιοχή Αιγείρας (Χ.Θ. 59+000 έως Χ.Θ. 60+000 περίπου) και στον κλάδο του αυτοκινητοδρόμου προς Πάτρα.
 2. Για οποιαδήποτε δραστηριότητα ή εγκατάσταση απαραίτητη για την κατασκευή και λειτουργία του έργου, θα πρέπει προηγουμένως να έχουν χορηγηθεί όλες οι προβλεπόμενες από την κείμενη νομοθεσία άδειες και εγκρίσεις, συμπεριλαμβανομένης της επιμέρους τυχόν απαιτούμενης περιβαλλοντικής αδειοδότησης. Συγκεκριμένα τα πάσης φύσεως επιμέρους έργα ή δραστηριότητες που αφορούν στη κατασκευή ή λειτουργία του έργου, όπως (ενδεικτικά αναφέρονται):
 - οι οριστικές θέσεις των εργοταξίων
 - εργοταξιακές εγκαταστάσεις (π.χ. σπαστηροτριβεία, εγκαταστάσεις κοκκομετρικού διαχωρισμού, μονάδες παραγωγής σκυροδέματος ή ασφαλτομίγματος)
 - οι χώροι απόθεσης πλεοναζόντων - ακατάλληλων προϊόντων εκσκαφής και ο τρόπος διαμόρφωσης των χώρων αυτών
 - λατομεία ή χώροι λήψης υλικών,
 - Σταθμοί Διοδίων,
 - Σταθμοί Εξυπηρέτησης Αυτοκινητών (ΣΕΑ) και πρόσθετες εγκαταστάσεις και δραστηριότητες εντός των ΣΕΑ και ΚΕΣ.
- αποτελούν συνοδά έργα του κυρίως έργου.

- 2.1 Απαγορεύεται η χορήγηση άδειας ή έγκρισης από οποιαδήποτε αρχή ή τον ανεξάρτητο μηχανικό, για την υλοποίηση οποιουδήποτε επιμέρους συνοδού έργου, δραστηριότητας ή επέκτασης που δεν περιγράφεται στη ΜΠΕ - και ως εκ τούτου δεν καλύπτεται από την παρούσα – και για το οποίο απαιτείται περιβαλλοντική αδειοδότηση σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, χωρίς προηγουμένως να έχει εγκριθεί περιβαλλοντικά από την ΕΥΠΕ.
- 2.2 Αμέσως μετά την υπογραφή της σύμβασης, ο Παραχωρησιούχος οφείλει να δημιουργήσει Υπηρεσία Περιβάλλοντος, που θα αποτελεί το σύνδεσμο του παραχωρησιούχου με τις καθ' ύλη αρμόδιες υπηρεσίες της Δημόσιας Διοίκησης. Η Υπηρεσία Περιβάλλοντος θα είναι υπεύθυνη για την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων, την υποβολή των απαιτούμενων περιοδικών εκθέσεων και αναφορών, καθώς και για το σχεδιασμό, ανάπτυξη και εφαρμογή προγράμματος περιβαλλοντικής παρακολούθησης και ελέγχου, γι' αυτό το λόγο πρέπει να διαθέτει την απαραίτητη στελέχωση και υλικοτεχνική υποδομή, καθώς και τις αναγκαίες αρμοδιότητες και πόρους ώστε να εκπληρώνονται τουλάχιστον τα εξής:
 3. Ο Ανάδοχος/Παραχωρησιούχος του έργου υποχρεούται να τηρήσει τα όρια εκτέλεσης του έργου όπως έχουν προσδιοριστεί και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του σχεδιασμού του έργου και της τήρησης των όρων της παρούσας (βλ. Σχέδια III – 1 έως III – 10 που υποβλήθηκαν με το υπ. αρ. ΟΑΠ/Β2/Φ7.1/13559/24.3.2006 έγγραφο της ΕΥΔΕ/ΟΑΠ της ΓΓΔΕ του ΥΠΕΧΩΔΕ).
 - 3.1 Πριν την έναρξη των εργασιών, ο Ανάδοχος/Παραχωρησιούχος του έργου να προβεί στην αποτύπωση όλων των δικτύων κοινής ωφέλειας (π.χ. ΟΤΕ, ΔΕΗ, ύδρευση, άρδευση, αποχέτευση) τα οποία αναμένεται να επηρεαστούν από τη προτεινόμενη χάραξη, έτσι ώστε κάθε είδους τροποποίηση ή επέμβαση σε υφιστάμενο έργο υποδομής να γίνεται σε συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς, ώστε να εξασφαλίζεται η ικανοποιητική λειτουργία τους.
 - 3.2 Απαιτείται πλήρης αποκατάσταση των αρδευτικών δικτύων που διαταράσσονται. Σε περίπτωση που διαταράσσονται ιδιωτικά αρδευτικά δίκτυα χωρίς δυνατότητα αποκατάστασης, να χορηγηθεί σχετική αποζημίωση.
 - 3.3 Απαιτείται η ακριβής αποτύπωση όλων των κτισμάτων και ιδιοκτησιών που θίγονται κατά μήκος της χάραξης, ώστε να γίνουν οι απαραίτητες νόμιμες ενέργειες (απαλλοτρίωση, αποζημίωση).
 - 4.1 Εντός της ζώνης απαλλοτρίωσης του έργου να κατασκευαστούν τα ΚΕΣ. Η εξειδίκευση των μέτρων προστασίας του περιβάλλοντος από τις εγκαταστάσεις και δραστηριότητες εντός των ΚΕΣ, θα γίνει ύστερα από εκπόνηση Ειδικής Τεχνικής Μελέτης Εφαρμογής (ΕΤΜΕ), η οποία θα υποβληθεί προς έγκριση στην ΕΥΠΕ/ΥΠΕΧΩΔΕ.
 - 4.2 Ιδιοκτησίες που εγκλωβίζονται μεταξύ της ζώνης απαλλοτρίωσης της νέας σιδηροδρομικής γραμμής και της ζώνης απαλλοτρίωσης του αυτοκινητόδρομου και σε ζώνη μικρότερη ή ίση των 20m. θα απαλλοτριώνονται υποχρεωτικά από τον φορέα υλοποίησης του έργου, εκτός εάν οι ιδιοκτήτες τους το ζητήσουν εγγράφως εντός 12 μηνών από την ημερομηνία δημοσιοποίησης της παρούσας στο οικείο Νομαρχιακό Συμβούλιο.
 - 4.3 Να υπάρξει συνεργασία με τις αρμόδιες Υπηρεσίες της ΕΡΓΑΟΣΕ Α.Ε ώστε να αντιμετωπιστούν οι όποιες ενδεχομένως δυσμενείς καταστάσεις δημιουργούνται στις θέσεις που εμπλέκονται ή κινούνται παράλληλα και σε εγγύτητα οι άξονες του αυτοκινητόδρομου και της νέας ΣΓΥΤ για την κάλυψη λειτουργίας των δυο έργων.
 - 4.4 Να γίνει ακριβής αποτύπωση των δένδρων που θίγονται από τις εργασίες κατασκευής του αυτοκινητόδρομου.

- 4.5 Εντός της ζώνης απαλλοτριώσεως του έργου να κατασκευαστούν τα ΚΕΣ. Η εξειδίκευση των μέτρων προστασίας του περιβάλλοντος από τις εγκαταστάσεις και δραστηριότητες εντός των ΚΕΣ, θα εξειδικευθούν ύστερα από εκπόνηση Ειδικής Τεχνικής Μελέτης Εφαρμογής (ΕΤΜΕ), η οποία θα υποβληθεί προς έγκριση στην ΕΥΠΕ/ΥΠΕΧΩΔΕ.
5. Πριν την έναρξη των εργασιών κατασκευής του αυτοκινητόδρομου, να γίνουν οι κατάλληλες κυκλοφοριακές ρυθμίσεις (λαμβάνοντας υπόψη και τις προτάσεις της ΜΠΕ), οι οποίες να εξασφαλίζουν:
- α) τη διατήρηση της κυκλοφορίας και στα δύο ρεύματα κυκλοφορίας της υφιστάμενης νέας εθνικής οδού Κορίνθου - Πατρών
- β) την ασφαλή και επαρκή διοχέτευση των υφιστάμενων παράλληλων και εγκάρσιων μετακινήσεων κατά μήκος της υφιστάμενης νέας εθνικής οδού Κορίνθου – Πατρών
- Εφ' όσον απαιτηθεί για τις ανάγκες του έργου η εκτροπή της κυκλοφορίας, να γίνει μέσω κατάλληλων παρακάμψεων και επαρκούς σήμανσης, ώστε να μην μεταβάλλεται σημαντικά σε σχέση με τη κατάσταση που υπήρχε πριν την έναρξη των εργασιών κατασκευής.
6. Κατά την επιλογή των χώρων εγκατάστασης των εργοταξίων (από άποψη καταλληλότητας) από τον Ανάδοχο, να ληφθούν υπόψη τα κάτωθι:
- α) η θέση να είναι κατά το δυνατόν μακριά από κατοικημένες περιοχές και αρχαιολογικούς χώρους
- β) η επιλογή της θέσης των εργοταξίων και ο προγραμματισμός των κατασκευαστικών εργασιών, πρέπει να σχεδιασθούν και να υλοποιηθούν με τρόπο τέτοιο ώστε να αφενός να μην διακοπεί η οδική κυκλοφορία της υφιστάμενης Εθνικής Οδού και αφετέρου να προκληθούν οι ελάχιστες δυνατές παρενοχλήσεις στους χρήστες (π.χ. πρόκληση ατυχήματος, δυσχέρεια κυκλοφοριακής ροής).
- γ) κατά τη λειτουργία του εργοταξίου να λαμβάνονται μέτρα ηχοπροστασίας (π.χ. τοποθέτηση περιμετρικών προστατευτικών πετασμάτων για τον θόρυβο), όπως επίσης και μέτρα πυροπροστασίας για την περίπτωση εκδήλωσης πυρκαγιάς (κατά τη λειτουργία μηχανημάτων, συνεργείων κλπ), που θα ελεγχθεί και θα εγκριθεί από την αρμόδια Πυροσβεστική Υπηρεσία, πριν από την έναρξη των εργασιών.
- δ) κάθε είδους εργοταξιακή εγκατάσταση (γραφεία, συνεργεία, αποθήκες κλπ) να απομακρυνθεί μετά το πέρας κάθε εργολαβίας και ο χώρος να αποκατασταθεί ανεξαρτήτως του ιδιοκτησιακού καθεστώτος κάθε εργοταξιακού χώρου, σύμφωνα με τους όρους της παρούσης.
- Η περιβαλλοντική αδειοδότηση των οριστικών θέσεων εγκατάστασης των εργοταξίων που θα καθορισθούν από τον Ανάδοχο/Παραχωρησιούχο, θα γίνει από την ΕΥΠΕ, έπειτα από την υποβολή και έγκριση Ειδικής Τεχνικής Μελέτης Εφαρμογής (ΕΤΜΕ) που θα εκπονηθεί για το σκοπό αυτό από τον ανάδοχο.
7. Απαγορεύεται η ρύπανση των επιφανειακών και υπογείων νερών όπως επίσης και του εδάφους, από κάθε είδους απορροές (π.χ. αιωρήματα ή λάσπες) και μη-βιοδιασπώμενες ουσίες (π.χ. λιπαντικά) κατά τις εργασίες κατασκευής και λειτουργία του έργου. Ειδικότερα:
- α) Η διαχείριση των μεταχειρισμένων ορυκτελαίων θα γίνεται σύμφωνα με το ΠΔ 82/25.02.2004 (ΦΕΚ 64Α), με το οποίο αντικαταστάθηκε η 98012/2001/1996 ΚΥΑ «Καθορισμός μέτρων και όρων για τη διαχείριση των χρησιμοποιημένων ορυκτελαίων» (ΦΕΚ 40Β) και καθορίστηκαν μέτρα, όροι και πρόγραμμα για την εναλλακτική διαχείριση των αποβλήτων λιπαντικών ελαίων.
- β) Η διάθεση τοξικών αποβλήτων θα πραγματοποιείται σύμφωνα με την ΚΥΑ 72751/3054/22.10.85 «Τοξικά και επικίνδυνα απόβλητα και εξάλειψη πολυχλωροδифαινυλίων και πολυχλωροτριφαινυλίων σε συμμόρφωση προς τις οδηγίες

78/319/ΕΟΚ και 76/403/ΕΟΚ των Συμβουλίων της 20.3.1978 και 6.4.1976» (ΦΕΚ 665B), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

8. Απαιτούμενα για την κατασκευή του έργου υλικά (π.χ. αδρανή), να εξασφαλισθούν:
- από τις εκσκαφές του έργου
 - από τα νομίμως λειτουργούντα λατομεία της περιοχής, τα οποία θα πρέπει να διαθέτουν την απαιτούμενη ΚΥΑ έγκρισης περιβαλλοντικών όρων και με την προϋπόθεση ότι αυτοί τηρούνται επακριβώς, και από τις εκσκαφές του έργου.

Σε περίπτωση όπου τα διαθέσιμα υλικά δεν επαρκούν ή κριθούν ακατάλληλα ως προς τη ποιότητα τους, δύναται η δημιουργία λατομείου – δανειοθαλάμου, με βάση Ειδική Τεχνική Μελέτη Εφαρμογής (ΕΤΜΕ) που θα εκπονηθεί για το σκοπό αυτό από τον ανάδοχο και θα υποβληθεί προς έγκριση στην ΕΥΠΕ του ΥΠΕΧΩΔΕ. Η ΕΤΜΕ θα πρέπει να καλύπτει αναλυτικά τουλάχιστον τα εξής ζητήματα:

- εξέταση εναλλακτικών θέσεων
- ποσότητα υλικών που θα απαιτηθούν
- τοπογραφική αποτύπωση της θέσης εκμετάλλευσης
- μέθοδο εκμετάλλευσης
- χρονοδιάγραμμα εργασιών

Επίσης στο πλαίσιο της ορθής περιβαλλοντικής διαχείρισης, να εξεταστεί η δυνατότητα χρήσης των πλεονασμάτων που θα προκύψουν από τις εργασίες κατασκευής του σιδηροδρομικού άξονα Κόρινθος – Πάτρα, εφόσον επιλυθούν τα όποια νομικής φύσεως διαδικαστικά προβλήματα και υπάρχει και η σύμφωνη γνώμη του ΟΣΕ.

Απαγορεύεται η αυθαίρετη αμοληψία από τις κοίτες ρεμάτων ή η δημιουργία ανεξέλεγκτων δανειοθαλάμων λήψης αδρανών υλικών, καθώς επίσης και η λήψη υλικών από παρακείμενες περιοχές του έργου που έχουν προταθεί για ένταξη στο Ευρωπαϊκό Οικολογικό Δίκτυο Natura 2000.

9. Τα πλεονάζοντα ακατάλληλα προϊόντα εκσκαφής ορυγμάτων και περίσσειων χωματισμών να διατεθούν με ασφάλεια σε ενδεικνυόμενο χώρο διάθεσης – σύμφωνα και με τη ΜΠΕ - με βάση Ειδική Τεχνική Μελέτη Εφαρμογής (ΕΤΜΕ) που θα εκπονηθεί για το σκοπό αυτό από τον ανάδοχο και θα υποβληθεί προς έγκριση στην ΕΥΠΕ του ΥΠΕΧΩΔΕ. Η ΕΤΜΕ θα πρέπει να καλύπτει αναλυτικά τουλάχιστον τα εξής ζητήματα:
- Ποσότητα και χαρακτηριστικά των υλικών που θα αποτεθούν.
 - Τοπογραφική αποτύπωση του αποκαθιστούμενου χώρου και ομοίωμα της τελικής κατάστασης.
 - Λεπτομερής μέθοδος και χρονοδιάγραμμα αποκατάστασης.
 - Φυτοτεχνική διαμόρφωση τελικών επιφανειών και μέτρα για τη συντήρηση της βλάστησης.

Σε κάθε περίπτωση απαγορεύεται η απόθεση των πλεοναζόντων ή ακατάλληλων προϊόντων εκσκαφής να γίνει σε θέσεις που:

- επηρεάζουν την επιφανειακή ροή των υδάτων,
- είναι αρχαιολογικοί χώροι,
- είναι δασικού χαρακτήρα, παραποτάμιες ή παραθαλάσσιες,
- είναι καλλιεργήσιμες εκτάσεις ή γη υψηλής γεωργικής παραγωγικότητας
- απέχουν απόσταση μικρότερη των 500 μ. από όρια οικισμού, κτίσματα, νεκροταφεία και θα καθορίζονται εγγράφως από τις αρμόδιες υπηρεσίες,
- που έχουν προταθεί ως περιοχές για ένταξη στο Ευρωπαϊκό Οικολογικό Δίκτυο Natura 2000.

10. Κατά τη κατασκευή και λειτουργία του έργου, να εξασφαλισθεί η απρόσκοπτη ροή των επιφανειακών υδάτων (π.χ. ποτάμια, ρέματα κλπ.) με την κατασκευή όλων των απαιτούμενων τεχνικών, ύστερα από την εκπόνηση υδραυλικής μελέτης και θεωρώντας περίοδο επαναφοράς πλημμυρικής παροχής τουλάχιστον 50ετίας. Η υδραυλική μελέτη θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη την ανάπτυξη του σιδηροδρομικού άξονα (στις θέσεις που κινούνται παράλληλα και σε εγγύτητα), καθώς και τα αντίστοιχα υδραυλικά στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν κατά την οριστική υδραυλική μελέτη του σιδηροδρόμου, ώστε να υπάρχει ταύτιση στον υδραυλικό σχεδιασμό των τεχνικών.

Επίσης σ' αυτό το πλαίσιο να εφαρμοσθούν τα εξής:

- α) ο υδραυλικός σχεδιασμός των τεχνικών έργων του αυτοκινητόδρομου να γίνει σε συνδυασμό και με την ύπαρξη του σιδηροδρομικού άξονα (στις θέσεις όπου κινούνται παράλληλα), ώστε να κατασκευαστούν αντίστοιχα τεχνικά για την διευθέτηση και αποφόρτιση των επιφανειακών απορροών από την χερσαία ανάντη περιοχή προς τους φυσικούς αποδέκτες και να μην δημιουργούνται προβλήματα πλημμύρας από τα όμβρια ύδατα (εφόσον συμπίπτουν χρονικά οι εργασίες κατασκευής των δύο έργων)
- β) Ο σχεδιασμός των έργων αποχέτευσης του καταστρώματος του αυτοκινητόδρομου να γίνει με τέτοιο τρόπο ώστε να εξασφαλίζεται η πλήρης αποστράγγιση του και να μην προκύπτουν φαινόμενα λιμναζόντων υδάτων στο οδόστρωμα (λόγω βροχόπτωσης). Οι απορροές να οδηγούνται σε φυσικούς αποδέκτες με την προϋπόθεση να μην δημιουργούν σημαντικές αυξήσεις στην ταχύτητα ροής των υπαρχόντων υδατικών συστημάτων.

11. Σε κάθε κατασκευαστική δραστηριότητα του έργου όπου υπάρχει πιθανότητα εκπομπής σκόνης (π.χ. παραγωγή σκυροδέματος, παραγωγή ασφαλτομίγματος) θα πρέπει να χρησιμοποιείται εξοπλισμός που θα εξασφαλίζει τη συγκράτηση της σκόνης, ενώ οι χρόνοι των διαδικασιών θα πρέπει να ελαχιστοποιούνται. Ειδικότερα:

- Η εγκατάσταση σπαστηροτριβών, διατάξεων παρασκευής σκυροδέματος ή ασφαλτομίγματος θα υλοποιηθεί εντός εργοταξιακού χώρου,
- Η εκπεμπόμενη από την λειτουργία του συγκροτήματος θραύσης σκόνη θα ελαχιστοποιείται μέσω καπνισμού με νερό στις κρίσιμες θέσεις όπως τα στάδια θραύσης και η έξοδος του προϊόντος από το συγκρότημα.
- Οι μεταφορές αδρανών και τσιμέντου θα γίνεται με κλειστές μεταφορικές ταινίες ή κοχλίες που θα αποκοιμώνονται μέσω φίλτρων.
- Για την παρασκευή σκυροδέματος θα χρησιμοποιηθούν κλειστά συστήματα υγρού τύπου.
- Τα σιλό αποθήκευσης τσιμέντου θα πρέπει να έχουν φίλτρα αποκονίωσης και οι βαλβίδες εκτόνωσης θα εξαερώνονται σε φίλτρα.
- Εργοταξιακού τύπου μονάδες παραγωγής ασφαλτομίγματος (εφόσον εγκατασταθούν) πρέπει να είναι εφοδιασμένες με σακκόφιλτρα ή ισοδύναμου απόδοσης σύστημα, στον περιστροφικό κλίβανο ξήρανσης αδρανών υλικών στις ζυγιάστρες, στα κόσκινα, στα σιλό προσωρινής απόθεσης αδρανών, στα αναβατόρια υλικών και σε οποιοδήποτε άλλο σημείο επιτρέπει την εκπομπή σκόνης ή αιωρούμενων σωματιδίων.

Η περιβαλλοντική αδειοδότηση για την εγκατάσταση εργοταξιακού τύπου μονάδων παρασκευής σκυροδέματος ή ασφαλτομίγματος θα γίνει από την ΕΥΠΕ, έπειτα από την υποβολή και έγκριση Ειδικής Τεχνικής Μελέτης Εφαρμογής (ΕΤΜΕ) που θα εκπονηθεί για το σκοπό αυτό από τον ανάδοχο.

12. Για τον περιορισμό της σκόνης στους εργοταξιακούς χώρους και στην περιοχή άμεσης γειτονίας με το έργο επιβάλλεται:

- Κάλυψη των φορτηγών μεταφοράς χωμάτων με μουσαμάδες.

- Διαβροχή των διαδρόμων κίνησης και των χώρων εργασιών ειδικά σε περιόδους με ισχυρούς ανέμους.
 - Διαβροχή ή κάλυψη των χωμάτινων σωρών και γενικώς των εκτεθειμένων επιφανειών.
 - Εναπόθεση υλικών σε σωρούς θα πρέπει να γίνεται με το ελάχιστο δυνατό ύψος για την αποφυγή δημιουργίας τεράστιων όγκων.
 - Τα τμήματα του αυτοκινητόδρομου που ολοκληρώνονται να ασφαλοστρώνονται ώστε να μην εκπέμπεται σκόνη από τα οχήματα που κινούνται σε αυτά.
13. Απαιτείται η απομάκρυνση των απορριμμάτων και τη διατήρηση της καθαριότητας των εργοταξιακών χώρων. Συγκεκριμένα κάθε είδους σκουπίδια, άχρηστα υλικά, παλιά ανταλλακτικά και μηχανήματα, λάδια, παντός είδους ενέματα κλπ θα συλλέγονται σε συγκεκριμένους χώρους μέσα στα όρια του εργοταξίου και θα απομακρύνονται περιοδικά από το χώρο των έργων, η δε διάθεση τους θα γίνεται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.
14. Σχετικά με τον εργοταξιακό θόρυβο, ο Ανάδοχος κατασκευής του έργου θα πρέπει να συμμορφωθεί προς όλες τις κείμενες διατάξεις της ισχύουσας εθνικής και ευρωπαϊκής Νομοθεσίας, ενώ θα πρέπει να λαμβάνει όλα τα κατάλληλα μέτρα για την μείωση στο ελάχιστο των μεγάλων ηχητικών εκπομπών ώστε να εξασφαλίζεται ότι η στάθμη θορύβου θα βρίσκεται εντός των αποδεκτών ορίων κατά τη διάρκεια της κατασκευής των έργων. Ειδικότερα:
- Απαγορεύεται η παραμονή στο χώρο του έργου και η χρησιμοποίηση μηχανημάτων χωρίς το πιστοποιητικό έγκρισης τύπου ΕΟΚ περί θορύβου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. (γ) της παρούσης.
 - Μέση ενεργειακή στάθμη θορύβου κατά τη λειτουργία των εργοταξίων ορίζονται τα 65 dB(A).
 - Σε ειδικές περιπτώσεις κατά τις οποίες αναμένονται υψηλές στάθμες θορύβου, να χρησιμοποιούνται ηχοπετάσματα ύψους 2-3 μέτρων στην περίμετρο των εργοταξίων, ώστε να αποφευχθεί η υποβάθμιση του ακουστικού περιβάλλοντος.
 - Όταν υψηλές στάθμες θορύβου εκπέμπονται από σημειακές πηγές (π.χ. χρήση αεροσφύρων, αεροσυμπιεστών ή άλλων οχλούντων εργαλείων) πρέπει να χρησιμοποιούνται κινητά ηχομονωτικά περιφράγματα γύρω από τα σημεία εκπομπής για τον περιορισμό του θορύβου.
 - Η επιβλέπουσα Υπηρεσία υποχρεούται για τον έλεγχο της τήρησης των παραπάνω.
15. Να εγκατασταθούν δύο τουλάχιστον αυτόματοι σταθμοί μέτρησης ατμοσφαιρικής ρύπανσης και ανέμου, εκ των οποίων ο ένας στην περιοχή της Κορίνθου και ο άλλος της Πάτρας. Τα σημεία εγκατάστασης των σταθμών θα καθοριστούν μετά από σχετική έγκριση της ΕΥΠΕ/ΥΠΕΧΩΔΕ και οι ελάχιστες δυνατότητές τους θα πρέπει να περιλαμβάνουν:
- μετρήσεις θερμοκρασίας, υγρασίας, ταχύτητας και κατεύθυνσης ανέμου,
 - μετρήσεις συγκεντρώσεων CO, NO_x, SO₂, BTX (βενζολίου-τουλουολίου-ξυλενίου), TSP και PM₁₀.
- Τα αποτελέσματα των μετρήσεων, η σχετική στατιστική επεξεργασία και η διαπίστωση ενδεχόμενων υπερβάσεων θα πρέπει να περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα περιβαλλοντικής παρακολούθησης
16. Εντός του πρώτου θμήνου λειτουργίας του αυτοκινητόδρομου, να γίνουν μετρήσεις της στάθμης θορύβου στους δείκτες:
- α) L₁₀ (18h) και L_{eq}(08:00-20:00) - όπως αυτοί ορίζονται στην ΥΑ 17252/20.9.92 (ΦΕΚ 395B)

β) καθώς και του δείκτη L_{den} - όπως αυτός ορίζεται στην «Οδηγία 2002/49/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25^{ης} Ιουνίου 2002 σχετικά με την αξιολόγηση και τη διαχείριση του περιβαλλοντικού θορύβου» (Επισ. Εφημ. ΕΕ L 189/12, 18.7.2002),

στα τμήματά του υπό μελέτη αυτοκινητόδρομου που ευρίσκονται σε απόσταση μικρότερη ή ίση των 200 μ. από το κοντινότερο όριο εγκεκριμένου Σχεδίου Πόλης (απόσταση από το άκρο του καταστρώματος του οδικού άξονα) καθώς και στα σημεία που έγιναν μετρήσεις και για την εκπόνηση της ΜΠΕ και με την ίδια μεθοδολογία, με ταυτόχρονη δειγματοληπτική εκτίμηση του φόρτου και της σύνθεσης κυκλοφορίας, ώστε να διαπιστωθούν τα επίπεδα θορύβου.

Εφόσον επιβεβαιωθούν οι εκτιμήσεις της ΜΠΕ ή διαπιστωθεί υπέρβαση του θεσμοθετημένου ορίου κυκλοφοριακού θορύβου, να ληφθούν άμεσα μέτρα προστασίας από τον κυκλοφοριακό θόρυβο, ύστερα από την εκπόνηση αντιθορυβικής μελέτης. Αντικείμενο τη μελέτης θα είναι προτάσεις (αιτιολογημένες και με βάση τις προαναφερόμενες μετρήσεις) για τη λήψη κατάλληλων μέτρων για την αντιμετώπιση των οχλήσεων από υπέρβαση του ισχύοντος ορίου για τον οδικό κυκλοφοριακό θόρυβο. Τα μέτρα αυτά μπορούν να είναι είτε πάγια (π.χ. ηχοπετάσματα, πυκνές φυτεύσεις, αναχώματα, ηχοαπορροφητικός ασφαλτοτάπητας, συνδυασμός των προηγούμενων κ.ά.) είτε λειτουργικά (π.χ. τοπικές μειώσεις του ορίου ταχύτητας). Όσον αφορά στα πάγια μέτρα θα πρέπει να προσδιορίζονται κατ' ελάχιστο:

- α) το είδος και η απόδοση των μέτρων,
- β) τα τεχνικά τους χαρακτηριστικά
- γ) η προσαρμογή τους στα τοπολογικά χαρακτηριστικά της περιοχής.

Η εξειδίκευση των μέτρων αυτών (π.χ. ακριβείς θέσεις, χαρακτηριστικά, μέγεθος κλπ.) καθώς και η έγκριση της μελέτης θα γίνει από την ΕΥΠΕ.

Επίσης κατά τη λειτουργία του αυτοκινητόδρομου να πραγματοποιούνται δειγματοληπτικές ηχομετρήσεις των προαναφερόμενων δεικτών με παράλληλη παρακολούθηση του κυκλοφοριακού φόρτου, ανα 6μηνο ή και λιγότερο. Τα αποτελέσματα των ηχομετρήσεων και των καταγραφών κυκλοφοριακού φόρτου, μαζί με το σημείο, την ημερομηνία και το χρονικό διάστημα μέτρησης, τις επικρατούσες μετεωρολογικές συνθήκες, τα στοιχεία και την ημερομηνία τελευταίας βαθμονόμησης του ηχομέτρου και το ονοματεπώνυμο του υπεύθυνου μέτρησης θα καταγράφονται σε δελτίο αποτελεσμάτων που θα τηρείται στα γραφεία του Παραχωρησιούχου.

17. Κατά την κατασκευή του έργου, θα πρέπει να ληφθεί μέριμνα για την ελαχιστοποίηση των δονήσεων από τις κατασκευαστικές δραστηριότητες σε κτίρια και ευαίσθητους δέκτες εντός της ζώνης επιρροής του έργου, με τήρηση κατ' ελάχιστο των εξής μέτρων:

- Σε κατασκευαστικές δραστηριότητες όπου είναι ενδεχόμενο να εμφανιστούν δονήσεις, ο ανάδοχος οφείλει να εγκαταστήσει, σε κρίσιμα σημεία, σύστημα μέτρησης και καταγραφής όλων των σημαντικών μεταβλητών του φαινομένου. Το σύστημα αυτό πρέπει κατ' ελάχιστο να μετρά και να καταγράφει την εδαφική μετατόπιση, ταχύτητα και επιτάχυνση, καθώς και τις προκληθείσες μετατοπίσεις στοιχείων των κατασκευών.
- Το επίπεδο των δονήσεων δεν θα πρέπει σε καμία περίπτωση να υπερβεί το 0.5 m/s^2 σταθμισμένης επιτάχυνσης ή τα 13 mm/s ισοδύναμης κορυφαίας εδαφικής ταχύτητας σωματιδίου, στο πλησιέστερο προς το σημείο παραγωγής δονήσεων κτίριο. Ειδικά για τα προστατευόμενα μνημεία ή κτίρια ειδικών χρήσεων (π.χ. νοσοκομεία, σχολεία) η στάθμη των δονήσεων στο πλησιέστερο προς το σημείο παραγωγής δονήσεων όριο του κτιρίου δεν θα πρέπει σε καμία περίπτωση να υπερβεί το ένα δέκατο ($1/10$) των ανωτέρω τιμών.

Τα ανωτέρω ισχύουν και για τη λειτουργία του αυτοκινητόδρομου.

18. Για την αισθητική προσαρμογή του αυτοκινητόδρομου στο περιβάλλον και την αντιμετώπιση των επιπτώσεων στο τοπίο, να γίνει φύτευση όλων των επιφανειών που επιδέχονται βλάστηση (εργοταξιακοί χώροι, χώροι απόθεσης, νησίδες, βρόγχοι ανισόπεδων κόμβων, πρανή επιχωμάτων/ορυγμάτων κλπ.), ύστερα από εκπόνηση φυτοτεχνικής μελέτης με βασικό γνώμονα τον ισοσκελισμό ή τη βελτίωση του ισοζυγίου πρασίνου.

Για τη φυτοτεχνική αποκατάσταση να εφαρμοσθούν τουλάχιστον τα εξής:

- α) Οι εργασίες φύτευσης να αρχίζουν αμέσως σε κάθε τμήμα του έργου στο οποίο έχουν περατωθεί οι χωματουργικές εργασίες και έχουν διαμορφωθεί οι τελικές επιφάνειες.
- β) Οι εργασίες φύτευσης να είναι ανάλογες με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της περιοχής διέλευσης του έργου. Γι' αυτό το λόγο να χρησιμοποιηθούν αυτόχθονα είδη, σύμφωνα και με τις προτάσεις της φυτοτεχνικής μελέτης
- γ) Τις χωματουργικές εργασίες θα πρέπει να ακολουθήσουν έργα αντιδιαβρωτικά που θα εμποδίζουν την απώλεια πολύτιμου εδάφους και τη δημιουργία αυλακωτής διάβρωσης πριν ακόμα αναπτυχθεί επαρκής βλάστηση (π.χ. στις συμβολές των κλάδων των ανισόπεδων κόμβων, πρανή αυτοκινητόδρομου κλπ).
- δ) Καλή ποιοτικά φυτική γη που υπάρχει στην περιοχή εκτέλεσης του έργου θα συλλέγεται και θα διαφυλάσσεται προκειμένου να χρησιμοποιηθεί κατά τις εργασίες αποκατάστασης.
- ε) Στα τμήματα που η βλάστηση ταυτίζεται με τα τεχνικά έργα – σύμφωνα με τη ΜΠΕ - το πλάτος της ζώνης κατάληψης της οδού να περιορισθεί στο απαραίτητο αναγκαίο και η οποιαδήποτε φθορά να είναι η ελάχιστη δυνατή. Ειδικότερα να γίνεται έγκαιρη οριοθέτηση της ζώνης κατάληψης του δρόμου, ώστε οι χωματουργικές εργασίες που θα πραγματοποιηθούν (π.χ. εκσκαφές ορυγμάτων, θεμελίων, τεχνικών έργων, επιχώσεις) να περιορισθούν στις απολύτως αναγκαίες και να αποφευχθούν οι άσκοπες διανοίξεις, εκχερσώσεις, αποψιλώσεις κλπ.
- στ) Να γίνει κατάλληλη αισθητική διαμόρφωση των μετώπων της σήραγγας.
- η) Οι εργασίες φύτευσης θα συμπεριληφθούν υποχρεωτικά στο αντικείμενο της Σύμβασης Παραχώρησης, όπως επίσης και η υποχρέωση του Αναδόχου/Παραχωρησιούχου για την συντήρηση για όλη τη διάρκεια της παραχώρησης.

Επιπλέον, τυχόν τμήματα της υφισταμένης εθνικής οδού που εγκαταλείπονται ή απαξιώνονται/αποκόπτονται, να συμπεριληφθούν στη φυτοτεχνική μελέτη, εφόσον δεν προβλέπεται άλλη χρήση ή αξιοποίηση τους.

19. Να γίνει διαμόρφωση και προσαρμογή στο φυσικό ανάγλυφο της περιοχής με κατάλληλες κλίσεις και διαμορφώσεις των πρανών των ορυγμάτων και των επιχωμάτων, ώστε να είναι δυνατή η φυτική αποκατάστασή τους (στις θέσεις που εντοπίζονται από τη ΜΠΕ). Ειδικότερα:
- α) Τα πρανή να στρογγυλεύονται ελεύθερα ώστε να προσαρμόζονται στο ανάγλυφο του εδάφους και να κατασκευάζονται με σταθερό πλάτος ή σε βαθμίδες.
 - β) Η κατασκευή των βαθμίδων να είναι με ελάχιστο πλάτος 3μ. ώστε να είναι δυνατή η φυτική τους επένδυση
 - γ) Να εξεταστεί η δυνατότητα κατασκευαστής τεχνικών έργων αντιστήριξης στις θέσεις με υψηλά επιχώματα, ώστε να επιτευχθεί μείωση της οπτικής όχλησης και αλλοίωσης της αισθητικής του περιβάλλοντος
20. Κατά τη κατασκευή της σήραγγας, να εφαρμοσθούν σύγχρονες μέθοδοι και τεχνολογία που να επιτρέπει την απευθείας είσοδο των σηράγγων στον ορεινό όγκο, περιορίζοντας τις ανοικτές εκσκαφές στα μέτωπα εισόδου. Σαν ανώτατο ύψος ανοικτών εκσκαφών στις περιοχές έργων εισόδου ορίζεται το ύψος των 8m. πάνω από την κλείδα των σηράγγων με μέγιστη παρέκκλιση λόγω ειδικών εδαφολογικών συνθηκών τα 2m. Σε καμία περίπτωση

να μην ξεπερνιέται το όριο των 10m, πάνω από το οποίο απαγορεύονται οι ανοικτές επιφανειακές εκσκαφές.

21. Πριν την έναρξη λειτουργία του έργου, να εκπονηθεί από τον φορέα λειτουργίας του έργου, τεχνική μελέτη και σχέδιο αντιμετώπισης εκτάκτων καταστάσεων στις σήραγγες με ιδιαίτερη έμφαση στα θέματα εξαερισμού, εκαπνισμού σε περίπτωση εκδήλωσης πυρκαγιάς, διάσωσης – διαφυγής σε περιπτώσεις ατυχημάτων αποκλεισμού, προσέγγισης οχημάτων κλπ.. Σε κάθε περίπτωση θα καλύπτονται οι απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 54/2005. Ειδικότερα και πέραν των προβλεπόμενων στην προαναφερόμενη Οδηγία:
- α) Στη περίπτωση διπλών κλάδων σήραγγας, θα κατασκευάζεται σε δυο διαχωρισμένους κλάδους κυκλοφορίας, και θα διαθέτει εγκάρσιες στοές σύνδεσης των δύο κλάδων, οι οποίες θα επιτρέπουν τη διέλευση πεζών και οχημάτων, σε αποστάσεις μεταξύ τους όχι μεγαλύτερες των 250m.
 - β) Στο πλαίσιο διασφάλισης της καλής ποιότητας του αέρα για τους χρήστες των σηράγγων και λαμβάνοντας υπόψη το δυσμενέστερο κυκλοφοριακό σενάριο (ακινητοποίηση της κυκλοφορίας στις σήραγγες και λειτουργία των κινητήρων στον ελάχιστο ρυθμό), να εγκατασταθεί, όπου αυτό απαιτείται, σύστημα αερισμού και εξαερισμού σε κάθε κλάδο σηράγγων.
 - γ) Εντός των σηράγγων, να εγκατασταθεί επαρκές σύστημα επικοινωνιών έκτακτης ανάγκης.
 - δ) Εντός των σηράγγων να προβλεφθούν θέσεις για στάση έκτακτης ανάγκης σε ισαπέχουσες περίπου εσοχές της δεξιάς πλευράς κάθε κλάδου.
 - ε) Να εγκατασταθεί σύστημα αυτόματων μετρητών CO, NO_x και ορατότητας, συνεχούς λειτουργίας, με επαρκή ευαισθησία.
 - στ) Να εγκατασταθεί οπτικό και ακουστικό σύστημα παροχής οδηγιών (π.χ. σβήσιμο μηχανών κ.ά.) στους οδηγούς, σε περίπτωση εγκλωβισμού τους, λόγω ατυχήματος ή άλλης αιτίας.
22. Σε περίπτωση που κριθεί απαραίτητη η χρήση εκρηκτικών υλών – στα μέτωπα των σηράγγων ή άλλων ειδικών θέσεων εκβραχισμών - θα πρέπει να πραγματοποιηθεί μετά από την εκπόνηση ειδικής μελέτης, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.
23. Για τη κάλυψη των υποχρεώσεων που απορρέουν από τη Δασική Νομοθεσία σχετικά με επεμβάσεις εντός δασικού χαρακτήρα εκτάσεις, να εφαρμοσθούν τα εξής:
- α) Πριν από την έναρξη των εργασιών κατασκευής του έργου, να εξεταστεί από την αρμόδια τοπική Δασική Υπηρεσία ο χαρακτήρας της έκτασης, καθώς και η δυνατότητα έγκρισης επέμβασης εφόσον πρόκειται για έκταση υπαγόμενη στις διατάξεις της Δασικής Νομοθεσίας
 - β) Για οποιαδήποτε επέμβαση σε εκτάσεις με δασικό χαρακτήρα θα πρέπει προηγουμένως να έχει ζητηθεί και να έχει εκδοθεί η σχετική απόφαση έγκρισης επέμβασης από το αρμόδιο όργανο, σύμφωνα με τους όρους, τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία που προβλέπεται από τη Δασική Νομοθεσία.
 - γ) Η οποιαδήποτε φθορά δασικής βλάστησης να περιορισθεί στην ελάχιστη δυνατή
 - δ) Να συνταχθεί φυτοτεχνική/δασοτεχνική μελέτη, σύμφωνα με το άρθρο 16 του Ν. 998/79, για την αποκατάσταση της δασικής βλάστησης και τη βελτίωση της αισθητικής του τοπίου από τις επεμβάσεις για την κατασκευή του έργου.
 - ε) Η υλοτομία και η εκρίζωση δένδρων να γίνει σύμφωνα με τις υποδείξεις της τοπικής Δασικής Υπηρεσίας, έπειτα από ακριβή καταγραφή των δένδρων που θίγονται και απαιτείται η κοπή τους . Η διάθεση των προϊόντων υλοτομίας θα γίνει σύμφωνα με τις διατάξεις της Δασικής Νομοθεσίας

24. Για τη κάλυψη των υποχρεώσεων που απορρέουν από τον Αρχαιολογικό Νόμο, να εφαρμοσθούν τα εξής:
- α) Όλες οι εκσκαφικές εργασίες σε θέσεις αρχαιολογικών χώρων, θα εκτελεσθούν υπό την επίβλεψη των αρμοδίων υπαλλήλων των ΛΖ' ΕΠΚΑ, ΣΤ' ΕΠΚΑ, 6^{ης} ΕΒΑ και 25^{ης} ΕΒΑ. Το έργο θα επιθεωρείται από αρχαιολόγους των προαναφερόμενων Εφορειών, οι οποίοι θα δίνουν τις απαραίτητες κατευθύνσεις.
 - β) Οι υπεύθυνοι του έργου υποχρεούνται να ειδοποιήσουν εγκαίρως και εγγράφως – τουλάχιστον 15 ημέρες νωρίτερα – τις συναρμόδιες για την περιοχή Εφορείες Αρχαιοτήτων (ΛΖ' ΕΠΚΑ, ΣΤ' ΕΠΚΑ, 6^{ης} ΕΒΑ και 25^{ης} ΕΒΑ) για την επικείμενη έναρξη των εργασιών.
 - γ) Σε περίπτωση που κατά τη διάρκεια των εργασιών εντοπισθούν αρχαιότητες, οι εργασίες θα διακοπούν για να διεξαχθεί ανασκαφική έρευνα σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3028/02 (ΦΕΚ 153/Α) «Για την προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς». Από τα αποτελέσματα της έρευνας θα εξαρτηθεί η περαιτέρω πορεία του έργου μετά από γνωμοδότηση των αρμόδιων οργάνων του Υπ. Πολιτισμού.
 - δ) Ουδμία ανασκαφική εργασία, κάλυψη ορυγμάτων ή διαμόρφωση χώρου θα πραγματοποιείται χωρίς προηγούμενη συνεννόηση με τις συναρμόδιες Εφορείες Αρχαιοτήτων.
 - ε) Στις παραπάνω περιπτώσεις η δαπάνη της ανασκαφής – συμπεριλαμβανομένης της αμοιβής του απαραίτητου προσωπικού – καθώς και το κόστος συντήρησης, μελέτης και δημοσίευσης των ευρημάτων θα βαρύνουν τον προϋπολογισμό του έργου βάσει του άρθρου 37 του Ν. 3028/2002 (ΦΕΚ 153/Α).

Για τις θέσεις των εργοταξίων, απόληψης και απόθεσης υλικών για τη κατασκευή του έργου καθώς και για τυχόν μετατροπές στην υποβληθείσα μελέτη, απαιτείται η έγκαιρη ενημέρωση των προαναφερόμενων Εφορειών Αρχαιοτήτων με την υποβολή συμπληρωματικής αίτησης με όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά (π.χ. τοπογραφικό σχεδιάγραμμα)

25. Η εξειδίκευση των μέτρων προστασίας του περιβάλλοντος από τις εγκαταστάσεις και δραστηριότητες εντός των ΣΕΑ, θα εξειδικευθούν ύστερα από εκπόνηση Ειδικής Τεχνικής Μελέτης Εφαρμογής (ΕΤΜΕ), η οποία θα υποβληθεί προς έγκριση στην ΕΥΠΕ/ΥΠΕΧΩΔΕ. Στην ως άνω ΕΤΜΕ θα πρέπει να καλύπτονται αναλυτικά τουλάχιστον τα ακόλουθα ζητήματα:
- α) Περιγραφή των εγκαταστάσεων και δραστηριοτήτων εντός κάθε ΣΕΑ, καθώς και ποσοτικές εκτιμήσεις των μεγεθών που συναρτώνται με τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις.
 - β) Εξοπλισμός, τρόποι και μέθοδοι που θα αξιοποιηθούν για την τήρηση των όρων και περιορισμών της παρούσας απόφασης που εφαρμόζονται στους ΣΕΑ. Ειδική ανάλυση θα πρέπει να πραγματοποιηθεί για:
 1. τις μεθόδους προμήθειας, αποθήκευσης, χρήσης ή διάθεσης τοξικών ουσιών όπως λιπαντικά, απορρυπαντικά κ.ά. και τα μέτρα για την αποτροπή της ρύπανσης από τις ουσίες αυτές,
 2. την ποσότητα και τη σύσταση των υγρών αποβλήτων που θα υπόκεινται σε επεξεργασία,
 3. το βαθμό απόδοσης και τα τεχνικά χαρακτηριστικά του ελαιοδιαχωρισμού,
 4. το βαθμό απόδοσης και τα τεχνικά χαρακτηριστικά της εγκατάστασης επεξεργασίας λυμάτων,
 5. τη δυνατότητα εφαρμογής εναλλακτικής μεθόδου απολύμανσης, όπως η οζόνωση ή η ακτινοβολήση με υπεριώδεις ακτίνες, έναντι της χλωρίωσης,

6. τα ποιοτικά χαρακτηριστικά της εκροής από την εγκατάσταση επεξεργασίας λυμάτων, τουλάχιστον ως προς την οξύτητα και τις συγκεντρώσεις βιολογικώς απαιτούμενου οξυγόνου, χημικώς απαιτούμενου οξυγόνου, αιωρούμενων στερεών, ολικών και περιπρωματικών βακτηρίων και ολικών κλωστηρίδιων,
 7. το σύστημα διαδικασιών και εξοπλισμού που θα ελέγχει και θα τεκμηριώνει την αποτελεσματικότητα της επεξεργασίας λυμάτων,
 8. τον εξοπλισμό που θα εξασφαλίζει τη μέγιστη δυνατή διαθεσιμότητα της εγκατάστασης επεξεργασίας λυμάτων και τις διαδικασίες που θα ακολουθούνται σε περίπτωση αστοχιών που επιφέρουν παύση λειτουργίας της εγκατάστασης αυτής,
 9. τον τρόπο και τον αποδέκτη διάθεσης της υγρής εκροής και της ιλύος από την εγκατάσταση επεξεργασίας λυμάτων, περιλαμβανόμενων των κατά περίπτωση απαιτούμενων εγκρίσεων,
- γ) Αναλυτικά στοιχεία του κυκλώματος προμήθειας, αποθήκευσης και διάθεσης καυσίμων, καθώς και μέτρα για:
- τη διασφάλιση τήρησης των διατάξεων που αφορούν τον περιορισμό των εκπομπών από το κύκλωμα καυσίμων,
 - την περαιτέρω μείωση των εκπομπών αυτών.
- δ) Το ποσοστό κάλυψης των ενεργειακών αναγκών από ανανεώσιμες πηγές, καθώς και τα μέτρα για την ελαχιστοποίηση εκπομπών αέριων ρύπων κατά την εξασφάλιση του υπόλοιπου ποσοστού ενέργειας.
- ε) Τις επιπτώσεις στο περιβάλλον που δεν εξομαλύνονται επαρκώς με την εφαρμογή των όρων και περιορισμών της παρούσας, καθώς και προτάσεις μέτρων που πρέπει να ληφθούν για την άρση ή τον δραστικό περιορισμό των ανωτέρω περιβαλλοντικών επιπτώσεων.
26. Μέχρι 31 Ιανουαρίου κάθε έτους να υποβάλλεται από το φορέα μελέτης, κατασκευής, λειτουργίας και συντήρησης του έργου στην ΕΥΠΕ/ΥΠΕΧΩΔΕ έκθεση, στην οποία θα περιλαμβάνονται:
- επεξεργασμένα αποτελέσματα του προγράμματος περιβαλλοντικής παρακολούθησης οδικού θορύβου και συγκρίσεις με τις εκάστοτε ισχύουσες οριακές τιμές,
 - η πορεία κατασκευής των πρόσθετων έργων, συνοδευόμενη από λεπτομερή στοιχεία τεκμηρίωσης της τήρησης των περιβαλλοντικών όρων,
 - άδειες ή εγκρίσεις που έχουν χορηγηθεί σύμφωνα με τους όρους της παρούσας,
 - μελέτες που ανατέθηκαν, ποιοτικά, ποσοτικά και οικονομικά στοιχεία για τα έργα προστασίας περιβάλλοντος καθώς και το ποσοστό που οι δαπάνες για τα έργα αυτά αντιπροσωπεύουν, σε σχέση με τις συνολικές δαπάνες του έργου,
 - έργα αντιρρύπανσης και προστασίας του περιβάλλοντος που πρόκειται να γίνουν τον επόμενο χρόνο,
 - προβλήματα που ανέκυψαν, απρόβλεπτες καταστάσεις καθώς και κάθε πληροφορία ή πρόταση που θα μπορούσε να αποβεί χρήσιμη για τον περιορισμό τυχόν δυσμενών επιπτώσεων στο περιβάλλον από την κατασκευή ή λειτουργία του έργου.
27. Κατά τη λειτουργία του αυτοκινητόδρομου να τοποθετηθούν ηλεκτρονικές πινακίδες ενημέρωσης (π.χ. δυσχέρειες ροής κυκλοφορίας, εκτιμώμενοι χρόνοι απόστασης, μετεωρολογικές πληροφορίες κλπ.) τουλάχιστον ανά 20Κm., προς διευκόλυνση των χρηστών.
28. Να εφαρμοσθούν τα αναφερόμενα μέτρα αντιμετώπισης των επιπτώσεων που προτείνονται στη ΜΠΕ (Κεφ. 9), καθώς και τα αναφερόμενα στην Έκθεση της Ομάδας των Μελετητών που υποβλήθηκε στην ΕΥΠΕ/ΥΠΕΧΩΔΕ με το υπ. αρ. ΟΑΠ/Β2/Φ7.1/13559/24.3.2006 έγγραφο της ΕΥΔΕ/ΟΑΠ της ΓΓΔΕ του ΥΠΕΧΩΔΕ, εφόσον δεν έρχονται σε αντίθεση με τα παραπάνω

29. Ισχύει η τήρηση των περιβαλλοντικών όρων που προτείνονται στη ΜΠΕ που συνοδεύει την παρούσα, εφόσον δεν έρχονται σε αντίθεση με τα παραπάνω.

ε₁) Περιβάλλον της περιοχής - Ευαίσθητα στοιχεία του - Ειδικά προστατευόμενες ζώνες

- α) Το ανθρωπογενές περιβάλλον (π.χ. οικισμοί, εμπορικές χρήσεις) της περιοχής διέλευσης του αυτοκινητόδρομου, όπως αναφέρονται στη ΜΠΕ
- β) Η παραποτάμια και παραρεμάτια βλάστηση των υδάτορευμάτων της περιοχής διέλευσης του αυτοκινητόδρομου, όπως αναφέρονται στη ΜΠΕ
- γ) Οι αρχαιολογικοί χώροι κατά μήκος της χάραξης του αυτοκινητόδρομου όπως αναφέρονται στη ΜΠΕ
- δ) Οι καλλιεργούμενες γεωργικές εκτάσεις κατά μήκος της χάραξης του αυτοκινητόδρομου

ε₂) Μέτρα και έργα για τη διατήρηση των ανωτέρω στοιχείων

Αρκούν τα αναφερόμενα στη παράγραφο (δ) της παρούσας.

στ) Χρονικό διάστημα για το οποίο ισχύει η χορηγούμενη έγκριση περιβαλλοντικών όρων - Προϋποθέσεις για την αναθεώρησή της

Οι ανωτέρω αναφερόμενοι περιβαλλοντικοί όροι ισχύουν μέχρι 31.12.2016 και με την προϋπόθεση ότι αυτοί θα τηρούνται με ακρίβεια. Μετά την ημερομηνία αυτή απαιτείται η τήρηση του άρθρου 4 του Ν. 1650/86, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 2 του Ν. 3010/2002 και του άρθρου 13 της ΚΥΑ 11014/703/Φ104/14.3.2003 (ΦΕΚ 332/Β).

ζ) Για τον εκσυγχρονισμό, βελτίωση επέκταση ή τροποποίηση του έργου, όπως αυτό περιγράφεται στην ΜΠΕ, με τους όρους και περιορισμούς της παρούσας απαιτείται η τήρηση της διαδικασίας που προβλέπει το άρθρο 13 της ΚΥΑ 11014/703/Φ104/14.3.2003 (ΦΕΚ 332/Β).

η) Κάθε όρος της παρούσας απόφασης δύναται να τροποποιηθεί με γνώμονα αποκλειστικά την βέλτιστη προστασία του περιβάλλοντος, σύμφωνα με την παράγραφο 8 του άρθρου 2 του Ν. 3010/2002. Με το ίδιο σκεπτικό δύναται να τεθούν νέοι περιβαλλοντικοί όροι, εάν τούτο προκύψει από νέα δεδομένα της επιστήμης και της τεχνικής στον τομέα της προστασίας και διαχείρισης του περιβάλλοντος, λόγω του μεγάλου χρονικού ορίζοντα λειτουργία του έργου και της προόδου της αντιρρυπαντικής τεχνολογίας.

θ) Η παρούσα καθώς και η υποβληθείσα ΜΠΕ του έργου, θα πρέπει σε κάθε έλεγχο να βρίσκεται στα γραφεία της επιβλέπουσας Υπηρεσίας καθώς και στο εργοτάξιο του έργου και να επιδεικνύεται σε κάθε αρμόδιο, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

ι) Η μη τήρηση των όρων της παρούσας ή η καθ' υπέρβασή τους πραγματοποίηση έργων και δραστηριοτήτων με αποτέλεσμα την υποβάθμιση του περιβάλλοντος, συνεπάγονται πέραν των κυρώσεων από άλλες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, την επιβολή στους υπευθύνους των προβλεπόμενων από τις διατάξεις των άρθρων 28, 29 και 30 του Ν. 1650/86, όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 3010/2002 (ΦΕΚ 91/Α/2002).

Τα Νομαρχιακά Συμβούλια Κορινθίας και Αχαΐας στα οποία κοινοποιείται η παρούσα, υποχρεούται στη δημοσιοποίησή της, σύμφωνα με την Η.Π. 37111/2021/26.9.03 (ΦΕΚ 1391/Β/29.9.03). Σύμφωνα με την προαναφερόμενη ΚΥΑ, τα έξοδα δημοσιοποίησης βαρύνουν το φορέα του έργου.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΠΕΧΩΔΕ

Γ. ΣΟΥΦΛΙΑΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Α. ΚΟΝΤΟΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΑΚΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

1. ΥΠΕΧΩΔΕ
 - α) Δ/ση Χωροταξίας
Αμαλιάδος 17, Αθήνα 11523
 - β) ΕΥΕΠ
Κηφισίας 1-3, Αθήνα 11523
2. Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων
Δ/ση Χωροταξίας και Προστ. Περιβάλλοντος
Πατησίων 207 & Σκαλιστήρη 19, Αθήνα 11253
3. Υπ. Πολιτισμού
Δ/ση Προϊστορικών και Κλασσικών Αρχαιοτήτων
Μπουμπουλίνας 20, Αθήνα 10682
4. Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Κορινθίας
Νομαρχιακό Συμβούλιο
Κροκυδά 2, Κόρινθος 20100
5. Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Αχαΐας
Νομαρχιακό Συμβούλιο
Κορίνθου 327, Πάτρα 26110
6. ΥΠΕΧΩΔΕ
ΓΓΔΕ/ΟΑΠ
Τμ. Οδικών Αξόνων Πελοποννήσου
Πανόρμου – Καρύστου 5, Αθήνα 11523
(συν. 1 τ. ΜΠΕ)
7. Περιφέρεια Πελοποννήσου
Δ/ση Δασών Ν. Κορινθίας
Κροκυδά 2, Κόρινθος 20100

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Γ. ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ

Handwritten signatures in blue ink at the bottom of the page.

8. Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας
Δ/νση Δασών Ν. Αχαΐας
Αγ. Ανδρέα 140, Πάτρα 26110

ΕΣΩΤ. ΔΙΑΝΟΜΗ

1. ΕΥΠΕ (συν. 1 τ. ΜΠΕ)
2. Χρον. Αρχείο
3. Τμήμα Α'
4. Α. Πουρνάρας

γδ\C:\ΥΡΕΗΟΔΕ\Οδοπ\Οδικος Axonas Korinthos - Patra.doc

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αντωνίου Παναγιώτης, 2017, Σύμπραξη Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα – Αξιολόγηση Επένδυσης βάσει εμπειρικής μελέτης, Διπλωματική Εργασία, ΠΑ.ΠΕΙ.

Γερογιάννη Βασιλική, 2018, Εξέλιξη και Εφαρμογή της Περιβαλλοντικής Νομοθεσίας στην Ελλάδα, Διπλωματική Εργασία, ΕΑΠ

Κρητικού Χαρίκλεια, 2020, Στάδια Ωρίμασης Έργου. Περιβαλλοντικές και Οικονομικές Επιπτώσεις. Μελέτη Περίπτωσης: Το λιμάνι του Κατάκολου, Διπλωματικής Εργασία, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο

Μπάλιας Γιώργος, 2018, Η εκτίμηση περιβαλλοντικών Επιπτώσεων στην Ευρωπαϊκή ένωση, Εκδόσεις Παπαζήση

ΣΕΒ, 2019, Προτάσεις για την επιτάχυνση της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, μέσω της επαναξιολόγησης της κατάταξης έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες ανάλογα με τις επιπτώσεις τους στο περιβάλλον. (Επιτελική Σύνοψη και Συμπληρωματική Ανάλυση)

Στουρνάρας Γεώργιος, 2008, Νερό – Περιβαλλοντική Διάσταση & Διαδρομή, Εκδόσεις Τζιόλα

Ιστοσελίδες

<https://diavgeia.gov.gr/> : Διαύγεια

<https://www.elinyae.gr/arhiki> : Ελληνικό Ινστιτούτο Υγιεινής & Ασφάλειας Εργασίας

<https://www.kodiko.gr/> : Μηχανή Αναζήτησης Νομοθεσίας

<https://ypen.gov.gr/> : Υπουργείο Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής

<https://www.olympiaodos.gr/> : Ολυμπία Οδός

<https://www.wwf.gr/> : WWF Hellas